Buskerud
fylkeskommune

Årsbudsjett 2027 og økonomiplan 2027-2030

Fylkeskommunedirektørens forslag

Drammen
02.11.2026

Forord: Fylkeskommune-direktøren

Fylkeskommunedirektør Jan Sivert Jøsendal.
Foto: Morten Brakestad

Å bygge nye Buskerud fylkeskommune har vært et stort lagarbeid, og reisen vi har lagt bak oss viser at vi kommer lengst når vi står sammen. Jeg har ofte kommunisert at det tar fire år å bygge nye Buskerud fylkeskommune. De første årene har handlet om å få orden i eget hus, gjennomføre en betydelig økonomisk omstilling, bygge et godt samspill mellom politikk og administrasjon og utvikle en tydelig retning for fylkeskommunens samfunnsoppdrag. Nå går vi over i en ny fase, og ambisjonen for dette budsjettforslaget er at mer av organisasjonens ressurser skal brukes til de utviklingsambisjonene fylkestinget har vedtatt.

Utgangspunktet er betydelig bedre enn det var for få år siden. Regnskapet for 2025 viste et netto driftsresultat på 292 mill. kr samtidig som fylkeskommunen i stor grad hadde klart å absorbere reduserte økonomiske rammer på om lag 65 mill. kr som opprinnelig skulle få full effekt først i 2026 og 2027. Dette har gitt oss bedre kontroll og redusert risikoen for brå tilpasninger. Vi har også styrket styringssystemene våre.

Denne utviklingsreisen betyr ikke at omstillingen er ferdig. Fram mot 2041 forventes et betydelig inntektsbortfall som følge av mindre ungdomskull. Samtidig er behovene for vedlikehold og framtidige investeringer store. God økonomistyring og tydelige prioriteringer vil derfor være avgjørende også i årene som kommer.

Buskerudplanen, vedtatt av fylkestinget 18. juni i 2026, gir oss den langsiktige politiske retningen fram mot 2038. Den samler Buskerud om tre utviklingsmål: 1. Mer innenforskap, 2. Omstilling og verdiskaping, og 3. Ivaretakelse av natur- og kulturverdier i et generasjonsperspektiv. I den første gjennomføringsfasen retter dette budsjettforslaget særlig oppmerksomheten mot innenforskap og omstilling og verdiskaping, samtidig som hele planen følges opp. Oppgaven er nå å omsette ambisjonene til konkrete resultater for innbyggere, næringsliv og lokalsamfunn i hele Buskerud.

Vi kan ikke løse alle nye behov ved å tilføre nye ressurser, og vi kan ikke starte alt samtidig. Eksisterende ressurser må i større grad innrettes mot de politiske prioriteringene. Nye satsinger må bygges opp trinnvis, kunnskapsbasert og innenfor det vi faktisk har økonomisk og organisatorisk kapasitet til å gjennomføre. Tiltak som har lovende effekt, skal kunne videreutvikles og skaleres. Tiltak som ikke virker, må kunne justeres, eller avsluttes. Læring er utfordrende. Avlæring er enda mer krevende.

Et sentralt grep i denne gjennomføringsmodellen er «Gjennomføringsfondet for Buskerudplanen». Det foreslås avsatt 70 mill. kr til fondet finansiert gjennom frigjorte fondsmidler og økonomisk handlingsrom skapt gjennom god finansforvaltning av pensjonsmidlene. 20 av disse millionene er avsatt til tiltak for 2027. Ambisjonen er å videreføre årlige avsetninger gjennom hele Buskerudplanens periode. Midlene er ment å gi ekstra kraft til utvikling, utprøving og gjennomføring av prioriterte tiltak. Fylkeskommunedirektøren foreslår en foreløpig fordeling med 10 mill. kr til mer innenforskap, 5 mill. kr til verdiskaping og omstilling med særlig vekt på kompetanse, og 5 mill. kr til ivaretakelse av natur- og kulturverdier. Den endelige fordelingen og disponeringen av midlene anbefales avklart gjennom en egen politisk sak våren 2027, basert på tiltakenes relevans, modenhet, forventede nytte og gjennomførbarhet.

Gjennomføringsfondet må derfor ses i sammenheng med aktiv porteføljestyring. Vi må ha oversikt over den samlede utviklingsinnsatsen, vurdere hvilke tiltak som bør komme først, og sikre at økonomiske ressurser, kapasitet og kompetanse henger sammen. På denne måten kan vi øke innsatsen når tiltak modnes og viser resultater. Samtidig unngår vi å spre ressursene for tynt. Fondet er dermed ikke bare en ny finansieringskilde. Det er et virkemiddel for en ny plan- og gjennomføringskultur, der sammenhengen mellom politiske prioriteringer, ressursbruk og faktiske resultater blir tydeligere. Rammestyring vil fortsatt være det bærende økonomiske styringsprinsippet til Buskerud fylkeskommune, men «Gjennomføringsfondet for Buskerudplanen» skal være den ekstra kraften i tillegg.

Innen opplæring skal vi styrke læringsløp og overganger, utvikle tilbudet til voksne og starte arbeidet med å dimensjonere den videregående opplæringen mot 2040. Innen samferdsel må vi balansere behovet for god mobilitet med et betydelig vedlikeholdsetterslep på fylkesveiene og krevende økonomiske rammer. Tannhelsetjenesten skal videreutvikles i møte med endringer i demografi, teknologi og nasjonale rammebetingelser. Innen kultur, næring og klima skal vi særlig styrke arbeidet med bærekraftig verdiskaping og omstilling, blant annet gjennom samarbeid om innovasjon, kompetanse og næringsutvikling. Og hele organisasjonen må møte økte krav til digitalisering, informasjonssikkerhet, beredskap og personvern.

Gjennomføring handler likevel ikke bare om penger. Det handler først og fremst om mennesker, kompetanse og organisering. Vi skal operasjonalisere og følge opp en ny arbeidsgiverstrategi og styrke den

systematiske kompetanseutviklingen for medarbeidere og ledere. Vi skal videreutvikle virksomhetsstyringen, bruke kunnskap og data bedre og styrke arbeidet med forskning, utvikling og innovasjon. Skal Buskerud fylkeskommune være en troverdig strategisk utviklingspartner utad, må vi også ha kapasitet og gjennomføringsevne internt.

Og vi skal løfte sammen med andre. De store samfunnsutfordringene i Buskerud kan ikke løses av fylkeskommunen alene. Kommunene, arbeidslivet, NAV, andre statlige aktører, akademia, frivilligheten og andre samfunnsaktører er nødvendige samarbeidspartnere. Vi skal bygge videre på det brede og tillitsfulle samarbeidet som allerede er etablert, men i 2027 beveger vi oss tydeligere fra mobilisering og forankring til mer målrettet og forpliktende gjennomføring. Det innebærer også å styrke det interessepolitiske arbeidet slik at Buskerud står sterkere når viktige rammebetingelser og nasjonale prioriteringer skal påvirkes.

Vi har brukt de første årene på å bygge nye Buskerud fylkeskommune og få bedre orden i eget hus. Vi har fått en tydeligere politisk utviklingsretning og det gjennom et sterkt lagarbeid internt og eksternt. Nå skal den kapasiteten vi har bygget, i enda større grad brukes til å skape resultater ute i Buskerudsamfunnet.

Det krever tydelige valg, langsiktighet, samarbeid og vilje til å være tålmodig utålmodig.

Jan Sivert Jøsendal
Fylkeskommunedirektør

Innhold

1 Forslag til vedtak 5

2 Budsjettprofil 2027. Utviklingsoptimisme, omstilling og kraft til gjennomføring 11

Resultatmål 18

Finansielle mål 22

3 Styring og ledelse. Fra prioritering til gjennomføring og resultater 25

4 Rammebetingelser 31

Regjeringens forslag til statsbudsjett 2027 32

Skatt og rammetilskudd 32

Lønns- og prisforutsetninger 35

Store demografiske endringer 36

Samfunnsansvar og bærekraft 40

5 Hovedtallene i budsjettforslaget 41

Sentrale inntekter 42

Sentrale utgifter 43

Finansinntekter og -utgifter 45

Avsetninger og års-oppgjørsdisposisjoner 46

Fond 47

6 Investeringer i økonomiplanen 49

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd 50

Investeringer og finansiering 51

Investeringstabell for fylkeskommunen samlet 53

Kommentarer til investeringsbudsjettet 54

7 Klimabudsjett for egen virksomhet 59

8 Fylkeskommunens avdelinger 63

Politisk område 64

Fylkeskommunedirektør 65

Finans og organisasjon 69

Opplæring og kompetanse 72

Samferdsel 78

Samfunn, plan og tannhelse 84

Kultur, næring og klima 90

1 Forslag til vedtak

Foto: Paul Lockhart

Fylkestingets vedtar økonomiplan for 2027 - 2030 slik:

1. Ved utskriving av fylkesskatten for 2027 legges til grunn den maksimale skattøren som vedtas av Stortinget i statsbudsjettet for 2027

2. Fylkeskommunens driftsbudsjett for perioden 2027 - 2030 etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-4 første og andre ledd vedtas slik:

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000 kr

	Oppr. budsjett 2026	Økonomiplan			
		2027	2028	2029	2030
Rammetilskudd	-2 093 035	-2 215 828	-2 187 997	-2 185 041	-2 189 725
Inntekts- og formuesskatt	-2 266 898	-2 443 007	-2 447 279	-2 452 093	-2 457 482
Andre generelle driftsinntekter	-22 406	-19 010	-16 213	-13 415	-10 720
Sum generelle driftsinntekter	**-4 382 339**	**-4 677 845**	**-4 651 489**	**-4 650 549**	**-4 657 927**
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	**4 103 569**	**4 313 025**	**4 283 676**	**4 292 791**	**4 294 415**
Avskrivninger	0	0	0	0	0
Sum netto driftsutgifter	**4 103 569**	**4 313 025**	**4 283 676**	**4 292 791**	**4 294 415**
Brutto driftsresultat	**-278 769**	**-364 819**	**-367 812**	**-357 758**	**-363 511**
Renteinntekter	-130 521	-115 724	-102 295	-91 430	-91 430
Utbytter	0	0	0	0	0
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0
Renteutgifter	156 557	160 005	150 328	153 592	158 458
Avdrag på lån	152 070	152 508	129 727	130 776	148 782
Netto finansutgifter	**178 106**	**196 789**	**177 760**	**192 938**	**215 809**
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0
Netto driftsresultat	**-100 663**	**-168 031**	**-190 052**	**-164 819**	**-147 702**
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
Overføring til investering	122 252	187 202	207 939	190 310	177 817
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	75 888	82 832	86 567	87 277	91 956
Bruk av disposisjonsfond	-97 477	-102 004	-104 454	-112 767	-122 071
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	**100 663**	**168 031**	**190 052**	**164 819**	**147 702**
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000 kr

	Oppr. budsjett 2026	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030
Politisk område	46 515	50 657	45 273	47 207	45 273
Fylkeskommunedirektør	49 386	50 767	50 767	50 767	50 767
Finans og organisasjon	349 573	413 523	409 523	409 523	406 523
Opplæring og kompetanse	1 950 032	2 018 351	2 018 438	2 018 884	2 018 884
Samferdsel	1 225 122	1 313 740	1 293 740	1 293 740	1 293 740
Samfunn, plan og tannhelse	244 941	257 138	258 138	256 015	256 015
Kultur, næring og klima	155 936	162 554	162 554	162 554	162 554
Finans og avd.uavhengige utgifter og inntekter	82 064	46 295	45 242	54 100	60 658
Oppgavefellesskap	0	0	0	0	0
Sum bevilgninger drift, netto	**4 103 569**	**4 313 025**	**4 283 676**	**4 292 791**	**4 294 415**
Herav:					
Avskrivinger	0	0	0	0	0
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0
Netto renteutgifter og -inntekter	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	**4 103 569**	**4 313 025**	**4 283 676**	**4 292 791**	**4 294 415**

3. Fylkeskommunens investeringsbudsjett for perioden 2027 - 2030 etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-5 første og andre ledd vedtas slik:

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000 kr

	Oppr. budsjett 2026	Økonomiplan			
		2027	2028	2029	2030
Investeringer i varige driftsmidler	329 600	345 600	430 100	926 900	305 900
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	17 500	15 000	15 000	15 000	15 000
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	**347 100**	**360 600**	**445 100**	**941 900**	**320 900**
Kompensasjon for merverdiavgift	-59 328	-62 321	-77 559	-167 146	-55 162
Tilskudd fra andre	0	0	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	0	0	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-163 020	-92 076	-159 602	-584 444	-87 921
Sum investeringsinntekter	**-222 348**	**-154 398**	**-237 161**	**-751 590**	**-143 083**
Overføring fra drift	-122 252	-187 202	-207 939	-190 310	-177 817
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	-2 500	-19 000	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	**-124 752**	**-206 202**	**-207 939**	**-190 310**	**-177 817**
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000 kr

	Oppr. budsjett 2026	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Øk.plan Sum 2027-2030
Finans og organisasjon	128 400	145 500	249 000	745 800	124 800	1 265 100
Opplæring og kompetanse	5 700	5 900	5 900	5 900	5 900	23 600
Samferdsel	190 600	189 100	170 100	170 100	170 100	699 400
Samfunn, plan og tannhelse	4 900	5 100	5 100	5 100	5 100	20 400
Investeringer i varige driftsmidler	**329 600**	**345 600**	**430 100**	**926 900**	**305 900**	**2 008 500**

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000 kr

	Oppr. budsjett 2026	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Øk.plan Sum 2027-2030
Tilskudd til andres investeringer	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000 kr

	Oppr. budsjett 2026	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Øk.plan Sum 2027-2030
OKO Aksje/andel Innovasjon Norge (eierandel)	2 500	0	0	0	0	0
OKO Aksje/andel Pensjonskassen for fylkene, kjernekapital	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	60 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	**17 500**	**15 000**	**15 000**	**15 000**	**15 000**	**60 000**

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000 kr

	Oppr. budsjett 2026	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030	Øk.plan Sum 2027-2030
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Sum del 1-4	**347 100**	**360 600**	**445 100**	**941 900**	**320 900**	**2 068 500**

4. Det opptas lån til investeringsformål i årsbudsjettet for 2027 på inntil 92,1 mill. kr, jf. kommuneloven § 14-15 første ledd. Gjennomsnittlig avdragstid settes til 25 år.
5. Fylkeskommunens trekkrettighet i bank settes til 200 mill. kr i 2027, jf. kommuneloven § 14- 15 tredje ledd.
6. Driftsbudsjettet for fylkesrevisjon, kontrollutvalgssekretariat og kontrollutvalg vedtas med en netto driftsutgift på 6,372 mill. kr for 2027.
7. Fylkeskommunens årlige premieavvik avsettes til premieavviksfond. Fylkeskommunens premieavvik amortiseres over 7 år.
8. Fylkeskommunedirektøren har fullmakt til å inntektsføre fra fond for tiltak til Buskerudplanen etter vedtatte politiske prioriteringer for bruken av fondet.

2 Budsjettprofil 2027. Utviklingsoptimisme, omstilling og kraft til gjennomføring

Foto: Morten Brakestad

Budsjettet og økonomiplan for 2027–2030 markerer en ny og spennende fase i utviklingen av Buskerud fylkeskommune. Etter de første og svært viktige årene med etablering, økonomisk omstilling, tillitsfullt samarbeid og utvikling av en tydelig politisk retning, er ambisjonen at mer av organisasjonens samlede kapasitet og oppmerksomhet rettes mot gjennomføring, tjenesteutvikling og resultater som merkes i Buskerudsamfunnet.

Vi har oppnådd mye på kort tid. Den økonomiske omstillingen har gitt oss bedre kontroll, redusert risiko og skapt større handlingsrom. Samtidig har vi utviklet styringssystemene våre, bygget et godt samspill ansatte, ledere, tillitsvalgte og folkevalgte og etablert en felles utviklingsretning gjennom Buskerudplanen.

Dette gir et godt utgangspunkt for årene som kommer. Men det innebærer ikke at behovet for omstilling er over. Demografiske endringer, knappere økonomiske rammer, økende kompetansebehov og et betydelig vedlikeholdsetterslep, vil kreve fortsatt omstilling og tydelige prioriteringer. Vi må både utvikle tjenestene og organisasjonen, samtidig som vi sikrer en bærekraftig økonomi over tid

Budsjettprofilen for 2027 bygger derfor på ideen om at god økonomistyring er en forutsetning for stabilitet og forutsigbarhet. Utvikling og omstilling er nødvendig for å sikre bærekraftige tjenester i framtiden. Fylkeskommunedirektøren anbefaler derfor seks hovedprioriteringer for budsjettet og økonomiplan 2027-2030:

1. Trygg økonomisk styring og langsiktig omstilling.
2. Styrke gjennomføringen av Buskerudplanen med et robust gjennomføringsfond og systematisk porteføljestyring.
3. Prioritere vedlikehold og investeringer i fylkeskommunens realkapital, særlig fylkesveier og formålsbygg.
4. Videreutviklefylkeskommunenstjenestermed utgangspunkt i framtidige behov, kunnskap om resultater og bærekraftig ressursbruk.
5. Investere i kompetanse, ledelse og organisasjonens samlede gjennomføringsevne.
6. En utviklingsoptimistisk budsjettprofil med et underliggende alvor.

Disse prioriteringene må ses i sammenheng. De handler om å bruke våre økonomiske og menneskelige ressurser klokere, utvikle tjenestene og styrke Buskerud fylkeskommunes rolle som en strategisk regional utviklingspartner.

1. Trygg økonomisk styring og langsiktig omstilling

Buskerud fylkeskommune har gjennomført en betydelig økonomisk omstilling siden etableringen i 2024. Resultatene viser at det er mulig å tilpasse driften til strammere rammer samtidig som vi utvikler organisasjonen og opprettholder gode tjenester. Denne omstillingen må videreføres som en naturlig del av Buskerud fylkeskommunens kompetanse- og utviklingsarbeid. Økonomiplanen skal sikre en forsvarlig økonomi over tid, og samtidig gi rom for nødvendige investeringer og strategiske prioriteringer.

Driften er tilpasset ny rammer, gjeldssituasjonen er under bedre kontroll og det er bygget opp en økonomisk buffer som gir større trygghet og handlingsrom. Netto driftsresultat er budsjettert til om lag 168 mill. kr, og målet om 3 prosent nås. Reservefondet er på over 400 mill. kr, og dette er godt over målet på 5 prosent av brutto driftsinntekter. Samtidig reduseres gjeldsgraden godt under det vedtatte maksimumsnivået på 90 prosent.

De gode nøkkeltallene betyr likevel ikke at omstillingsbehovet er over. Netto driftsresultat faller under de finansielle måltallet i økonomiplanperioden, og dette skjer parallelt med at fylkeskommunen står overfor store demografiske endringer og inntektsbortfall, store vedlikeholds- og investeringsbehov og fortsatt kostnadspress. Fylkeskommunedirektøren anbefaler derfor ikke ytterligere generelle reduksjoner i tjenestene utelukkende for å oppnå måltallet for netto driftsresultat. I stedet må vi arbeide videre med strukturelle tilpasninger, bedre arbeidsprosesser og prioriteringer som gir varig økonomisk effekt.

Videregående opplæring er den største langsiktige strukturelle omstillingsutfordringen. Fram mot 2040 forventes et inntektsbortfall på om lag 320[1] mill. kr som følge av færre ungdommer i alderen 16–18 år. Allerede frem mot 2030 er inntektene redusert med om lag 90 mill. kr. Dette krever en langsiktig og helhetlig tilpasning av videregående opplæring, og arbeidet er allerede i gang. Rammene for dette arbeidet skal bygge på fylkestingets retningssak fra juni 2026 om dimensjonering av videregående opplæring mot 2040.

Målet er ikke bare å tilpasse kostnadene til et lavere inntektsnivå. Vi skal samtidig utvikle et opplæringstilbud som holder høy kvalitet, gir ungdom og voksne gode utdanningsmuligheter og som møter arbeidslivets kompetansebehov i de ulike delene av Buskerud. Samtidig gir utvidede rettigheter for ungdom og voksne og arbeidslivets kompetansebehov økt etterspørsel etter opplæring og nye krav til hvordan tilbudet organiseres.

Å omstille opplæringstilbudet i Buskerud vil kreve brede og godt forankrede prosesser med folkevalgte, ansatte, tillitsvalgte, kommuner og arbeidslivet. Endringene må gjennomføres gradvis og forutsigbart, samtidig som vi erkjenner at framtidens behov ikke nødvendigvis kan møtes med dagens struktur, organisering og arbeidsmåter. Arbeidet skjer parallelt med en større nasjonal fornyelse av videregående opplæring, og dette gir et godt grunnlag for å se utviklingen i Buskerud i sammenheng med nasjonale endringer.

1 320 mill. kr i inntektstap legger vekt på dagens rammebetingelser og inntektssystem, og beregningstidspunktet er 2024.

2. Styrke gjennomføringen av Buskerudplanen med et robust gjennomføringsfond og systematisk porteføljestyring

Buskerudplanen gir den langsiktige politiske retningen for utviklingen av Buskerud fram mot 2038. Planen samler Buskerudsamfunnet om tre utviklingsmål:

- Mer innenforskap.
- Økt verdiskaping og omstilling.
- Bevaring av natur- og kulturverdier i et generasjonsperspektiv.

Med vedtaket av Buskerudplanen har vi etablert et felles politisk veikart. Hovedoppgaven framover er å omsette denne retningen til konkrete prioriteringer, samordnet innsats og resultater. Dette stiller krav både til hvordan fylkeskommunen bruker egne ressurser, og til hvordan vi samarbeider med kommunene, næringslivet, akademia, frivilligheten og andre samfunnsaktører.

Kapittel 2 i Buskerudplanen beskriver en ny plan- og gjennomføringskultur. Den bygger på en erkjennelse av at gode planer og brede ambisjoner ikke er tilstrekkelig for å skape varige resultater. Vi må være tydeligere på hva som skal prioriteres, hvordan innsatsen skal gjennomføres, hvem som har ansvar, og hvordan vi kan lære av resultatene. Gjennomføringen skal bygge på noen sentrale prinsipper:

- Vi prioriterer det viktigste først og konsentrerer innsatsen om områder hvor den kan gi størst nytte.
- Vi kombinerer en felles strategisk retning med rom for lokale og regionale løsninger.
- Vi kommer tidligere inn i komplekse saker og bruker dialog, veiledning og samarbeid aktivt.
- Vi samordner eksisterende ressurser og virkemidler før vi etablerer nye ordninger.
- Vi bruker kunnskap, erfaringer og resultater til å utvikle, forbedre og skalere tiltak som virker.

Ambisjonen er tiltak som virker og oppfølging som varer. Denne arbeidsformen skal ikke være et eget utviklingsspor ved siden av

fylkeskommunens ordinære oppgaver. Den skal få konsekvenser for virksomhetsstyringen, de økonomiske prioriteringene, ledelse, kompetanseutvikling og hvordan fagavdelingene samarbeider. Dette kommer blant annet til uttrykk gjennom arbeidet med sterkere læringsløp og overganger, flere fleksible tilbud for voksne og mer samarbeidsbasert planlegging med kommunene.

Fylkesutvalgets vedtak om et gjennomføringsfond for Buskerudplanen er et viktig virkemiddel for å styrke gjennomføringen. Fondet skal tilføre ekstra økonomisk kraft til særskilt prioriterte utviklingstiltak og bidra til at gode initiativer kan utvikles fra idé og utprøving til gjennomføring og eventuell skalering.

I budsjettet for 2027 foreslår fylkeskommunedirektøren å avsette 20 mill. kr til gjennomføringsfondet i tillegg til de rundt 50 mill. kr som er foreslått avsatt i andre tertial 2026. Avsetningen finansieres gjennom frigjorte fondsmidler og økonomisk handlingsrom skapt gjennom god finansforvaltning av pensjonsmidlene. 20 mill. kr er foreslått brukt i budsjettåret 2027, og ambisjonen er å videreføre årlige avsetninger på dette nivået gjennom hele Buskerudplanens periode fram mot 2038. De konkrete avsetningene vil bli vurdert i den årlige budsjett- og økonomiplanbehandlingen.

Fylkeskommunedirektøren foreslår en foreløpig prioriteringsretning for fondets midler i 2027, med utgangspunkt i Buskerudplanens tre politiske utviklingsmål:

- **Mer innenforskap**: 10 mill. kr.
- **Økt verdiskaping og omstilling**: 5 mill. kr, med særlig vekt på kompetanseutvikling og kompetanseforsyning.
- **Ivaretakelse av natur- og kulturverdier i et generasjonsperspektiv**: 5 mill. kr.

Fordelingen er foreløpig og skal angi en overordnet politisk prioriteringsretning, ikke en endelig disponering av midlene. Fylkeskommunedirektøren vil våren 2027 legge fram en egen sak om prinsipper for forvaltning og prioritering av fondet og Buskerudporteføljen. Her vil aktuelle tiltak bli vurdert nærmere ut fra blant annet strategisk relevans, modenhet og forventet nytte. Den endelige fordelingen og disponeringen av midlene må bygge på disse vurderingene og nødvendige politiske beslutninger.

Fondet skal samtidig understøtte en målrettet og disiplinert ressursbruk. Det skal ikke finansiere ordinær drift eller etablere varige økonomiske forpliktelser uten avklart videre finansiering. En viktig forutsetning er at fondet virker sammen med andre ressurser. Gjennomføringen av Buskerudplanen kan ikke baseres på fondsmidler alene.

Målet er å jobbe langs tre parallelle spor. For det første skal eksisterende ressurser i fagavdelingene i større grad innrettes mot Buskerudplanens mål og prioriteringer. Det kan innebære at eksisterende aktiviteter må samordnes, endres, reduseres eller avsluttes for å gi rom for nye oppgaver. For det andre skal gjennomføringsfondet gi ekstra kraft der det er behov for særskilt utviklingsinnsats, utprøving, implementering eller skalering. For det tredje skal fylkeskommunen bidra til å mobilisere kompetanse, kapasitet og finansiering fra kommunene og andre samarbeidspartnere. Felles innsats skal gjøre det mulig å oppnå resultater som den enkelte aktør vanskelig kan realisere alene.

3. Prioritere vedlikehold og investeringer i fylkes-kommunens realkapital, særlig fylkesveier og formålsbygg

Buskerud fylkeskommune forvalter store samfunnsverdier gjennom fylkesveier, bruer, skolebygg, tannklinikker og annen infrastruktur. Disse verdiene er avgjørende for trygge og gode tjenester, mobilitet, verdiskaping og utviklingen av lokalsamfunnene i Buskerud.

Etter flere år med et lavt investeringsnivå og betydelige vedlikeholdsbehov er det nødvendig å prioritere sterkere innsats for å bevare og videreutvikle infrastrukturen. Dette handler både om økonomisk ansvarlighet og om å sikre at verdiene vi allerede har, kan brukes godt i framtiden. Manglende vedlikehold kan over

tid gi større kostnader, redusert kvalitet og svakere tjenestetilbud. Vedlikeholdsetterslepet på fylkesveiene er beregnet til 4,7 milliarder kr i 2024-kroner, og det er særlig et økende behov for vedlikehold av bruer.

I budsjettet for 2027 foreslår fylkeskommunedirektøren derfor en ekstra engangsbevilgning på 20 mill. kr til vedlikehold av fylkesveier og 5 mill. kr til vedlikehold av skolebygg. Dette er en tydelig prioritering av eksisterende realkapital og kommer i tillegg til øvrige tiltak innenfor de vedtatte økonomiske rammene.

Samtidig må investeringene innrettes mot framtidens behov. Vi skal ikke automatisk videreføre gårsdagens løsninger og strukturer. Nye investeringer og større rehabiliteringstiltak må vurderes ut fra hvilke behov de skal dekke, forventet nytte, framtidig kapasitet og de samlede drifts- og vedlikeholdskostnadene de medfører.

Innen samferdsel legges det til grunn at vedlikehold, oppgradering og utvikling av eksisterende fylkesveier som hovedregel prioriteres framfor bygging av nye veier, samtidig som hensynet til trafikksikkerhet, framkommelighet, næringslivets behov og beredskap ivaretas.

4. Videreutvikle fylkes-kommunens tjenester med utgangspunkt i framtidige behov, kunnskap om resultater og bærekraftig ressursbruk

Budsjettet for 2027 skal ikke bare sikre videreføring av dagens tjenester. Det skal også bidra til at tjenestene utvikles i møte med endrede behov, demografi, teknologi og økonomiske rammebetingelser. Dette krever at vi arbeider mer systematisk med kunnskap om brukernes behov, kvalitet, ressursbruk og resultater.

Kollektivtransporten er et viktig virkemiddel for mobilitet, innenforskap, attraktive lokalsamfunn og en bærekraftig samfunnsutvikling. Det er gledelig at bruken av kollektivtjenester i fylket øker. Utviklingen viser at kollektivtilbudet er viktig for mange, og gir et godt grunnlag for videre arbeid.

Samtidig har kollektivtransporten krevende økonomiske rammer. Det er derfor nødvendig å se tilbudets omfang, organisering, kostnader og finansiering i sammenheng. Fylkeskommunedirektøren vil i 2027 ta initiativ til et mer helhetlig analyse- og utviklingsarbeid for kollektivområdet. Formålet er å styrke kunnskapen om trafikkutvikling, kundebehov, inntekter, ruteproduksjon, kostnadsstruktur og framtidige finansieringsmuligheter.

Ambisjonen er å utvikle et best mulig kollektivtilbud innenfor bærekraftige økonomiske rammer, samtidig som vi tar hensyn til de ulike mobilitetsbehovene i byområder, tettsteder og distrikter. Arbeidet må ses i sammenheng med samarbeidet med kommunene og staten, herunder arbeidet i Buskerudbyen.

Innen videregående opplæring skal vi videreføre arbeidet med kvalitet, fullføring, tilpasset opplæring og gode overganger. Utvidede rettigheter for ungdom og voksne stiller nye krav til hvordan tilbudet organiseres og finansieres. Samtidig skal arbeidet med framtidig dimensjonering av videregående opplæring bidra til at ressursene innrettes mot befolkningens og arbeidslivets behov over tid.

Tannhelsetjenesten skal videreutvikles i møte med endringer i demografi, teknologi og nasjonale rammebetingelser. God kvalitet, tilgjengelige tjenester, effektiv ressursbruk og attraktive fagmiljøer skal stå sentralt i arbeidet. I 2027 åpnes Midtfylket tannklinikk som siste del av den vedtatte endringen i klinikkstrukturen. Samtidig starter den trinnvise etableringen av DigiDOT, som skal bidra til bedre pasientsikkerhet og bedre grunnlag for kvalitetsutvikling.

Innen kultur, næring og klima skal vi særlig styrke arbeidet med bærekraftig verdiskaping og omstilling, blant annet gjennom samarbeid om innovasjon, kompetanse og næringsutvikling. Samtidig skal vi bidra til attraktive lokalsamfunn og en bærekraftig utvikling og forvaltning av Buskeruds natur- og kulturverdier. Innsatsen skal bygge opp under Buskerudplanens utviklingsmål

og styrke samspillet mellom offentlige aktører, næringsliv og frivillighet.

Digitalisering og kunstig intelligens gir nye muligheter til å forbedre tjenester, effektivisere arbeidsprosesser og bruke kompetansen bedre. Samtidig øker kravene til informasjonssikkerhet, personvern og beredskap. Dette er nødvendige forutsetninger for trygg og forsvarlig tjenesteproduksjon. Samtidig krever dette både økonomiske ressurser, styrket kompetanse og systematisk oppfølging, og fylkeskommunedirektøren er opptatt av å jobbe med både system, kultur og kompetanse- og organisasjonsutvikling i en sammenheng.

I 2027 styrkes budsjettrammen med ca. 48 mill. kr for å møte nødvendige behov og økte kostnader innen blant annet IKT, elev-PC-ordningen, sikkerhet, digitalisering og lovpålagt langtidsbevaring. Budsjettet prioriterer derfor nødvendig kapasitet innen digitalisering og sikkerhet, samtidig som vi skal arbeide for at nye teknologiske løsninger gir dokumenterbare gevinster for tjenestene og organisasjonen.

5. Investere i kompetanse, ledelse og organisasjonens samlede gjennomføringsevne

Arbeidet med en ny arbeidsgiverstrategi skal tydeliggjøre fylkeskommunens ambisjoner som arbeidsgiver. Strategien skal understøtte utviklingen av en attraktiv og inkluderende arbeidsplass der medarbeidere og ledere opplever mestring, arbeidsglede og muligheter for utvikling. Samtidig må organisasjonen ha positive forventninger til kvalitet, samarbeid og gjennomføring.

«Buskerudskolen». Læring i og for Buskerud»[2] skal være et sentralt virkemiddel for å omsette arbeidsgiverstrategiens ambisjoner til praksis. Gjennom en felles grunnmur for kompetanse, systematisk leder- og medarbeiderutvikling, behovsstyrt kompetanseutvikling og læring i praksis skal vi bygge en mer lærende organisasjon. Det er satt av egne midler til systematisk kompetanseutvikling gjennom Buskerudskolen for hele økonomiplanperioden.

Satsingen skal utvikles trinnvis og ta utgangspunkt i hvilke oppgaver vi skal løse og hvilke kompetansebehov utviklingsoppdraget skaper. Prinsippet skal være felles der vi kan, og tilpasset der vi må. Ambisjonen er ikke flest mulig kurs eller kompetansetiltak, men at kunnskap og erfaringer faktisk tas i bruk og bidrar til bedre tjenester, omstilling og resultater. Fylkestinget skal behandle en egen sak om arbeidsgiverstrategi i desembermøtet 2026.

Gjennomføringen av Buskerudplanen og øvrige strategiske prioriteringer stiller store krav til organisasjonens evne til å samordne og mobilisere ressurser på tvers av fagområdene. Fagdirektørene har ansvaret for sine respektive tjenester og fagområder. Samtidig har fylkeskommunedirektøren og strategisk ledergruppe et samlet ansvar for konsernets prioriteringer, ressursbruk og gjennomføringsevne innenfor politisk vedtatte budsjettrammer.

Det er derfor nødvendig å styrke kapasiteten til å følge opp noen av de viktigste tverrgående utviklingsoppgavene. Fylkeskommunedirektøren har opprettet et lite konsernteam skal styrke avdelingenes evne til å jobbe på tvers, og bidra til strategisk samordning innenfor områdene forskning, utvikling og innovasjon, interessepolitisk arbeid og oppfølging av konsernprioriterte innsatser.

Dette er viktig for å fornye og forsterke Buskerud fylkeskommunes rolle som strategisk utviklingspartner. De store samfunnsutfordringene kan ikke løses av én organisasjon alene. Skal vi lykkes med mer innenforskap, økt verdiskaping og bærekraftig forvaltning av natur- og kulturverdier, må kommuner, fylkeskommune, arbeidsliv, akademia, frivillighet og statlige aktører bidra sammen.

Buskerudplanen er utviklet gjennom en omfattende prosess med bred deltakelse og forankring fra kommunene og andre viktige samarbeidspartnere. Denne samarbeidskapitalen skal nå brukes i gjennomføringen. Vi skal bygge videre på eksisterende samarbeidsarenaer og utvikle mer

2 Endelig navn blir avgjort på et senere tidspunkt.

forpliktende arbeidsformer der det er behov for det. Fylkeskommunen skal bidra med kunnskap, analyse, prosesskompetanse og regional koordinering, samtidig som den enkelte aktørs ansvar og beslutningsmyndighet ivaretas.

Det er særlig viktig å lykkes med å koble utdanning, kompetanse og arbeidsliv tettere sammen. Regionalt kompetanseforum Buskerud, eksisterende partnerskap og dialogen med kommunene er eksempler på viktige virkemidler.

Gjennomføringen av Buskerudplanen må også ses i sammenheng med fylkeskommunens interessepolitiske arbeid. Mange av rammebetingelsene som påvirker utviklingen i Buskerud, fastsettes nasjonalt. Dette gjelder blant annet finansiering av fylkeskommunale tjenester, samferdsel, kompetansepolitikk og andre viktige utviklingsområder.

Buskerud står sterkere når kommunene, fylkeskommunen og andre sentrale samfunnsaktører klarer å utvikle felles kunnskapsgrunnlag, prioriteringer og posisjoner i viktige saker. Fylkeskommunen skal derfor bidra til en mer systematisk interessepolitisk innsats, der de folkevalgte har eierskap til prioriteringene, mens administrasjonen understøtter med analyser, koordinering, kommunikasjon og gode beslutningsgrunnlag.

Ambisjonen er at Buskerud i større grad skal kunne mobilisere felles innsats og få gjennomslag i saker som har betydning for regionens langsiktige utvikling.

6. En utviklingsoptimistisk budsjettprofil med et underliggende alvor

Budsjettet for 2027 og økonomiplanen for 2027 bruker handlingsrommet vi har skapt til å prioritere investeringer, utvikle tjenestene og styrke gjennomføringen av Buskerudplanen. Gjennomføringsfondet og arbeidsgiverstrategien skal bidra til at vi har nødvendig kompetanse og kapasitet til å lykkes. I 2027 kommer denne prioriteringen blant annet til uttrykk gjennom økt vedlikehold av fylkesveier og skolebygg, styrket kapasitet innen digitalisering og sikkerhet, videreutvikling av tannhelsetjenesten og satsing på kompetanse og gjennomføring av Buskerudplanen.

Samarbeidet med kommunene og andre samfunnsaktører skal samtidig bidra til at den samlede innsatsen gir større effekt enn det hver enkelt aktør kan oppnå alene. Målet er ikke mest mulig aktivitet eller flest mulig nye satsinger. Målet er gode tjenester, bærekraftig ressursbruk og varige resultater for innbyggerne, næringslivet og lokalsamfunnene i Buskerud.

Det er denne kombinasjonen av økonomisk ansvarlighet, utviklingsvilje og gjennomføringskraft som fylkeskommunedirektøren vil jobbe for i årene framover. Og med en grunnleggende utviklingsoptimisme underveis.

Resultatmål

Fylkeskommunens resultatmål bygger på tre kilder: Buskerudplanen, virksomhetsinterne forhold og handlingsplan for samferdsel. Resultatmålene skal bidra til at organisasjonen arbeider målrettet og samordnet i tråd med prioriteringene i økonomiplanen, samtidig som de gir grunnlag for oppfølging og vurdering av utviklingen i perioden.

Målformulering	Målbeskrivelse
Fylkeskommunen skal være en aktiv pådriver og tilrettelegger som mobiliserer aktører, utløser ressurser og bidrar til igangsetting av tiltak i Buskerudplanen	Buskerud fylkeskommune skal ha nødvendige systemer, kompetanse, arbeidsprosesser og samarbeidsarenaer for å kunne mobilisere aktører, utløse ressurser og følge opp gjennomføringen av Buskerudplanen. Organisasjonen skal arbeide samordnet og kunnskapsbasert for å styrke sin rolle som regional samfunnsutvikler.
Flere deltar i utdanning, arbeid og samfunnsliv, og opplever mestring og tilhørighet	Buskerud fylkeskommune skal bidra til å redusere utenforskap ved å styrke innbyggernes mulighet til å lykkes gjennom hele livsløpet. Gjennom sitt arbeid innen utdanning, kompetanse, folkehelse og regional utvikling skal fylkeskommunen legge til rette for at flere fullfører utdanning, kommer i arbeid og opplever tilhørighet til fellesskapet. Innsatsen skal bidra til at flere barn, unge og voksne får utviklet sine ressurser og deltar aktivt i samfunnet, med særlig fokus på sterkere læringsløp, bedre overganger og helsefremmende oppvekst.
Buskerud har styrket verdiskaping, konkurransekraft og omstillingsevne	Buskerud fylkeskommune skal være en pådriver for bærekraftig verdiskaping og omstilling gjennom å mobilisere samarbeid mellom næringsliv, kommuner, utdannings- og kompetansemiljøer og andre utviklingsaktører. Innsatsen skal bidra til at regionen har tilgang på relevant kompetanse, et innovativt og konkurransedyktig næringsliv og gode forutsetninger for å møte framtidens utfordringer og muligheter. Fylkeskommunen skal særlig rette oppmerksomheten mot tiltak som styrker samsvaret mellom kompetansebehov og arbeidslivets etterspørsel, og styrke kunnskapen om nye finansieringsmodeller for raskere utvikling av infrastruktur.
Buskeruds natur-, kultur- og stedskvaliteter skaper attraktive og bærekraftige lokalsamfunn	Buskerud fylkeskommune skal bidra til en bærekraftig forvaltning og utvikling av fylkets natur-, kultur- og stedskvaliteter. Gjennom samarbeid med kommuner, næringsliv, frivillighet og andre samfunnsaktører skal fylkeskommunen styrke attraktiviteten i byer, tettsteder og lokalsamfunn, og legge til rette for bosetting, opplevelser og næringsutvikling. Innsatsen skal bidra til å skape verdier for innbyggere og besøkende, samtidig som natur- og kulturressursene ivaretas for framtidige generasjoner. Arbeidet skal ha særlig fokus på Buskerud mot 2030 og et sterkere Buskerud-DNA gjennom økt besøksattraktivitet, stedsutvikling og aktiv bruk av natur- og kulturverdier som regionale fortrinn.

Målformulering	Målbeskrivelse
Fylkeskommunen er pådriver for kunnskapsutvikling, tidlig dialog og samarbeid i arealplanleggingen i Buskerud	Buskerud fylkeskommune skal bidra til en mer samarbeidsbasert areal- og mobilitetspolitikk. Tidlig dialog, deling av kunnskap og godt samspill mellom aktørene skal bidra til kunnskapsbaserte, effektive og forutsigbare planprosesser, og være til støtte for kommunene i deres arbeid med å oppdatere sitt planverk. Fylkeskommunen skal styrke dialogen og veiledningen overfor kommunene gjennom eksisterende dialogarenaer, og legge til rette for diskusjoner om hvordan den regionale areal- og mobilitetspolitikken kan utvikles videre. Arbeidet med arealregnskap, kunnskap om hvordan areal- og mobilitetsplanleggingen kan ivareta behovene til en eldre befolkning og utvikling av attraktive byer og steder skal vektlegges.
Kvaliteten og tidsbruken i tilskuddsforvaltningen er innen 2028 forbedret som følge av innføringen av KS tilskuddsportal	Innføringen av tilskuddsportalen skal skje gjennom et tverrfaglig organisasjonsutviklingsprosjekt som etablerer enhetlige arbeidsprosesser og ivaretar den tekniske implementeringen av systemet. Målet understøtter strategisk mål 2: Vi leverer tjenester av høy kvalitet og forstår brukernes behov.
Fylkeskommunen har redusert klimagassutslippene med 35 prosent sammenliknet med referanseåret 2024 innen 2030	Norges klimamål om 50–55 % reduksjon i klimagassutslipp innen 2030 er fastsatt i klimaloven, med 1990 som referanseår. Fylkeskommunen har over flere år gjennomført betydelige tiltak for å redusere utslippene fra egen virksomhet, hovedsakelig gjennom elektrifisering av bussparken. Denne omstillingen har gjort at vi allerede har oppnådd betydelige utslippsreduksjoner. Fylkeskommunen skal være en pådriver og støttespiller i arbeidet med å kutte utslipp i Buskerud, og på den måten bidra til at det nasjonale målet nås. Resultatmålet innebærer å videreføre arbeidet med utslippsreduksjoner i egen virksomhet. Samtidig bygger målet på at en betydelig del av reduksjonene allerede ble realisert før 2024, som er referanseåret for nye Buskerud fylkeskommune.
Fylkeskommunen er tilpasset fremtidens inntektsnivå innen 2041	Innen 2041 forventes et inntektsfall på 320 mill. kr som følge av færre elever i videregående opplæring. Det er derfor behov for å omstille skolesektoren og andre tjenester for å kunne møte denne utfordringen. Målet understøtter strategisk mål 2: Vi leverer tjenester av høy kvalitet og forstår brukernes behov.
Fylkeskommunen skal videreutvikle seg som arbeidsgiver og få på plass en systematisk kompetanseutvikling for ansatte	Målet handler om å få utviklet og implementert en ny arbeidsgiverstrategi. Målet er nådd når arbeidsgiverstrategien er ferdigstilt, og integrert i den daglige driften. Målet handler også om å etablere en systematisk kompetanseutvikling gjennom å etablere «Buskerudskolen» Målet understøtter strategisk mål 3 og 4 om organisasjon og mennesker, og vil indirekte bidra til gjennomføringen av Buskerudplanen.

Målformulering	Målbeskrivelse
Flytting til nytt fylkeshus innen 2029 bidrar til et utviklende og inkluderende arbeidsmiljø gjennom å styrke muligheter og fasiliteter for samskaping og nye måter å jobbe på	Å samle alle ansatte i fylkesadministrasjonen under samme tak vil legge bedre til rette for fellesskap, inkludering, kompetansedeling, kreativitet og tverrfaglig samarbeid. Dette kan styrke fylkeskommunens gjennomføringsevne i arbeidet med Buskerudplanen. Dette gjør oss bedre i stand til å realisere potensialet i hverandre og bygger direkte opp under strategisk mål 4.
En inkluderende og mangfoldig fylkeskommune som åpner veien for flere inn i utdanning og arbeidsliv	Målet er nådd når følgende er oppnådd: - Minst 30 lærlinger innen 2028 - Minst 3 språkpraksisplasser innen 2028 - Minst 5 arbeidspraksisplasser innen 2028 - Eksisterende samarbeidsavtale med NAV er konkretisert, med mål om å øke mangfoldet i fylkeskommunen - Nytt fylkeshus er universelt utformet Målet understøtter strategisk mål 1: Vi samarbeider om å løse viktige samfunnsoppdrag og utfordrer våre rammebetingelser. Vår samlede innsats skal gi positiv effekter for satsingene på verdiskaping, mer innenforskap og ivaretakelse av natur og kulturverdier i et generasjonsperspektiv. En mangfoldig arbeidsplass speiler samfunnet og rommer ansatte med både synlige og usynlige ulikheter. Vi har en samarbeidsavtale med NAV hvor formålet blant annet er å sikre bedre koordinering og samarbeid innenfor arbeidsmarkedsmål. Gjennom samarbeidet med NAV får vi tilgang til kompetanse om utfordringer og behov i Buskerud knyttet til en sammensatt arbeidsstyrke.
Utvikle et helhetlig mobilitetstilbud i samarbeid med kommuner og stat	Utfordringene knyttet til samferdsel er store og komplekse. Virkemidlene er fordelt på flere aktører og forvaltningsnivåer, og det økonomiske handlingsrommet er begrenset. Disse faktorene understreker behovet for å samarbeide om et helhetlig mobilitetstilbud.
Oppnå forutsigbar og sikker fremkommelighet for alle trafikantgrupper	Målet innebærer å holde fylkesveinettet åpent og farbart, og opprettholde veinettets sikkerhetsstandard. Det innebærer også at vi søker å forbedre sikkerhetsstandarden med tilgjengelige virkemidler og at sikkerhetskritiske driftsoppgaver prioriteres. Fylkeskommunen vil i tillegg fokusere på klimatilpasning for å redusere konsekvensene av ekstremvær, og styrke beredskapen for å håndtere alvorlige hendelser som kan true fremkommeligheten.

Målformulering	Målbeskrivelse
Vedlikeholde og utvikle fylkesveiene som allerede finnes, fremfor å bygge nye	Med begrenset økonomisk handlingsrom vil fylkeskommunen prioritere å opprettholde og gjenopprette veifunksjon langs dagens veinett, fremfor å bygge nye fylkesveier og bruer. Det prioriteres investeringstiltak som forbedrer tilbudet til gående og syklende, trafikksikkerheten og fremkommeligheten for kollektivtrafikk. Det prioriteres også noen forbedringer av fremkommelighet for tunge kjøretøy der dette er viktig for næring og beredskap.
Fremme miljøvennlige reisevaner og redusere ulempene fra trafikk i byområdene	For å nå dette målet er fylkeskommunens viktigste langsiktige virkemidler knyttet til samordnet areal- og mobilitetsplanlegging. Lokalisering av boliger og arbeidsplasser i forhold til sentrum, tjenestetilbud og kollektivsystem er avgjørende for utvikling av mobilitetsbehov og reisevaner.
Forvalte areal-, natur- og kulturressurser i et generasjonsperspektiv	En stor del av fylkeskommunens arbeid for å forvalte naturressurser og redusere klimagassutslipp, handler om å følge opp lovpålagte forpliktelser på en god måte. Gode kunnskapsgrunnlag er en forutsetning for dette, og vil videreutvikles i handlingsprogramperioden. Bærekraftig utvikling for fylkeskommunen handler også om at det er en miljømessig fordel å ivareta og videreutvikle eksisterende infrastruktur fremfor å bygge nytt. Dette reduserer både arealinngrep og utslipp fra veibygging. Når noe skal bygges om eller bygges nytt, er både stedstilpasning og fokus på gjenbruk og materialvalg med redusert klimaavtrykk en del av fylkeskommunens prioritering.

Finansielle mål

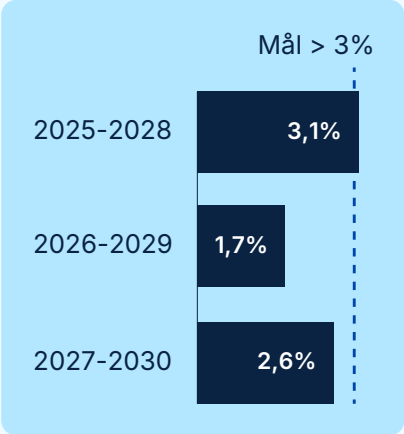
Fylkestinget vedtok finansielle mål for årsbudsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027 i FT-sak 30/2023 (13.12.2023). Følgende nivåer for finansielle måltall for Buskerud fylkeskommune i økonomiplanperioden gjelder:

- Netto driftsresultat (resultatgrad): 3 prosent
- Reservefond: 5 prosent
- Gjeldsgrad: 90 prosent

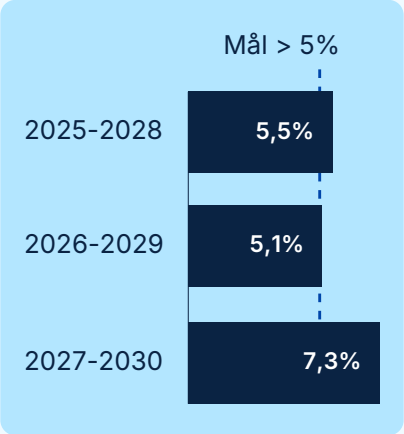
Fylkestinget vedtok for nye Buskerud fylkeskommune måltall for henholdsvis drift, gjeld og soliditet i tråd med kommunelovens krav. Det er ambisiøse mål sett i lys av den omfattende økonomiske omstillingen Buskerud står i etter oppløsningen av Viken. En sentral forutsetning for å lykkes med omstillingen er at Buskerud fylkeskommune evner å styre etter vedtatte finansielle måltall.

Nøkkeltall og sannsynlig handlingsrom

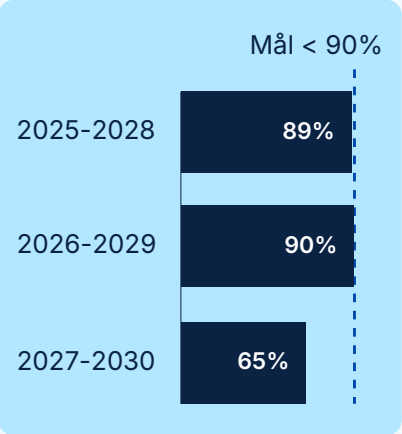
Netto resultatgrad

Reservefond

Gjeldsgrad

Fylkeskommunedirektørens vurdering av finansielle måltall

Fylkeskommunens handlingsrom i drift er styrket sammenlignet med vedtatt økonomiplan (2026-2029). Med en krevende omstillingsplan i bunn fra de to foregående økonomiplanene, er det nødvendig å gi et perspektiv på hvordan den langsiktige finansielle handleevnen kan vurderes i lys av foreslått økonomiplan (2027-2030).

Ved inngangen til 2024 hadde Buskerud fylkeskommune for høy gjeld og for høye utgifter. Nå er gjeldssituasjonen under kontroll, drift er tilpasset nye rammer og vi har skapt en økonomisk buffer som bidrar til et politisk handlingsrom gjennom satsinger til Buskerudplanen.

Når det gjelder måltallet for gjeldsgrad, er fylkeskommunen på en stødig kurs sett i forhold til vedtatt måltall for planperioden. Høsten 2023 ble gjeld pr. 31.12.27 estimert til 4,7 milliarder kr. Nå forventes gjelden å være 3,2 milliarder kr etter innbetaling av ekstraordinært avdrag etter at Vardar har innløst sitt ansvarlige lån på 508 mill. kr. Fram mot 2030 skal øker gjelden til 3,7 milliarder kr som gir en gjeldsgrad på 65 prosent, godt under vedtatt mål. Foreløpig ligger full finansiering av nytt fylkeshus inne i økonomiplanen. Det er planlagt at nytt fylkeshus vil bli solgt til vår egen pensjonskasse, og gjelden vil da bli redusert tilsvarende innen 2030. I forslag til økonomiplan 2027-2030 legges det opp økt egenfinansiering av investeringer, og overføring fra drift til investering øker med 60-80 mill. kr årlig sammenlignet med forrige økonomiplan. Dette er helt avgjørende for å holde gjeldsnivået nede.

Det er viktig for fylkeskommunen å ha en solid buffer for å håndtere uforutsette mindreinntekter eller merutgifter. Reservefondet er fylkeskommunens buffer. Fondet er nå på over 400 mill. kr og er estimert til 416 mill. kr ved utgangen av økonomiplanperioden. Med god budsjettstyring og et normalt forløp av uforutsette "plusser og minuser" i inneværende regnskapsår, er det sannsynlighetsovervekt for at fylkeskommunen oppnår et mindreforbruk også i 2026. Det vil bety ytterligere påfyll i beholdningen til reservefond ved utgangen av året. Dagens nivå på 7,3 prosent er om lag 130 mill. kr over målet på 5 prosent av brutto driftsinntekter. Det vurderes som hensiktsmessig å ha en ekstra buffer i reservefondet, da finansieringen av ny fylkesvei til Hakavik ikke er avklart og det er stor usikkerhet knyttet til kostnadene i dette prosjektet.

Måltallet for netto driftsresultat er styrket vesentlig fra ØP 2026-2029, men ligger fremdeles noe under ønsket nivå på 3 prosent i 2030. På kort sikt er det mulig akseptere et lavere driftsresultat for å unngå større reduksjoner i tjenestestandard, men på lengre sikt vil fylkeskommunedirektøren etterstrebe et resultat i tråd med måltallet. Årsakene til at

netto driftsresultat ligger under 3 prosent er sammensatt av ulike forhold som belyses under.

Det er vedtatt å bygge et nytt fylkeshus og investeringskostnadene til dette prosjektet er budsjettert i sin helhet. Potensielle besparelser knyttet til redusert husleie, lavere kostnader til drift og vedlikehold og mer effektiv energibruk er ikke inne i budsjettet. Det er heller ikke tatt høyde for en framtidig salgsgevinst for nåværende fylkeshus. Samlet sett kan dette bedre resultatgraden med 0,5–0,7 prosentpoeng.

I årene 2021-2023 opplevde fylkeskommunene en ekstraordinær pris- og kostnadsvekst på sentrale innsatsfaktorer, særlig innenfor samferdselssektoren. Dette fikk virkning også i senere år, og slo direkte inn i reguleringen av driftskontrakter for fylkesvei og kollektiv. Den høye prisstigningen i samferdselssektoren ble ikke fullt ut kompensert gjennom deflator. Det samme kan sies om prisveksten på PC-er og andre IKT-kostnader i 2026 og 2027. Dette er ekstraordinær kostnadsvekst som styres av markedet og er utenfor fylkeskommunens kontroll.

Et tredje perspektiv kan knyttes til omstillingstakt i tråd med demografiske endringer. Buskerud vil oppleve en nedgang i antall 16-18-åringer i årene framover, og det får store konsekvenser for inntektsrammene fylkeskommunen mottar fra staten. Nedskalering i videregående opplæring er krevende. Fullføringsreformen og ny opplæringslov har økt etterspørselen etter videregående opplæring både for ungdom og voksne og mange elever har fått utvidede rettigheter. Geografiske hensyn begrenser også mulighetene for sentralisering. Det er utfordrende å tilpasse tjenestene i takt med de demografiske endringene, men staten forventer at dette skal gå hånd i hånd.

3 Styring og ledelse. Fra prioritering til gjennomføring og resultater

Foto: Lars Storheim

Styring og ledelse i Buskerud fylkeskommune omfatter både en ekstern og en intern dimensjon. Gjennom Buskerudporteføljen prioriteres og samordnes tiltak og delbidrag som skal sørge for at målene i Buskerudplanen nås. Samtidig skal virksomhetsstyringen sikre at fylkeskommunens egen organisasjon, tjenester og ressurser utvikles og brukes på en målrettet og effektiv måte. Sammen skal disse styringsprosessene bidra til god gjennomføringsevne, helhetlige prioriteringer og best mulig resultater for innbyggere, næringsliv og samfunn.

Rammeverk for styring av Buskerudporteføljen

Buskerudporteføljen omfatter fylkeskommunens og samarbeidspartnernes samlede prioriterte satsinger og utviklingstiltak for å nå de langsiktige målene for Buskerud, slik de er beskrevet i Buskerudplanen. Gjennom felles prioriteringer, samordning av ressurser og systematisk oppfølging skal porteføljen styrke gjennomføringsevnen og bidra til størst mulig nytte for hele Buskerudsamfunnet. Porteføljen skal gi et helhetlig grunnlag for politiske prioriteringer og inngår i fylkeskommunens budsjett- og handlingsplanprosesser.

Buskerudporteføljen kan omfatte samarbeidsprosjekter, fylkeskommunens egne utviklingsaktiviteter og eksternt eide prosjekter. Deltakelse skal gi merverdi gjennom felles prioriteringer, samordning, oppfølging eller læring. Hver aktør beholder ansvar og beslutningsmyndighet for egne aktiviteter og ressurser. At et tiltak inngår i buskerudporteføljen, innebærer ikke automatisk finansiering eller vedtak om gjennomføring.

Prioritering av prosjekter skjer på grunnlag av felles kriterier som sikrer helhetlige, transparente og etterprøvbare beslutninger. Vurderingen bygger på prosjektenes bidrag til målene og satsingsområdene i Buskerudplanen, forventet nytte og gevinster, ressursbehov, tid, gjennomførbarhet og risiko. Lovpålagte oppgaver og bindende forpliktelser ivaretas. Det tas også hensyn til sammenhenger og avhengigheter mellom prosjektene, samlet gjennomføringskapasitet og en hensiktsmessig balanse i porteføljen. Beslutninger som avviker fra den kriteriebaserte rangeringen, skal begrunnes.

Politisk styring og forankring bidrar til eierskap til buskerudporteføljens retning og prioriteringer. Fylkestinget og fylkesutvalget behandler prioriterte satsingsområder, økonomiske rammer og porteføljen som helhet. Hovedutvalgene følger prosjekter innenfor sine fagområder og kan fremme nye kandidater. Buskerudkonferansen og politiske samarbeidsarenaer bidrar til dialog og regional forankring. Kommunene beslutter egne bidrag gjennom sine ordinære politiske prosesser.

Gjennomføringsfondet er et finansielt virkemiddel for å realisere særskilt prioriterte, tidsavgrensede prosjekter og tiltak. Fondet bygges opp gjennom vedtatte budsjettavsetninger. Det kan støtte utredning, planlegging, pilotering og gjennomføring, men som hovedregel bare én avgrenset fase om gangen. Tildeling bygger på porteføljens prioriteringer og vurdering av blant annet finansieringsbehov, nytte i forhold til kostnad og overføringsverdi. Fondet skal supplere ordinær finansiering og ikke dekke ordinær drift.

Gjennomføring, gevinstoppfølging og rapportering skal sikre at buskerudporteføljen bidrar til ønskede resultater. Prosjektene følges opp trinnvis, med beslutningspunkter der videreføring, justering, utsettelse eller avslutning vurderes. Politisk rapportering skjer som del av de ordinære styrings- og rapporteringsprosessene. Hovedutvalgene får oppfølging innenfor sine fagområder, mens fylkesutvalget og fylkestinget får en samlet oversikt over prioriteringer, ressursbruk, framdrift, risiko, resultater og gevinster. Rapporteringen skal synliggjøre porteføljens bidrag til målene og satsingsområdene i Buskerudplanen og gi grunnlag for nødvendige politiske avklaringer og omprioriteringer.

Fylkeskommunens virksomhetsstyring

Kapittelet beskriver hvordan politiske målsettinger omsettes til prioriteringer og ressursbruk i økonomiplanperioden. Formålet er å synliggjøre den røde tråden i fylkeskommunens styringssystem, fra de politiske utviklingsmålene og Buskerudplanens tiltak og delbidrag, via virksomhetsstrategiens strategiske mål, til resultatmål i økonomiplanen. I tillegg beskrives det kort hvordan fylkeskommunen arbeider med oppfølging, rapportering og kontinuerlig forbedring.

Virksomhetsstrategi

Fylkeskommunen etablerte i 2024 en virksomhetsstrategi for organisasjonen. Den beskriver hvordan vi skal arbeide for å nå våre mål, og hvilke verdier og prinsipper som skal ligge til grunn for arbeidet. Virksomhetsstrategien skal bidra til felles forståelse og økt gjennomføringskraft på tvers i organisasjonen. Videre skal den sikre en tydelig sammenheng mellom Buskerudplanens politiske utviklingsmål og tiltak, og fylkeskommunens resultatmål og økonomiske prioriteringer. Virksomhetsstrategien har fire strategiske mål. De to første målene retter seg mot fylkeskommunens rolle som samfunnsutvikler og tjenesteyter, og viser hvordan ressursene skal bidra til ønsket utvikling i Buskerud og gode tjenester for innbyggerne. De to siste målene retter seg mot organisasjon og medarbeidere, og tydeliggjør prioriteringer som skal styrke organisasjonens gjennomføringsevne, kompetanse og utviklingskraft.

Foto: Drammen kommune

Satsinger for samfunnet og tjenestene

Virksomhetsstrategiens mål:

Mål 1

For samfunn

Vi samarbeider om å løse viktige samfunnsoppdrag og utfordrer våre rammebetingelser. Vår samlede innsats skal gi positiv effekter for satsingene på verdiskaping, mer innenforskap og ivaretakelse av natur og kulturverdier i et generasjonsperspektiv

Virksomhetsstrategiens mål:

Mål 2

For tjenestene

Vi leverer tjenester av høy kvalitet og forstår brukernes behov

Dette er mål som retter seg mot fylkeskommunens rolle som samfunnsutvikler og tjenesteprodusent. Gjennom målrettet innsats skal fylkeskommunen bidra til å løse sentrale samfunnsoppdrag i samarbeid med andre, samtidig som tjenestene utvikles i tråd med brukernes behov og framtidige rammebetingelser.

Buskerudplanen tydeliggjør at fylket står overfor sammensatte utfordringer som krever målrettet innsats og tydelige prioriteringer. Gjennomføring av planen forutsetter at innsatsen konsentreres om områdene som er mest kritiske for utviklingen av Buskerudsamfunnet, der regional samordning gir merverdi, og der det er grunnlag for forpliktende samarbeid mellom fylkeskommunen, kommuner, næringsliv og øvrige aktører. Dette innebærer at økonomiplanen også må understøtte tiltak som gir effekt på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer, og som bidrar til varig utvikling.

Samtidig legger fylkeskommunen økt vekt på samarbeid, dialog og felles kompetansebygging som virkemidler i rollen som regional samfunnsutvikler. Ressursbruken skal understøtte en arbeidsform der fylkeskommunen både tilrettelegger for utvikling i samfunnet og videreutvikler egne tjenester, i tråd med de strategiske målene.

Teknologidagene i Kongsberg.
Foto: KKY

Satsinger for organisasjonen og menneskene

Virksomhetsstrategiens mål:

Mål 3

For organisasjon

Vi viser tverrfaglig gjennomføringskraft og finner bedre løsninger for individ, organisasjon og samfunn

Virksomhetsstrategiens mål:

Mål 4

For menneskene

Vi realiserer potensial i hverandre ved å satse på kompetanse, kreativitet, vilje og inkludering

De strategiske målene for organisasjonen og menneskene uttrykker hvordan fylkeskommunen skal utvikle egen organisasjon for å sikre gjennomføringsevne og måloppnåelse over tid. Det legges vekt på tverrfaglig samarbeid, kunnskapsbaserte beslutninger og evne til å finne bedre løsninger på tvers av fagområder, samt å realisere potensialet i medarbeiderne gjennom satsing på kompetanse, inkludering og utvikling.

Disse målene reflekterer behovet for å styrke organisasjonen i møte med endrede rammebetingelser. En bærekraftig utvikling av Buskerudsamfunnet forutsetter at fylkeskommunen har en organisasjon som er robust, omstillingsdyktig og i stand til å gjennomføre prioriterte tiltak innenfor tilgjengelige ressurser. Arbeidet med organisasjon og mennesker er derfor en grunnleggende forutsetning for å lykkes med de prioriteringene som er lagt til grunn for samfunnet og tjenestene gjennom Buskerudplanen.

Foto: Operalåven i Hallingdal

Resultatmål

Resultatmål er prioriterte og konkrete målsettinger for å utvikle organisasjonen som tjenesteprodusent, myndighetsutøver, samfunnsutvikler og demokratisk arena. Med prioriterte målsettinger menes at resultatmålene er de utviklingsmålene som er viktigst for fylkeskommunen å oppnå framover. Resultatmålene er felles mål som hele fylkeskommunen skal jobbe mot. Hver avdeling bidrar innenfor sine ansvarsområder til at målene nås.

Læring og forbedring

Vi har videreutviklet kvalitetssystemet slik at det ikke bare brukes til å melde avvik, men også gir mulighet for å foreslå forbedringer og gode ideer. Dette skal bidra til at vi blir en mer lærende organisasjon. Ledelsens gjennomgang er innarbeidet som et viktig verktøy for å følge opp kvalitet, måloppnåelse og andre områder som bør forbedres.

I 2027 vil det etableres en rutine for tettere oppfølging av de ulike fagområdene i fylkeskommunen. Rutinen vil legge til rette for regelmessig dialog mellom fylkeskommunedirektøren og den enkelte fylkesdirektør, og har fått benevnelsen kvalitets- og resultatdialog. Dialogen skal være en strukturert arena for å følge opp mål, kvalitet og resultater innenfor fylkesdirektørenes ansvarsområder.

Rapportering

Fylkeskommunen følger opp mål, oppdrag og økonomi gjennom faste rapporteringer i løpet av året. Status rapporteres etter første og andre tertial, og resultatene for hele året oppsummeres i årsrapporten. Rapporteringen gir en oversikt over hvordan avdelingene ligger an i arbeidet med mål og politiske vedtak, hvordan økonomien utvikler seg, og status for planlagte og pågående investeringer. Den samlede rapporten legges fram for fylkestinget, som bruker den som grunnlag for videre oppfølging og nødvendige beslutninger.

4 Rammebetingelser

Regjeringens forslag til statsbudsjett 2027

Regjeringen Støre la fram stats- og nasjonalbudsjettet 7. oktober 2026. Regjeringen legger opp til en realvekst i frie inntekter for fylkeskommunene fra 2026 til 2027 på 600 mill. kr, regnet fra revidert budsjett juni 2026. Dette er i tråd med nederste intervall av signalene fra Kommuneproposisjonen 2027, og demografikostnader er anslått til 500 mill. kr. Det betyr at fylkeskommunene samlet får et økt handlingsrom utover demografikostnader på 100 mill. kr i 2027.

I forbindelse med behandlingen av revidert nasjonalbudsjett (RNB) 2026 vedtok Stortinget å øke fylkeskommunenes frie inntekter med totalt 1 450 mill. kr med begrunnelse om økt satsing på fylkesvei, kollektiv og tannhelse. Den ekstra milliarden til fylkesveier er ikke videreført i statsbudsjettet for 2027, men resterende 450 mill. kr til kollektiv, takstsamarbeid og tannhelse er inkludert. For Buskerud utgjør det om lag 22 mill. kr.

Regjeringens forslag til statsbudsjett 2027 bidrar ikke til å løse kommunesektorens og Buskerud fylkeskommunes økonomiske utfordringer og store omstillingsbehov de kommende årene. Samtidig viser de økonomiske resultatene fra 2025 at kommunesektoren er styrket sammenlignet med de svake årene 2023 og 2024. Netto driftsresultat for kommunesektoren som helhet ble 2,6 prosent av inntektene i 2025, vesentlig opp fra 0,1 i bunnåret 2024. Bedringen er et resultat av sterk inntektsvekst, omstillinger og innsparingstiltak i mange kommuner og fylkeskommuner.

Kommunesektorens utgiftsbehov endrer seg med befolkningsendringer. Fylkeskommunedirektøren har lagt lag til grunn oppdaterte befolkningsprognoser utgitt av SSB pr. juni 2026. Det er alltid usikkerhet knyttet til prognoser, og relativt små endringer i inn- og utvandring, intern flytting og forskjellen mellom antall nyfødte og døde kan medføre vesentlige endringer i inntektssystemet.

Regjeringens anslag på korrigert vekst i frie inntekter fra estimert regnskap 2026 til 2027 er 4,7 prosent for fylkeskommunene samlet og 5,2 prosent for Buskerud. Det er her snakk om vekst målt mot anslått regnskap for 2026. Det er i 2027 store variasjoner i vekstanslagene mellom fylkeskommunene som følge av ulik utvikling i kostnadsindeksene i inntektssystemet.

Buskerud fylkeskommune sitt anslag på frie inntekter er på totalt 4 659 mill. kr i 2027 når vi legger KS' prognosemodell til grunn. Det er om lag 4 mill. kr høyere enn skatteanslaget i Grønt hefte, som viser den beregningstekniske fordelingen av skatt og rammetilskudd i statsbudsjettet. Differansen skyldes at prognosemodellen viser skatteanslaget basert på forventet befolkningstall pr. 1.1.2027, mens Grønt hefte bruker faktiske befolkningstall pr. 1.1.2026.

Skatt og rammetilskudd

Frie inntekter er inntekter som kommunene og fylkeskommunene kan styre fritt over, uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regelverk. De frie inntektene består av rammetilskudd og skatteinntekter, og inntektssystemet fordeler disse inntektene til kommuner og fylkeskommuner. Beløpene for frie inntekter er oppgitt i 2027-kroner, det vil si justert i tråd med forventet pris- og kostnadsvekst.

Samlet nominell vekst i fylkeskommunenes frie inntekter antas å bli på 4,7 prosent i forhold til anslag på regnskap 2026 (korrigert for oppgaveendringer, regelendringer og engangsbevilgninger i 2026). Veksten i skatteinntekter forutsettes å bli på 5,5 prosent. Rammetilskuddet økes med 4,0 prosent i forhold til regnskap 2026.

Oppdatert skatteanslag for fylkeskommunene samlet i 2027 er på 52,1 milliarder kr, dvs. en økning på 2,7 milliarder kr fra skatteanslag for 2026. Anslaget på kommunesektorens sine skatteinntekter i 2027 bygger blant annet på en sysselsettingsvekst på 0,3 prosent og en årslønnsvekst på 4,0 prosent fra 2026 til 2027. Fylkeskommunene har siden 2015 hatt symmetrisk inntektsutjevning på 87,5 prosent av skatteinntektene. Dette betyr at

alle fylkeskommuner med skatteinntekter under landsgjennomsnittet pr. innbygger blir kompensert for 87,5 prosent av differansen mellom egen skatteinngang og landsgjennomsnittet. Fylkeskommuner med skatteinntekter pr. innbygger over landsgjennomsnittet blir trukket 87,5 prosent av differansen mellom egen skatteinngang og landsgjennomsnittet. Med en så høy utjevning betyr derfor det samlede skatteanslaget for fylkeskommunene vel så mye som Buskerud sitt andel av anslaget.

Ut fra Buskeruds andel av samlede skatteinntekter, vil dette medføre et skatteanslag på 2 443 mill. kr for 2027.

Skatteinngangen i Buskerud viser i oppdatert prognosemodell 96,70 prosent av landsnivå, det vil si noe lavere enn landsgjennomsnittet pr. innbygger. I 2026 hadde Buskerud en skatteinngang på 96,75 prosent. Buskerud blir derfor kompensert i 2027 med inntektsutjevning på 73 mill. kr.

Utgiftsutjevningen 2027

Rammetilskuddet er basert på en beregnet kostnad pr. innbygger, samt et utgiftsutjevnende tilskudd eller trekk som følge av forhold fylkeskommunen selv ikke kan påvirke. Utgiftsutjevningen er begrunnet med at demografiske og geografiske forhold gir strukturelle kostnadsforskjeller, som kommunene og fylkeskommunene i liten grad selv kan påvirke. Det hensyntas hvor mange barn, unge og eldre som bor i fylkeskommunen. Siden noen aldersgrupper trenger mer fylkeskommunale tjenester enn andre, får fylkeskommuner med flere unge i alderen 16-18 år mer penger, mens fylkeskommuner med færre innen denne aldersgruppen får mindre. Målet er at alle skal ha tilgang til likeverdige tjenester, uansett hvor i landet de bor. Det er til dels store kostnadsforskjeller i tjenesteytingen mellom fylkeskommunene. Gjennom utgiftsutjevningen i inntektssystemet skal fylkeskommunene i prinsippet få full kompensasjon for de forskjellene i kostnader som de selv ikke kan påvirke.

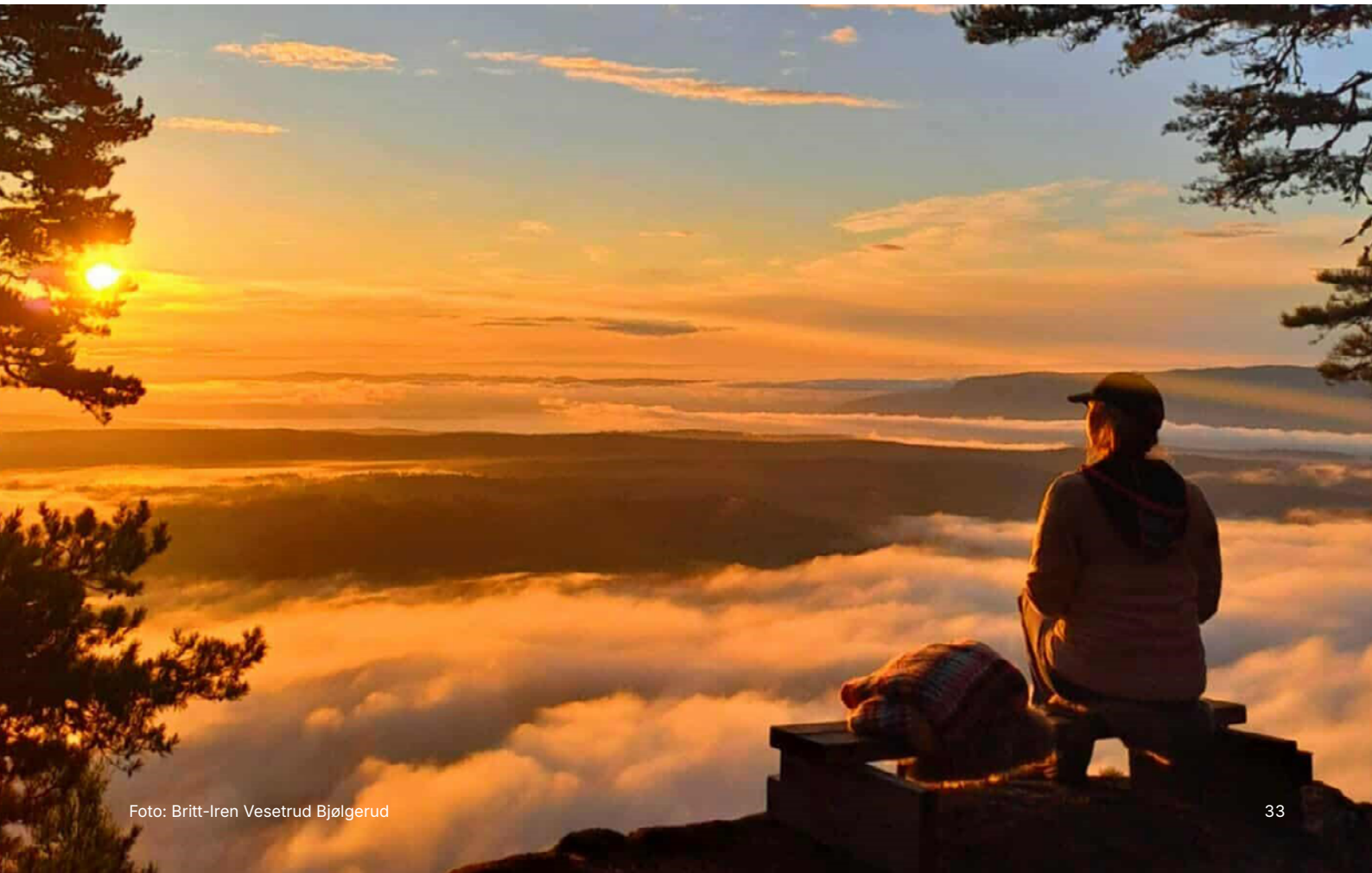

Foto: Britt-Iren Vesetrud Bjølgerud

Denne kompensasjonen skjer i praksis gjennom kostnadsnøkkelen, som er satt sammen av ulike kriterier med tilhørende vekter. Gjennom kostnadsnøkkelen og et oppdatert sett med kriteriedata, blir utgiftsbehovet for hver fylkeskommune beregnet. Deretter blir innbyggertilskuddet fordelt mellom fylkeskommunene etter utgiftsbehovet deres. Utgiftsutjevningen er en ren omfordeling, slik at det som blir trukket inn fra noen fylkeskommuner blir omfordelt til andre fylkeskommuner.

Rammetilskuddet i 2027 for Buskerud fylkeskommune er beregnet til 2 143 mill. kr (før skatteutjevning). Det inkluderer et trekk i utgiftsutjevningen på 565 mill. kr og trekk på 37 mill. kr i netto korreksjon for statlige og private skoler.

Når det gjelder kostnadsnøkkelen, er kriteriedata og sektorvekter oppdatert, sammen med oppjusteringen til nytt samlet utgiftsbehov i 2027-kroner. Indeks for beregnet utgiftsbehov er 87,64 prosent i 2027, en nedgang fra 88,01 prosent i 2026. Dette er et økt trekk på rundt 10 mill. kr når man korrigerer trekket i 2026 til 2027-kroner.

Utslagene etter oppdaterte regnskapstall fra 2025 får følger for sektornøklene i utgiftsutjevningen 2027. Kostnadsnøkkelen består av følgende delkostnadsnøkler (sektorer):

Sektor	Vekt for sektorer 2026	Buskerud indeks 2026	Vekt for sektorer 2027	Buskerud indeks 2027
Videregående opplæring	49,15 %	1,0081	49,50 %	1,0026
Fylkesvei, inkl. investeringer	20,26 %	0,8388	19,87 %	0,8517
Kollektivtransport (buss, bane, båt)	20,74%	0,8163	20,54%	0,8079
Ferje	5,51 %	0,0469	5,87 %	0,0574
Tannhelse	4,34 %	0,9872	4,23 %	0,9842

Størrelsen på trekket som Buskerud får gjennom inntektssystemet bestemmes av sektorens vekt og Buskerud sin utgiftsbehov-indeks innenfor denne sektoren. Som tabellen viser har sektorvekten til videregående opplæring og ferje steget i 2027, mens for fylkesvei, kollektivtransport og tannhelse har den blitt lavere. Det er en relativt liten endring i vektingen av sektor fra 2026 til 2027. Buskerud har kun én ferje, og økt vekting av denne sektoren slår derfor negativt ut for Buskerud i 2027. Buskerud sin indeks knyttet til videregående opplæring går også ned, noe som skyldes svakere utvikling i «innbyggere 16-18 år», «søkere til høykostnads utdanningsprogram», «søkere til læreplass» og «indeks for reiseavstand».

Oppgaveendringer - nye satsinger mv. for 2027

I det totale rammetilskuddet for 2027 blir det som i tidligere år gjort flere korrigeringer som følge av endringer i oppgavefordelinger mellom forvaltningsnivå, regelendringer, nye oppgaver og innlemming av tilskudd. For Buskerud fylkeskommune kan endringene oppsummeres slik (negativt beløp betyr redusert rammetilskudd):

- Økning antall elever private skoler: -5,3 mill. kr
- Innlemming tilskudd til skoleturer i forbindelse med handlingsplan mot antisemittisme: 124 000 kr
- Plikt til å dele personopplysninger ved skolebytte - helårseffekt: 29 000 kr
- Fylkesveier - engangsbevilgning 2026: -44,3 mill. kr
- Krav om nullutslipp i offentlige anbud for ferjer og ferjetjenester: 260 000 kr
- Ny landslinje i flyfag i Østfold: -89 000 kr
- Endringer i drosjereguleringen - helårseffekt: 441 000 kr
- Økt CO2 avgiftskompensasjon: -1,3 mill. kr

Selv om statsbudsjettet gjør disse endringene i rammetilskuddet for fylkeskommunen, har fylkeskommunedirektøren gjort særskilt vurdering av behovet for å justere avdelingsrammene. Engangsbevilgningen til fylkesvei var varslet på forhånd, og rammene til samferdselsavdelingen er allerede justert for dette i 2027-budsjettet.

Fylkeskommunen får reduserte inntekter grunnet økning i antall elever i privatskoler, men fylkeskommunedirektøren ser ingen nedgang i fylkeskommunens elevtall og foreslår derfor at dette ikke skal gå ut over avdeling for opplæring og kompetanse. De øvrige endringene er minimale. Fylkeskommunedirektøren foreslår derfor at det ikke foretas endringer i avdelingsrammene som følge av disse endringene.

Midler som fordeles særskilt i inntektssystemet

Innenfor innbyggertilskuddet er det midler som ikke blir fordelt etter de ordinære kriteriene i inntektssystemet. Oversikten under viser saker med særskilt fordeling i 2027 og beløp for Buskerud:

- Opprustning og fornying av fylkesveinettet: 162,1 mill. kr
- Kompensasjon for forskrift om tunnelsikkerhet: 8,2 mill. kr
- Ras- og skredsikring fylkesvei: 7,4 mill. kr
- Nullutslippsferjer: 115 000 kr
- Nullutslipp i offentlige anbud for ferjer og ferjetjenester: 643 000 kr
- Redusert egenbetaling tannbehandling: 18,7 mill. kr
- Kompensasjon for endringer i inntektssystemet: -19,1 mill. kr

Lønns- og prisforutsetninger

Følgende prosentøkning fra 2026 til 2027 er lagt til grunn for lønns- og prisstigningen i årsbudsjettet:

- 4,5 prosent lønnsvekst (inkl. pensjon)
- 4,0 prosent lønnsvekst (uten bidrag fra pensjon)
- 2,9 prosent (kommunal) prisøkning
- 3,8 prosent kommunal deflator (inkl. pensjon)
- 3,5 prosent kommunal deflator (uten bidrag fra pensjon)

Lønns- og prisøkningen bygger på forutsetningene i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2027, hvor lønnsandelen utgjør 59,0 prosent.

Finansutgifter og finansinntekter er ikke prisjustert i forslaget til årsbudsjett og økonomiplan.

I økonomiplanen vises/omtales endringene i budsjettrammene enten som nominell endring eller som realendringer:

- **Nominell endring** er endringen i budsjettrammene uten at beløpene er korrigert for lønns- og prisstigning.
- **Realendring** er endringen korrigert for lønns- og prisstigning og for eventuelle oppgaveendringer fra ett år til et annet.

Avdelingenes rammer er justert med den kommunale deflatoren på 3,5 prosent, hvorav prisveksten er 2,9 prosent og lønnsvekst (uten bidrag fra pensjon) er estimert til 4,0 prosent. Dette er i samsvar med opplegget i nasjonalbudsjettet 2027. Fra og med 2026 inngår merkostnader til pensjon i anslått deflator fra departementet. Siden den anslåtte veksten i pensjonskostnadene i stor grad gjenspeiler forhold knyttet til pensjon som ikke berører avdelingenes budsjetter direkte, bruker fylkeskommunen deflator uten bidrag fra pensjon.

Usikkerhet knyttet til prisvekst

Deflatoren bygges opp ved å vekte sammen indikatorer for prisveksten på kommunesektorens ulike utgiftsområder, hvor vektene er basert på siste tilgjengelige regnskapstall. Historisk har det vært små avvik mellom anslått og faktisk kostnadsutvikling, og anslagene har bommet både på opp- og nedsiden. Konsumprisindeksen (KPI) er anslått til 2,7 prosent i 2027. Byggekostnader og strøm er de viktigste årsakene til avvik mellom veksten i KPI og den kommunale prisveksten. Byggekostnadsindeksen for boliger og veianlegg har en betydelig vekt i deflatoren, men denne kostnadsutviklingen inngår ikke i KPI. For strøm har innføringen av strømstøtteordninger til husholdningene gjort den tradisjonelle måten å anslå prisveksten på betydelig mindre treffsikker. Ordningene innebærer at strømprisene husholdningene står overfor kan komme til å endre seg svært ulikt fra prisene kommunesektoren betaler, siden kommuner og fylkeskommuner må betale markedsprisen fullt ut.

Store demografiske endringer

Kommunesektoren står overfor omfattende demografiske utfordringer de neste tiårene. Antallet eldre øker, mens antallet barn og unge i mange kommuner synker. Samtidig blir andelen av befolkningen i yrkesaktiv alder lavere. I mange kommuner er det kun innvandring som bidrar til positiv befolkningsvekst. I tråd med SSBs befolkningsframskrivinger ventes andelen personer over 80 år å dobles innen 2060. Dette påvirker både behovet for kommunale tjenester, tilgangen på arbeidskraft og de økonomiske rammene for kommunesektoren.

Både for kommuner og fylkeskommuner styres inntektsgrunnlaget av demografi og alderssammensetningen i den lokale befolkningen. Når befolkningen endrer seg, påvirker dette også hvordan staten gjennom inntektssystemet fordeler penger til kommuner og fylkeskommuner. Vekst i én aldersgruppe veies opp mot reduksjoner i andre aldersgrupper, og det forutsettes at kommunesektoren omprioriterer ressurser fra aldersgrupper som blir mindre til aldersgrupper som vokser. I dagens situasjon med fallende barnetall og økende antall eldre, forutsettes det at kommunesektoren selv finansierer deler av de økte utgiftene til eldre ved å redusere ressursbruken til barn. For fylkeskommunene viser alle tall og prognoser at videregående opplæring står overfor et betydelig nedskaleringsbehov de neste ti årene. Nedskalering i videregående opplæring er krevende fordi tilbudsstrukturen er spesialisert, fordi elevene har rettigheter knyttet til programvalg, og fordi geografiske hensyn begrenser mulighetene for sentralisering. Telemarksforskings analyser av reiseavstander viser at fylker med allerede lange avstander kan få særlig krevende avveininger mellom effektiv drift, tilgjengelighet og bredde i opplæringstilbudet.

Beregnede merkostnader for kommunesektoren som følge av demografiske endringer vil allerede fra 2027 ligge på over 3,5 milliarder kr årlig og stige til over 6 milliarder kr årlig fra 2037. Økningen i antall eldre over 80 år og de økte utgiftene til helsetjenester er hovedforklaringen

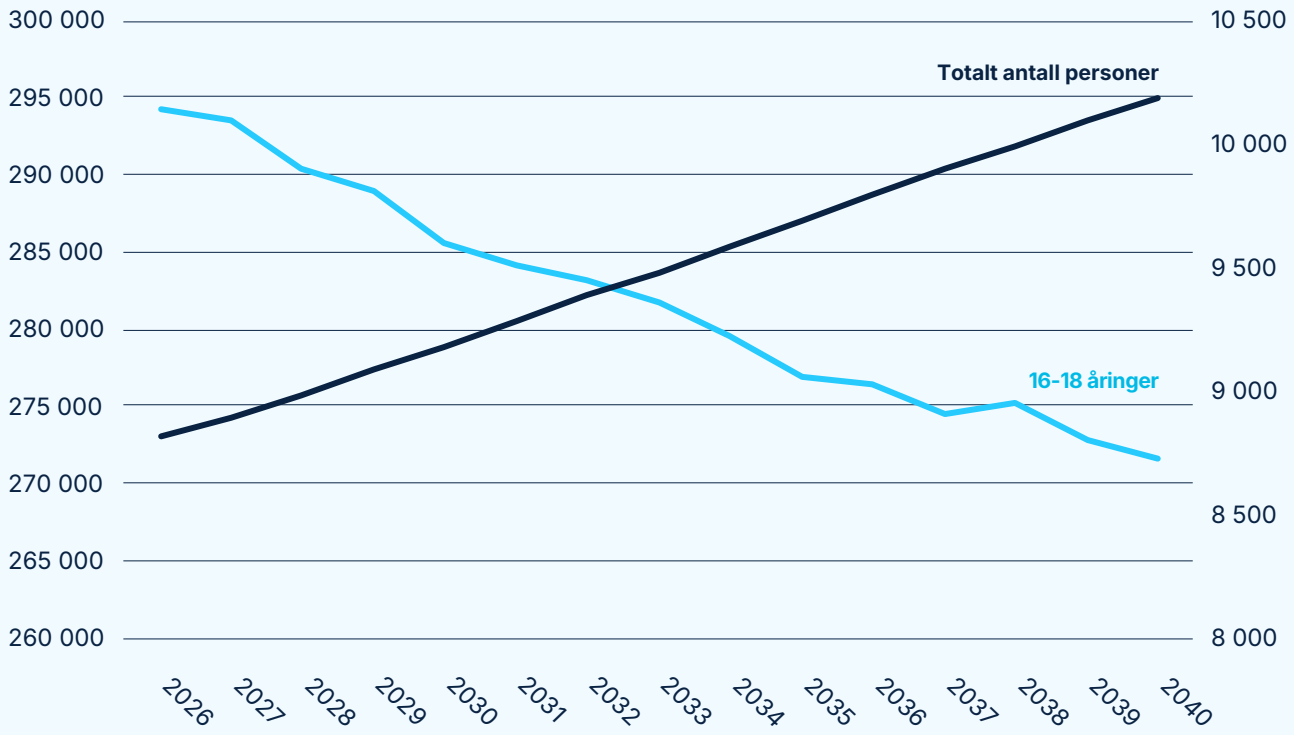
på den kraftige veksten. Dette vil også slå kraftig inn på inntektene til fylkeskommunene, ettersom kriteriene knyttet til videregående opplæring utgjør om lag 37 prosent av kostnadsnøkkelen i inntektssystemet. Samtidig forventes det at aldersgruppen 16-18 år vil bli vesentlig mindre i de kommende årene. Allerede fra 2028 er det anslått en samlet nedgang i forventede kostnader knyttet til videregående skole på over 400 mill. kr, økende til over 1 milliard kr hvert år fra ca. 2035.

Demografiske endringer i Buskerud

Buskerud har hatt en samlet vekst i befolkningen de siste ti årene. Fra 2017 til 2026 økte antall innbyggere med om lag 18 000. Veksten har vært størst blant voksne i arbeidsfør alder (20–66 år) og blant eldre (67+). Totalt ligger Buskerud omtrent på landsgjennomsnittet for fylkene. Den mest markante endringen i Buskerud er veksten i antall eldre. Gruppen 67 år og eldre har økt med 24 prosent de siste ti årene. Bare det siste året økte antallet eldre med to prosent. Fødselstallene i Buskerud har gått ned over tid, og nedgangen fortsetter i 2026. Antall barn i alderen 0–5 år har falt med 9 prosent siden 2017.

Befolkningen vil øke fra ca. 273 000 i 2026 til snaut 295 000 i 2040. Utviklingen i aldersgruppen 16-18 år er viktigst da den påvirker fylkeskommunens inntekter i langt større grad enn andre aldersgrupper. Oppdaterte befolkningstall fra SSB viser at antallet 16-18-åringer i Buskerud er på sitt høyeste nivå i inneværende år. Denne aldersgruppen har økt med om lag 800 fra 2017 til 2026, men fra og med 2027 viser prognosene en nedgang i antall 16-18-åringer. Antallet 16-18 åringer vil gå fra om lag 10 150 til om lag 8700 i 2040, som innebærer en nedgang på nærmere 1 500 personer i denne aldersgruppen. Prognosene er basert på SSBs hovedalternativ for befolkningsframskriving (MMMM).

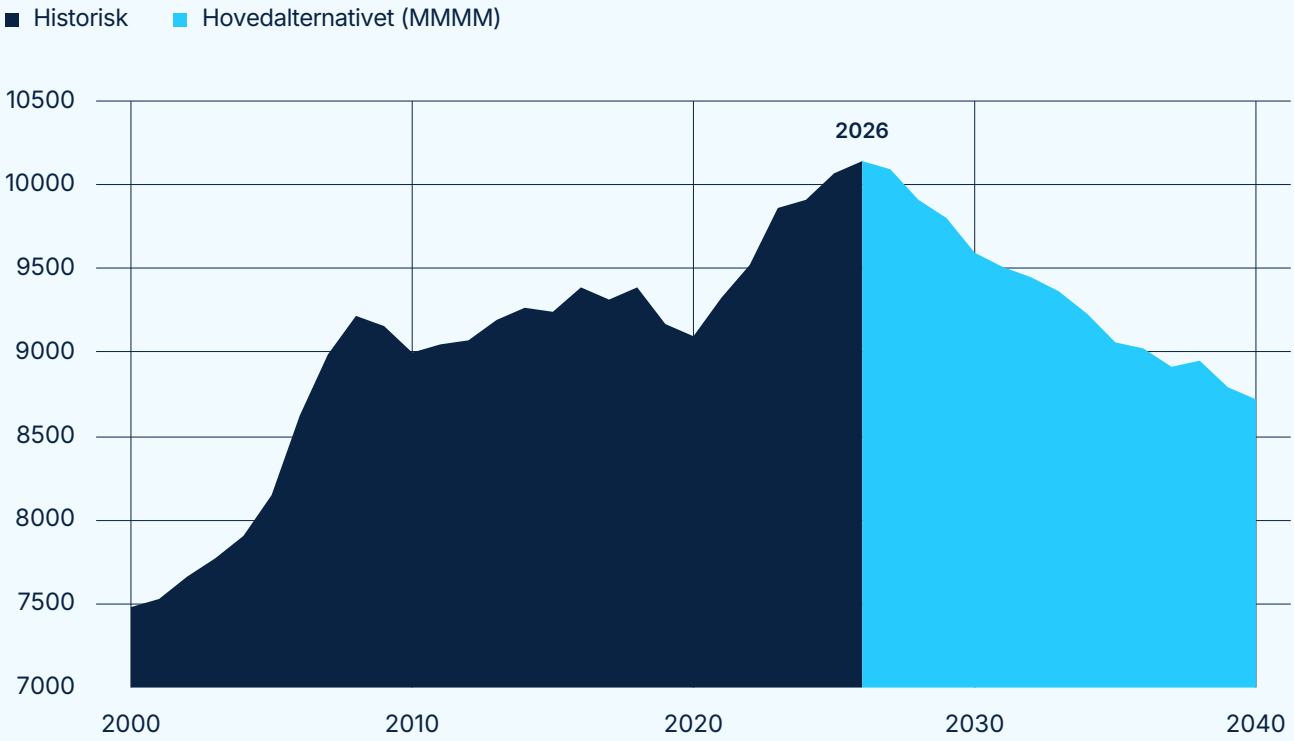
Prognose for befolkningsutvikling (alt. MMMM)

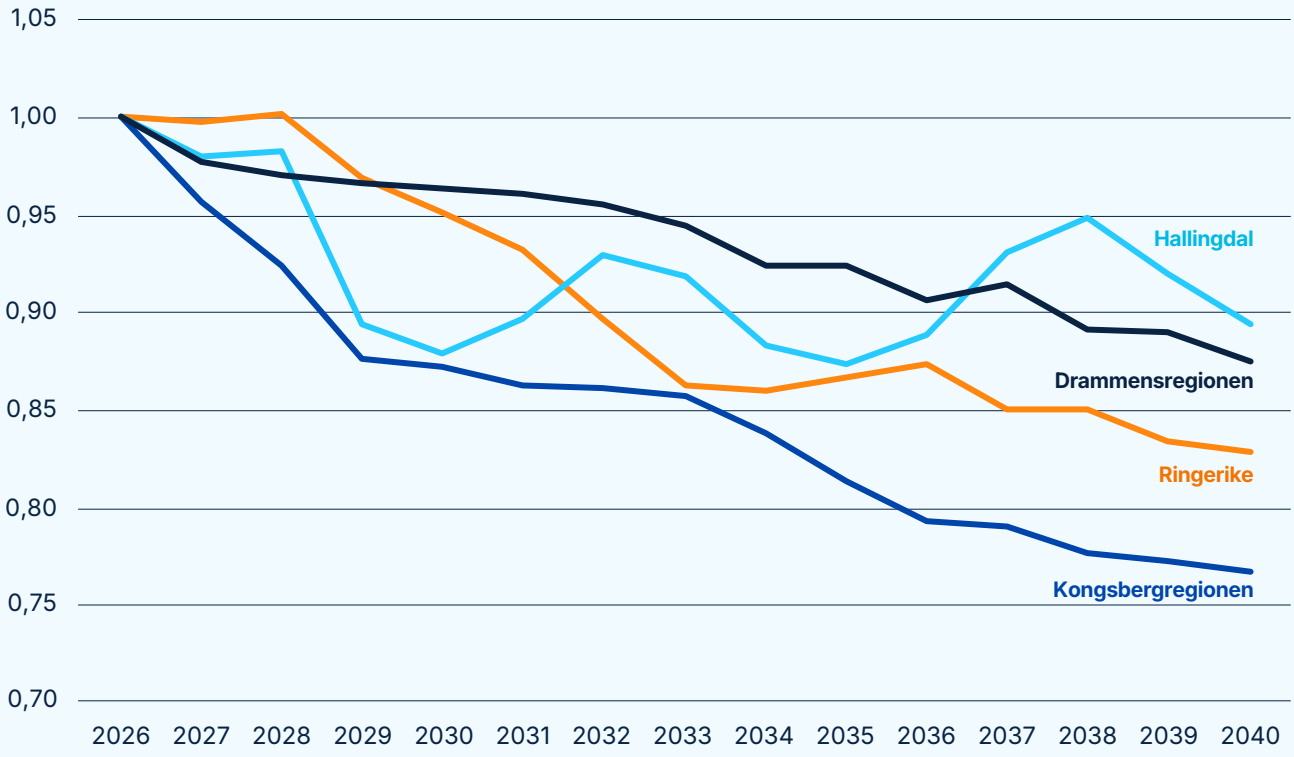
Fram til og med 2026 blir Buskerud kompensert i inntektssystemet fordi fylket har en høyere andel 16-18-åringer i befolkningen enn landsgjennomsnittet. Dette snur allerede i 2027 og Buskerud får et ekstra trekk nedgangen i antall 16-18-åringer er større enn i andre fylker. Buskerud forventes å få en svakere utvikling enn landet samlet i økonomiplanperioden og det gir vesentlige utslag i forventede inntekter. Sammenlignet med 2026 faller inntekten knyttet til 16-18-åringer med over 90 mill. kr i 2030. Utviklingen for 16-18-åringer forverres ytterligere frem mot 2040 da inntektene knyttet til denne sektoren forventes å være redusert med 290 mill. kr sammenlignet med 2026.

Det er store regionale forskjeller innad i fylket, og selv om Buskerud totalt sett forventes å få en befolkningsvekst på om lag 22 000 fram mot 2040, vil det likevel være befolkningsnedgang i kommuner som Sigdal, Nore og Uvdal og Nesbyen. Felles for de fleste kommunene i Buskerud er at man vil oppleve en nedgang i 16-18-åringer i årene som kommer.

Utvikling i 16-18-åringer i Buskerud fylkeskommune (SSB)

Utvikling i 16-18-åringer pr region

De demografiske utfordringene treffer alle Buskeruds regioner, men med ulik takt og omfang. Alle regionene vil oppleve en sterk nedgang i aldersgruppen 16-18 år fram mot 2040. Kongsbergregionen vil oppleve det største fallet målt i prosent, med et elevgrunnlag i 2040 som forventes å være 23 prosent lavere enn dagens nivå. Målt i antall personer er det Drammensregionen som mister flest elever. Den vil ha 724 færre 16-18-åringer i 2040 enn dagens nivå. I samme periode vil antallet reduseres med 375 på Ringerike, 321 i Kongsbergregionen og 75 i Hallingdal.

Samfunnsansvar og bærekraft

Bærekraft og planlegging: Plan- og bygningsloven gir fylkeskommunen ansvar for å fremme bærekraftig utvikling. Gjennom planarbeidet påvirker vi arealbruk, transport, klima og miljø, og legger til rette for løsninger som ivaretar både dagens og fremtidens behov.

Nye krav og forberedelser: EUs direktiv om bærekraftsrapportering (CSRD) ble innført i norsk lov i 2024. Selv om fylkeskommunen ikke er direkte omfattet av regelverket, peker utviklingen mot økte forventninger til bærekraftsrapportering også i offentlig sektor. For å være godt forberedt på framtidige krav har fylkeskommunen valgt å ta i bruk relevante deler av rammeverket allerede nå. Bærekraftsrapportering ble etablert som en del av årsberetningen i 2025 og vil videreføres og videreutvikles i årene som kommer, i tråd med ambisjoner og satsingsområder i Buskerudplanen.

Likestilling og åpenhet: Aktivitets- og redegjørelsesplikten (ARP) forplikter fylkeskommunen til å arbeide systematisk for likestilling og mot diskriminering. Dette er integrert i plan- og styringssystemet og utgjør en sentral del av sosial bærekraft. ARP-rapporteringen inngår i bærekraftsrapporteringen, som også omfatter innsats knyttet til Åpenhetsloven.

Klimaarbeid: Fylkeskommunen arbeider systematisk med å kartlegge og dokumentere egne klimagassutslipp. Fra og med 2027 innføres klimabudsjett for fylkeskommunen. Klimabudsjettet er nærmere omtalt i kapittel 8.

5 Hovedtallene i budsjettforslaget

Foto: Lars Storheim

Sentrale inntekter

Beløp i 1000 kr	Økonomiplan			
	2027	**2028**	**2029**	**2030**
Rammetilskudd	-2 215 828	-2 187 997	-2 185 041	-2 189 725
Inntekts- og formueskatt	-2 443 007	-2 447 279	-2 452 093	-2 457 482
Andre generelle driftsinntekter	-19 010	-16 213	-13 415	-10 720
Sum sentrale inntekter	**-4 677 845**	**-4 651 489**	**-4 650 549**	**-4 657 927**

Fylkeskommunens inntekter er hovedsakelig frie inntekter fra staten, dvs. rammetilskudd og skatteinntekter. Inntektsanslaget for frie inntekter for perioden 2027-2030 er basert på nasjonalbudsjettet for 2027 og KS sin prognosemodell for frie inntekter. Inntektsanslaget er videre basert på befolkningsprognose fra SSB sitt middelalternativ for befolkningsframskrivinger fra juli 2026, som er oppdatert med faktisk folketall pr. 01.07.2026.

Inntektsanslaget er beregnet på informasjon i kommuneproposisjonen om realvekst og forutsatt kommunal deflator inkludert pensjon på 3,8 prosent for 2027. Regjeringen gir ikke signaler om vekst i de frie inntektene etter 2027. Det er derfor usikkerhet knyttet til inntektsanslagene utover i økonomiplanperioden. Det er forutsatt en realvekst på 200 mill. kr årlig for fylkeskommunene knyttet til kompensasjon for demografi i perioden 2028-2030. Samlet inntektsanslag for Buskerud sine frie inntekter i 2027 utgjør 4 659 mill. kr

Rammetilskudd 2027-2030

Det anslås 2 216 mill. kr i netto rammetilskudd (etter skatteutjevning) for Buskerud fylkeskommune i 2027. Rammetilskuddet for Buskerud har i årene 2028-2030 en forventet negativ realvekst på gjennomsnittlig 0,4 prosent pr. år. Det skyldes primært at Buskerud har en lavere vekst i 16-18-åringer enn landsgjennomsnittet gjennom økonomiplanperioden.

Skatteinntekter 2027-2030

Buskerud har en skatteinngang på 96,70 prosent av landsgjennomsnittet, og blir derfor kompensert med om lag 73 mill. kr i inntektsutjevning årlig gjennom økonomiplanperioden. Skatteandelen er beregnet basert på 2025-tall for Buskeruds innbyggere. Prognosen for samlet befolkningsvekst i Buskerud fra 2026 til 2030 er på 2,15 prosent, noe som er marginalt lavere enn landsgjennomsnittet på 2,17 prosent. Årlig realvekst i skatteinntektene for Buskerud fra 2028 til 2030 anslås å være på om lag 0,2 prosent i gjennomsnitt.

Andre driftsinntekter (rentekompensasjon)

Generelle inntekter i tabellen viser inntekter fra rentekompensasjonsordningene for skolebygg og samferdsel. Anslaget er beregnet i henhold til renteforutsetninger for rentekompensasjonsordningene fra Finans-departementet, samt et grunnlag som nedtrappes gjennom årlige avdrag. I 2027-2030 er det lagt til grunn en renteforutsetning for kompensasjonen på 4 prosent på samferdsel og 3,7 prosent for skoler.

Sentrale utgifter

Beløp i 1000 kr	Økonomiplan			
	2027	**2028**	**2029**	**2030**
AFP, rentegaranti og reguleringspremie	21 915	23 915	25 915	25 915
Premieavvik og amortisering	30 511	27 459	34 316	40 875
Sum sentrale utgifter	**52 425**	**51 373**	**60 231**	**66 789**

Pensjon

Arbeidsgivers andel av ordinær pensjonspremie og utgifter til avtalefestet pensjon dekkes innenfor avdelingenes budsjettrammer. På bakgrunn av oppdaterte beregninger fra de to pensjonskassene som benyttes i Buskerud fylkeskommune (Statens pensjonskasse (SPK) og Pensjonskassen for fylkene (PeKF)), er det foreslått endringer i pensjonspremiene i budsjettet:

- Statens pensjonskasse (SPK) - premiesats på 7,37 prosent i 2027 (reduksjon fra 8,17 prosent i 2026)
- Pensjonskassen for fylkene (PeKF) - premiesats på 9,98 prosent i 2027 (reduksjon fra 10,01 prosent i 2026)**

*I tillegg til arbeidsgivers andel av pensjonspremien, betaler medlemmer 2 prosent i medlemspremie.

**Premier knyttet til ny livsvarig AFP er trukket ut av satsen. Denne premien belastes når medlemmene begynner med uttaket, og fylkeskommunen har valgt å holde dette utenfor avdelingenes budsjettrammer.

Reguleringspremie og rentegarantipremie (PeKF)

Buskerud fylkeskommune betaler for den årlige reguleringen av pensjonsforpliktelsene som følge av lønns- og trygdeoppgjør. Reguleringspremien beregnes av premiereserven. I SPK er reguleringspremien innbakt i ordinær pensjonspremie. Kommuner og fylkeskommuner har ikke reguleringsansvar i SPK.

PeKF fakturerer reguleringspremie særskilt med en årlig faktura til fylkeskommunen, og den budsjetteres derfor sentralt. Det samme gjelder for rentegarantipremie, som skal dekke kostnader knyttet til garantert avkastning på ytelser i pensjonskassen. Rentegarantipremien er den prisen pensjonskassen må ta for å kunne garantere avkastning på kundemidlene lik pliktig nivå. Differansen mellom den garanterte renten og markedsrenten er avgjørende for kostnadene til pensjonskassen for å garantere et avkastningsnivå. Rentegarantipremie i 2027 er estimert til om lag 0,4 mill. kr.

For å finansiere reguleringspremien er det mulig å bruke fond, både fylkeskommunens pensjonsfond og premiefond i PeKF. Dermed reduseres belastningen direkte på fylkeskommunens budsjett. Bruk av premiefondet i PeKF belastes ikke med arbeidsgiveravgift. Størrelsen på reguleringspremien for

neste år blir først klar høsten 2027, og den avhenger av resultatet av lønnsoppgjøret det enkelte år. Historisk har den utgjort mellom 60-90 mill. kr i året.

PeKF leverer solide resultater hvert år. Premiefondet ble tilført over 100 mill. kr i 2025 alene grunnet pensjonskassens resultat. Det er derfor rom for å øke bruk av premiefond. Fylkeskommunedirektøren foreslår å endre prinsipp for bruk av premiefond til å dekke hele reguleringspremien fra 2027. Dette vil frigjøre midler i drift og øke investeringsmulighetene.

AFP og sikringsordningen

Buskerud fylkeskommune betaler om lag 0,5 mill. kr i årlig tilskudd til Sikringsordningen. Sikringsordningen sikrer etter nærmere regler regulering av pensjonsrettigheter som er opparbeidet hos arbeidsgivere som opphører ved konkurs/akkord eller ved annet opphør, eller som ikke betaler premie ved forfall. I tillegg faktureres fylkeskommunen kvartalsvis for AFP 62-64 som utgjør ca. 7 mill. kr i året i 2027. Kostnadene til AFP 62-64 vil reduseres hvert år etter hvert som antallet personer med rett til gammel AFP blir færre.

I 2026 ble fylkeskommunene kompensert for økte pensjonskostnader som følge av effekten av livsvarig AFP. Buskerud har satt av 13 mill. kr for å dekke forventede kostnader i 2027 til ny livsvarig AFP. Premier knyttet til ny livsvarig AFP belastes når medlemmene begynner med uttaket. Anslaget i 2027 er basert på fordeling av alder ved uttak, gjennomsnittlig AFP beholdning, framtidig G-regulering og antall medlemmer med rett til AFP. Premiestørrelsene for ny AFP er ventet å øke de første årene etter innføring.

Premieavvik

Reglene for regnskapsføring av pensjonspremie fastslår at det i regnskapet skal føres en langsiktig premie som avspeiler framtidige pensjonsforpliktelser, og ikke den årlige likviditetsmessige premieinnbetalingen. Hensikten bak denne regelen er å få en jevn belastning av pensjonsutgifter i regnskapene uavhengig av bl.a. svingninger i finansmarkedene. Dette betyr at det vil bli et avvik mellom innbetalt premie og regnskapsført pensjonskostnad.

Estimert positivt premieavvik på totalt 53 mill. kr inntektsføres i 2027 og utgiftsføres (amortiseres) over 7 år fra 2028. Positive premieavvik i 2027 avsettes til premieavviksfond som skal finansiere framtidig amortisering. For 2027 er utgiftsføringen av premieavviker på 84 mill. kr (omtalt som amortisering av premieavvik) større enn det estimerte premieavviket.

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000 kr	Økonomiplan			
	2027	**2028**	**2029**	**2030**
Renteinntekter	-110 495	-102 295	-91 430	-91 430
Renteinntekter Ansvarlig lån Vardar	-5 229	0	0	0
Renteutgifter	160 005	150 328	153 592	158 458
Avdrag på lån	152 508	129 727	130 776	148 782
Netto finansinntekter/finansutgifter	**196 789**	**177 760**	**192 938**	**215 809**
Finansutgifter i avdelingene	0	0	0	0
Totale finansutgifter	**196 789**	**177 760**	**192 938**	**215 809**
Motpost avskrivninger	0	0	0	0

Tabellen over viser utviklingen i renteutgifter og renteinntekter (inkl. ansvarlig lån til Vardar) og låneavdrag. Dette utgjør fylkeskommunens netto finansutgifter i økonomiplanperioden. Tabellen viser at:

- Renteutgiftene reduseres i 2028, for så å øke i 2029 og 2030. Avdragsutgiftene reduseres sterkt i 2028 som følge av innbetalingen av utlånet til Vardar. Deretter øker det i 2030 som følge av planlagte investeringer til nytt fylkeshus.
- Renteinntektene reduseres fra 2027 til 2030 som følge av at styringsrenten er forutsatt å bli noe lavere igjen fra slutten av 2027. Margin på bankavtale er den samme fra 2026 til 2027.
- Netto finansutgifter reduseres fra 2027 til 2028, men øker deretter grunnet økende gjeldsutvikling i perioden.

Finansutgifter

Andelen av fylkeskommunens driftsinntekter som går til å dekke renter og avdrag (rente- og avdragsbelastning) er ganske stabile i perioden og ligger fra 4,9 til 5,5 prosent. I 2025 var landsgjennomsnittet for fylkeskommunene på 7 prosent.

Følgende forutsetninger er lagt til grunn for beregning av finansutgifter i 2027-2030:

- Rentenivå i perioden: 5,14 prosent i 2027, 4,74 prosent i 2028, og 4,21 prosent i 2029/2030.
- Norges Bank sin rentebane fra siste rentemøte i september 2026 er lagt til grunn for finansberegningene. Styringsrenten er forutsatt redusert mot slutten av 2027. I tillegg til 3-måneders NIBOR, er det anslått et gjennomsnittlig risikopåslag på 0,35 prosentpoeng. Det understrekes at dette er usikre faktorer som har variert mye i de siste årene.
- Renteutgifter på nye lån som tas opp er beregnet for ett år det første året.
- Det forutsettes at nye låneopptak nedbetales over gjennomsnittlig 25 år.

Kommuneloven (§ 14-18) fastsetter minste lovlige årlige avdrag. Hovedprinsippet for reglene om minimumsavdrag er at gjelden som minimum skal nedbetales i takt med, og gi uttrykk for kapitalslitet (avskrivningene).

Finansinntekter

Renteinntekter av løpende likviditet

Renteinntekter av løpende likviditet er beregnet på bakgrunn av likviditetsbeholdning i bank og plasseringer i pengemarked. Prognose for gjennomsnittlig likviditet er vurdert til ca. 1,5 milliarder kr, som er basert på antatt gjennomsnittlig likviditet for 2026. I tillegg har Buskerud fylkeskommune 550 mill. kr i pengemarkeds- og obligasjonsfond. Renteinntektene knyttet til Brakar er ikke hensyntatt i beregningene, da størrelsen på disse inntektene er usikre.

Det er lagt til grunn en renteprognose for likviditeten fra 5,39 prosent i 2027 synkende til 4,46 prosent i 2030. Dette inkluderer fylkeskommunens marginpåslag i henhold til bankavtalen. Basisrenten er som for renteutgifter basert på 3-måneders NIBOR. Likviditetsutviklingen og renteinntektene knyttet til denne er usikre størrelser framover i økonomiplanperioden.

Ansvarlig lån Vardar

Buskerud fylkeskommune har et ansvarlig lån til Vardar AS på 507,5 mill. kr. Lånet løper avdragsfritt fram til 01.01.2030. Renter beregnes av hovedstol og baseres på 6-måneders NIBOR med et påslag på 3 prosentpoeng, som fastsettes 1. januar hvert år. Lånet vil bli innbetalt i 1. tertial 2027 som følge av at Å Energi skal overta Vardars operative virksomhet. Innfrielse av utlånet og tilsvarende nedbetaling av egen gjeld gir en reduksjon i netto renteinntekter på ca. 13 mill. kr. i 2027 og deretter ca.15 mill. kr årlig i perioden 2028-2030.

Rentesensitivitet

En økning i renten på 1 prosent vil føre til en kostnadsøkning på ca. 27 mill. kr på gjelds-porteføljen i 2027, hensyntatt fastrentelånene. En renteøkning vil imidlertid slå positivt ut på likviditet og bidra med en ekstra inntekt på 20 mill. kr i 2027, inklusive fondsplasseringer. Nettoeffekten av en renteøkning på 1 prosent vil gi ca. 7 mill. kr i økte kostnader for 2027.

Avsetninger og års-oppgjørsdisposisjoner

Beløp i 1000 kr	Økonomiplan			
	2027	**2028**	**2029**	**2030**
Bruk av ubundne avsetninger	-18 000	-18 000	-18 000	-18 000
Overføring til investering	187 202	207 939	190 310	177 817
Ubundne avsetninger	29 339	27 572	26 826	28 760
Fondsføringer pensjon	-30 511	-27 459	-34 316	-40 875
Netto avsetninger	**168 031**	**190 052**	**164 819**	**147 702**
Netto avsetninger og årsoppgjørsdisposisjoner i avdelingene	0	0	0	0
Totale avsetninger	**168 031**	**190 052**	**164 819**	**147 702**

Buskerud fylkeskommune overfører de resterende midler av netto driftsresultat til investeringer for å redusere gjeldsoppbyggingen. Det er lagt opp til å overføre totalt 763 mill. kr fra drift til investeringer i perioden 2027-2030. Dette vil sikre en egenfinansiering som ivaretar den økonomiske handleevnen til fylkeskommunen og bidra til et samlet gjeldsnivå som ligger godt innenfor målet på 90 prosent.

Fondsføringer pensjon er netto premieavvik minus avskrivning premieavvik

Fond

Fylkeskommunens disposisjonsfond består av reservefond, energiutjevningsfond og fond til pensjonsformål. I tillegg har ubundet fond til investeringsformål en saldo pr. utgangen av 2026 på 165 mill. kr. Fylkeskommunen kan disponere reservefondet og investeringsfondet fritt, mens de øvrige disposisjonsfondene er tiltenkt spesifikke formål. Disse fondene vil imidlertid kunne benyttes hvis fylkeskommunen får økonomiske problemer.

Disposisjonsfond drift

Samlet disposisjonsfond inkl. reservefond, energiutjevningsfond og pensjonsfond har en saldo ved inngangen til 2027 på ca. 800 mill. kr.

Beløp i 1000 kr		Økonomiplan			
	Budsjett 2026	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Reservefond IB	509 230	402 511	407 824	412 370	416 470
Bruk	-114 299				
Avsetning	7 580	5 313	4 546	4 100	
Reservefond UB	**402 511**	**407 824**	**412 370**	**416 470**	**416 470**
Energiutjevningsfond IB	26 178	26 178	26 178	26 178	26 178
Bruk					
Avsetning					
Energiutjevningsfond UB	**26 178**	**26 178**	**26 178**	**26 178**	**26 178**
Gjennomføringsfondet for Buskerudplanen IB	0	0	20 000	40 000	60 000
Bruk					
Avsetning*		20 000	20 000	20 000	20 000
Gjennomføringsfondet for Buskerudplanen UB	**0**	**20 000**	**40 000**	**60 000**	**80 000**
Fond til dekning av premieavvik IB	244 896	278 150	247 639	220 180	185 864
Bruk	-76 749	-84 004	-86 454	-94 767	-104 071
Avsetning	110 003	53 493	58 995	60 451	63 196
Fond til dekning av premieavvik UB	**278 150**	**247 639**	**220 180**	**185 864**	**144 989**
Øvrige disposisjonsfond IB	97 964	93 017	93 017	93 017	93 017
Bruk	-4 947				
Avsetning					
Øvrige disposisjonsfond UB	**93 017**	**93 017**	**93 017**	**93 017**	**93 017**
Sum disposisjonsfond IB	**878 268**	**799 856**	**794 658**	**791 745**	**781 529**
Sum disposisjonsfond UB	**799 856**	**794 658**	**791 745**	**781 529**	**760 654**

* I 2026 er det gjennomført en stor opprydding i gamle fondsmidler. I den forbindelse har fylkeskommunedirektøren foreslått å sette av frigjorte midler i størrelsesordenen 50 mill. kr til gjennomføringsfondet for Buskerudplanen. Endelig vedtak vil bli fattet høsten 2026.

Reservefond

Reservefondet er fylkeskommunens reelle reserve som kan brukes ved inntektssvikt eller til å finansiere uforutsette utgifter, og utgjør ca. 403 mill. kr ved inngangen til 2027.

Reservefondet utgjør 7,3 prosent i siste år av økonomiplan 2027-2030.

Energiutjevningsfond

Energiutjevningsfond er på om lag 26 mill. kr ved inngangen til 2027.

Gjennomføringsfondet for Buskerudplanen

Det er i 2026 opprettet et eget fond for å understøtte gjennomføringen av Buskerudplanen. Fondet skal finansiere særskilt prioriterte utviklingstiltak og bidra til utprøving, gjennomføring og skalering av tiltak som bygger opp under planens tre utviklingsmål.

I 2027 foreslås det avsatt 20 mill. kr til fondet. Finansieringen skjer gjennom frigjøring av tidligere avsatte fondsmidler og økonomisk handlingsrom som følge av god finansforvaltning av pensjonsmidlene. Det legges videre opp til årlige avsetninger på 20 mill. kr i økonomiplanperioden 2027–2030, samlet 80 mill. kr. Fylkeskommunedirektøren har som ambisjon å videreføre avsetninger på tilsvarende nivå gjennom Buskerudplanens periode fram mot 2038, forutsatt at den økonomiske utviklingen gir grunnlag for dette.

Det foreslås en foreløpig fordeling av avsetningen i 2027 med 10 mill. kr til mer innenforskap, 5 mill. kr til verdiskaping og omstilling med særlig vekt på kompetanse, og 5 mill. kr til ivaretakelse av natur- og kulturverdier. Endelig fordeling og disponering av midlene avklares gjennom den varslede politiske saken våren 2027, basert på nærmere vurderinger av tiltakenes relevans, modenhet, forventede nytte og gjennomførbarhet.

Fond til dekning av premieavvik

Fylkestinget har vedtatt at premieavvik og amortisering av premieavvik skal holdes utenfor fylkeskommunens løpende driftsøkonomi og håndteres via premieavviksfondet. Midlene i fondet reserveres til budsjett- og regnskapsmessige føringer for at pensjonskostnaden skal utjevnes mellom år. Over tid skal fondet gå i balanse.

Ved inngangen til 2027 er premieavviksfondet på ca. 278 mill. kr. Netto bruk av premieavviksfond (amortisering) er beregnet til ca. 30 mill. kr i 2027. Avsetninger og bruk av fondet videre i økonomiplanperioden 2027-2030 er usikkert, da endelige tall for premieavvik og amortisering av dette ikke vil være kjent før regnskapet året før økonomiplanperioden er avlagt.

Ubundet investeringsfond

Ubundet fond til investeringsformål er ved inngangen til 2027 på 165 mill. kr. Fondet har vokst mye det siste året grunnet forsinkelser i flere investeringer i 2026. For 2027 er det lagt inn at 19 mill. kr brukes på fv. 2704 Nøsteveien.

6 Investeringer i økonomiplanen

Foto: Krødsherad kommune

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000 kr	Oppr. budsjett 2026	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030
Investeringer i varige driftsmidler	329 600	345 600	430 100	926 900	305 900
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	17 500	15 000	15 000	15 000	15 000
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	**347 100**	**360 600**	**445 100**	**941 900**	**320 900**
Kompensasjon for merverdiavgift	-59 328	-62 321	-77 559	-167 146	-55 162
Tilskudd fra andre	0	0	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	0	0	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-163 020	-92 076	-159 602	-584 444	-87 921
Sum investeringsinntekter	**-222 348**	**-154 398**	**-237 161**	**-751 590**	**-143 083**
Overføring fra drift	-122 252	-187 202	-207 939	-190 310	-177 817
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	-2 500	-19 000	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	**-124 752**	**-206 202**	**-207 939**	**-190 310**	**-177 817**
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Investeringer og finansiering

Prosjektbudsjett versus årsbudsjett

I henhold til krav i lov og forskrift skal de årlige investeringsbudsjettene utarbeides ut ifra forventet reell framdrift i de enkelte prosjektene. Det er flere utfordringer med å beregne nøyaktig framdrift på investeringsprosjekter. I løpet av året kan det oppstå uforutsette forhold og endringer i forutsetningene. Dette kan være kapasitet i markedet, behandlingstid hos ulike instanser, endringer i prioriteringer eller interne organisatoriske forhold. Eventuelle endringer i forutsetninger om framdrift krever da at fylkestinget fatter vedtak om å flytte budsjett fra et år til et annet.

I sak om andre tertialrapport 2026 til fylkestinget har fylkeskommunedirektøren varslet et mindreforbruk på investeringsbudsjettet for 2026 på 89,5 mill. kr. Dette skyldes forsinkelser i gjennomføring av prosjekter. Forsinkelsene skyldes både interne kapasitetsutfordringer og at eksterne avklaringer tar mer tid enn forutsatt. Det vil kreve mye innsats å innhente dette etterslepet, og fylkeskommunedirektøren er usikker på hvor mye av etterslepet det vil være mulig å ta igjen i 2027, og hva som eventuelt må utsettes til 2028. Fylkeskommunedirektøren foreslår derfor ikke å budsjettjustere tilbake mindreforbruket fra 2026 i dette forslaget til økonomiplan. Fylkeskommunedirektøren vil komme tilbake til fylkestinget senest i juni 2027 med oppdatert framdriftsplan og eventuelle budsjettjusteringer for de prosjektene som er blitt forsinket. Fylkeskommunen har behov for investeringer, og fylkeskommunedirektøren mener at behovet vil være større i de kommende årene enn det som nå ligger i økonomiplanen, både for fylkesveier og skolebygg.

Finansiering

Finansiering - prosentvis fordeling	Økonomiplan 2027-2030
Lån	44,7 %
Overført fra driftsbudsjettet	36,9 %
Andre investeringsinntekter	0,9 %
Mva-kompensasjon	17,5 %
Egenkapital og mva-kompensasjon	55,3 %

Tabellen over viser utviklingen i den prosentvise fordelingen mellom lån og egenkapital og mva-kompensasjon i perioden 2027-2030.

Gjennomsnittlig lånefinansieres ca. 44,7 prosent av fylkeskommunens investeringer i perioden 2027-2030. Tilsvarende nivå i økonomiplan 2026-2029 var 57,3 prosent. Reduksjonen i lånefinansiering skyldes redusert lånebeholdning etter innfrielse av utlån til Vardar, samt økt overføring fra drift til investering. Investeringer skal over tid ha en egenfinansiering som ivaretar den økonomiske handleevnen, og dette er helt avgjørende for at fylkeskommunen skal kunne opparbeide et økonomisk handlingsrom på sikt.

Andre investeringsinntekter er knyttet til bruk av ubundet investeringsfond på 19 mill. kr i 2027.

Momskompensasjon utgjør 17,5 prosent av den totale finansieringen i perioden 2027-2030.

Lånegjeld

Samlet lånegjeld

Beløp i 1000 kr

		Økonomiplan			
	Budsjett 2026	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Bokført "ordinær" gjeld pr. 01.01.	3 801 747	3 812 697	3 244 766	3 274 641	3 728 309
Årets låneopptak	163 020	92 076	159 602	584 444	87 921
Vardar innbetaling av utlån		-507 500			
Avdrag	-152 070	-152 508	-129 727	-130 776	-148 782
Sum gjeld	**3 812 697**	**3 244 766**	**3 274 641**	**3 728 309**	**3 667 448**
Årlig økning lånegjeld		-15 %	1 %	14 %	-2 %
Gjeldsbelastning i prosent av brutto driftsinntekter	71 %	57 %	58 %	66 %	65 %

Tabellen viser den nominelle utviklingen i lånegjelden i økonomiplanperioden. Ved utgangen av 2027 er fylkeskommunens samlede lånegjeld beregnet til ca. 3,2 milliarder kr økende til 3,7 milliarder kr i 2029 grunnet planlagte investeringer.

Forslaget til økonomiplan innebærer at lånegjelden økes fra 57 prosent av driftsinntektene i 2027 til ca. 65 prosent av driftsinntektene i 2030. Fylkeskommunens lånegjeld pr. innbygger er endret fra kr 13 967 i 2026 til kr 13 134 i 2030.

Lånegjeld i forhold til driftsinntekter viser evnen til å bære gjeld. Stor gjeldsbelastning gir lite handlingsrom på driftsbudsjettet til å finansiere øvrige drifts- eller investeringstiltak. For å holde lånegjelden på et bærekraftig nivå fastsetter kommuneloven at det skal vedtas måltall og handlingsregler, for eksempel på gjeldsnivået.

Trekkrettigheter

Fylkeskommunen finansierer sine investeringsutgifter ved opptak av årlige større samlelån. I finansstrategien er rammen for størrelse på enkeltlån satt til 20 prosent av samlet lånevolum.

Ny bankavtale ble iverksatt 01.01.2025. Den nye avtalen gir en rente på 60 basispunkter over 3-måneders NIBOR. Ved inngåelse bankavtalen er det valgt å ikke ha trekkrettighet (kassekreditt) på bankkonto på grunnlag av prognoser om god likviditet og kostnader ved dette, men avtale om at dette kan etableres på kort varsel hvis det skulle oppstå behov. Kommuneloven sier at fylkestinget må godkjenne eventuelle trekkrettigheter. Fylkeskommunedirektøren foreslår at fylkestinget vedtar en ramme for eventuell trekkrettighet slik at fylkeskommunedirektøren kan etablere trekkrettigheten hvis dette blir nødvendig.

Investeringstabell for fylkeskommunen samlet

Investeringsprosjekter

Beløp i 1000 kr	Økonomiplan				Sum
	2027	2028	2029	2030	2027-30
Finans og organisasjon					
Andre investeringsprosjekter	32 200	32 200	32 200	32 200	128 800
Diverse tannklinikker - investering	15 500	15 500	15 500	15 500	62 000
Energi- og miljøtiltak	8 600	8 600	8 600	8 600	34 400
Fylkeshuset Drammen	20 700	124 200	621 000	0	765 900
Omstillingstiltak eiendom	41 400	41 400	41 400	41 400	165 600
Programmering/prosjektering	2 400	2 400	2 400	2 400	9 600
Sikringstiltak	12 900	12 900	12 900	12 900	51 600
Tilpasninger av undervisningsarealer	11 800	11 800	11 800	11 800	47 200
Sum Finans og organisasjon	**145 500**	**249 000**	**745 800**	**124 800**	**1 265 100**
Opplæring og kompetanse					
Kostnadskrevende utstyr - div. videregående skoler	5 900	5 900	5 900	5 900	23 600
Sum Opplæring og kompetanse	**5 900**	**5 900**	**5 900**	**5 900**	**23 600**
Samferdsel					
Fv 35/68 Vestfossen sentrum	19 700	0	0	0	19 700
Fv. 2704 Nøsteveien	31 500	0	0	0	31 500
Fv. 40 Grettefoss bru	3 300	0	0	0	3 300
Fv.2840 Bjørnentangen bru og Sysle bruk	14 500	0	0	0	14 500
Planlegging fylkesvei	34 400	0	0	0	34 400
SAMF BBY Fv 2704 Nøsteveien, Kirkeveien-Jensvollveien	14 500	0	0	0	14 500
SAMF Fordeling etter handlingsprogram	0	170 100	170 100	170 100	510 300
SAMF Fv. 1436 Drammensveien, Lierskogen - Asker grense utb.	5 600	0	0	0	5 600
SAMF Fv. 280 Lien 1 bru utb.	6 200	0	0	0	6 200
SAMF Fv. 287 Nedre Eggedal - Kopseng	31 000	0	0	0	31 000
SAMF Fv. 40 Aslefet utb.	2 600	0	0	0	2 600
SAMF Mindre investeringer, samleprosjekt	12 400	0	0	0	12 400
SAMF Utb. Fv.319 Havneg., Rundtom - Hans Tordsens g.	13 400	0	0	0	13 400
Sum Samferdsel	**189 100**	**170 100**	**170 100**	**170 100**	**699 400**

Investeringsprosjekter

Beløp i 1000 kr	Økonomiplan				Sum
	2027	2028	2029	2030	2027-30
Samfunn, plan og tannhelse					
Diverse tannklinikker - utstyr	5 100	5 100	5 100	5 100	20 400
Sum Samfunn, plan og tannhelse	**5 100**	**5 100**	**5 100**	**5 100**	**20 400**
Finans og avd.uavhengige utgifter og inntekter					
Egenkapital pensjonskassen	15 000	15 000	15 000	15 000	60 000
Sum Finans og avd.uavhengige utgifter og inntekter	**15 000**	**15 000**	**15 000**	**15 000**	**60 000**
Sum	**360 600**	**445 100**	**941 900**	**320 900**	**2 068 500**

Kommentarer til investeringsbudsjettet

Generelt om investeringsnivå

Investeringsbudsjettet for 2026-2029 er i all hovedsak videreført til 2027-2030 med justering av alle beløp for lønns- og prisvekst.

Som nevnt i tidligere avsnitt, har fylkeskommunedirektøren i andre tertialrapport foreslått å nedjustere investeringsbudsjettet i 2026 i all hovedsak grunnet forsinkelser i gjennomføring av prosjekter. Fylkeskommunedirektøren vil foreta en ny vurdering av framdrift før han foreslår å legge nedtrekket for 2026 tilbake til investeringsbudsjettet.

Fylkeskommunedirektøren ser at dagens investeringsnivå er lavt i forhold til slitasje og elde på veier, bruer, skolebygg og tannklinikker. Investeringsnivået må påregnes å øke i framtidige økonomiplanperioder. Fylkeskommunedirektøren vil arbeide for å bygge opp tilstrekkelig kapasitet for å gjennomføre planlagte investeringer.

Finans og organisasjon

Alle tiltak på skolebygg, tannklinikker og andre bygg eid av fylkeskommunen, utføres av eiendomsseksjonen, som ligger i avdeling for finans og organisasjon. Budsjetter for tiltak som skal gjennomføres av eiendomsseksjonen er derfor ført opp under finans og organisasjon og ikke under avdeling for opplæring og kompetanse eller avdeling for samfunn, plan og tannhelse.

Investeringsbudsjett for perioden 2027-2030 er på 1 265,1 mill. kr. Beløpet fordeler seg med 145,5 mill. kr i 2027, 249 mill. kr i 2028, 745,8 mill. kr i 2029 og 124,8 mill. kr i 2030.

Budsjettet omfatter følgende områder og investeringsbehov:

Andre investeringsprosjekter videregående skoler

Det er avsatt 32,2 mill. kr årlig i økonomiplanperioden til investerings- og rehabiliteringsplanen (IRP) for de videregående skolene for å dekke rehabiliteringsbehov og bidra til verdibevaring av bygningsmassen. Det vil bli brukt betydelige midler ved Lier videregående skole i forbindelse med oppgradering av

ventilasjonen i bygg A og utredning og ombygging av Bygg E. Det vil også bli bygd en ny bygghall ved Numedal videregående skole.

Det er i tillegg avsatt 41,4 mill. kr årlig til omstillingstiltak. Halvparten av midlene vil bli brukt til tilsyn og miljø ved alle skolene. Den andre halvparten er satt av til nødvendige investeringer som kan oppstå i økonomiplanperioden, men som ikke er konkretisert ennå. Det arbeides fortsatt med å finne en god løsning for flere voksne elever i videregående skoler som følge av nye rettigheter i ny opplæringslov. Midlertidige bygninger på Åssiden videregående skole til undervisning av voksne kan stå til 2030, men det påregnes kostnader for å finne en varig løsning. Behovet for undervisningslokaler til elever som trenger tilrettelagt opplæring øker også. De kommende demografiendringene som er omtalt tidligere, kan også medføre vesentlige behov for endringer i bygningsmassen. Nåværende leiekontrakt for idrettsfasiliteter for Åssiden videregående skole går ut i 2029. Fylkeskommunedirektøren vil vurdere hva som vil være best mulig langsiktig løsning for kroppsøvingstilbudet på Åssiden videregående skole før eventuell ny leieavtale inngås. Det er avsatt 2,4 mill. kr til programmering og prosjektering av disse investeringsbehovene i 2027.

Tannklinikker – diverse investeringstiltak

Posten skal dekke alle større og mindre oppgraderinger og utbedringer ved klinikkene gjennom året, samt utredninger.

Det er i 2026 gjort en bygningsmessig analyse av alle tannklinikkene. Analysen viser vesentlige behov for utbedringer. Analysen konkretiseres nå i en prioritert liste over nødvendige investeringer i dagens klinikker, basert på framtidige behov knyttet til nye pasientgrupper, medisinsk utstyr, demografiske forhold og bygningsmessige behov.

I 2027 vil midler bli brukt til å ferdigstille nye Midtfylket tannklinikk. I tillegg forventes oppstart av arbeidet med nye lokaler for Numedal tannklinikk. Fylkestinget har vedtatt at Numedal skal betjenes fra Rødberg. Fylkeskommunedirektøren arbeider med å vurdere mulighetene for nye lokaler til tannklinikken. Arbeidet kan eventuelt starte i 2027.

Fylkeskommunedirektøren har også arbeidet med å vurdere ny tannklinikk for Drammen, inkludert en mulig flytting til helseparken på Brakerøya. Dette arbeidet er ikke ferdigstilt. Fylkeskommunedirektøren må derfor komme tilbake til fylkestinget med egen sak om lokasjonsalternativer for Drammen tannklinikk.

Energi og miljøtiltak

Det er satt av totalt 8,6 mill. kr årlig til tiltak for energi og miljø, SD-anlegg og inneklimatiltak ved skolene. Fokus er på spesifikke tiltak for å spare energiutgifter samtidig som byggene oppgraderes.

Nytt fylkeshus

Fylkestinget har vedtatt at det skal bygges nytt fylkeshus. Det er inngått avtale med tomteeier om bygging. Det er så langt arbeidet mye med hvordan bygget skal fungere og hvilke funksjoner som skal inngå i det. Målsettingen er å samle alle sentraladministrative arbeidsplasser. Når bygget er ferdig, vil det bli solgt til Pensjonskassen for fylkene, med avtale om leie. Det er ikke budsjettert med eventuell salgsinntekt for dagens eiendom. Det er heller ikke hensyntatt besparelser i husleie, drift, vedlikehold og strøm. Alle disse elementene vil bedre driftsbudsjettet og investeringsbudsjettet utover det som ligger i økonomiplanforslaget. De eksakte økonomiske konsekvensene av nytt fylkeshus vil bli lagt inn i økonomiplanen for senere år.

Sikringstiltak

Det er avsatt 12,9 mill. kr årlig i perioden til sikringstiltak ved de videregående skolene. Posten brukes til å lukke avvik etter utførte kontroller etter blant annet kontroll av elektriske anlegg og branntilsyn. Posten er økt de siste årene for å ta høyde for behov rundt fysisk sikkerhet i bygg, inkludert krav til tilfluktsrom og varslingssystemer.

Tilpasninger av undervisningsarealer

Det er avsatt 11,8 mill. kr årlig i perioden til nødvendige tilpasninger av undervisningsarealer som følge av endringer i behov knyttet til de årlige inntakene av elever med særskilte behov

for tilpassede arealer, og for tilpasninger av øvrige undervisningsarealer som følge av endringer i opplæringstilbudet eller endringer i krav og innhold i læreplaner.

Opplæring og kompetanse

Kostnadskrevende utstyr

Tiltaket videreføres årlig på samme nivå som foregående år justert for deflator. Kostnadskrevende utstyr gjelder enkeltutstyr som brukes i opplæringen i de yrkesfaglige utdanningsprogrammene etter gitte kriterier.

I sak 43/2026 Tertialrapport nr. 1 2026, punkt 7 vedtok fylkestinget: "De videregående skolene har en omfattende utstyrspark. Fylkeskommunedirektøren bes lage en oversikt for Hovedutvalg for opplæring over omfanget av kostnadskrevende utstyr på skolene, samt hvilket tempo det må skiftes ut i." Resultatet av kartleggingen planlegges lagt fram for hovedutvalget.

Samferdsel

Investeringsbudsjettet for samferdsel utgjør 699,4 mill. kr i økonomiplanperioden 2027-2030. I 2027 er investeringsrammen på 170,1 mill. kr, samt 19 mill. kr i tilbakeførte midler fra investeringsfond.

Fylkesvei

Investeringsbudsjettet for fylkesvei omfatter alle investeringstiltak på fylkesveinettet i Buskerud. Av investeringstabellen framkommer forslag til total avsetning til investering (inkl. mva.) på fylkesvei i økonomiplanperioden.

Prosjektprioriteringen er basert på Handlingsprogram for samferdsel 2026-2029, og det legges opp til porteføljestyring av planleggings- og utbyggingsprosjektene gjennom perioden. Det er derfor ikke synliggjort enkeltprosjekter videre i økonomiplanperioden.

Fylkeskommunen vil i handlingsplanperioden prioritere tiltak som forbedrer tilbud til gående og syklende, bedrer trafikksikkerheten og framkommelighet for kollektivtrafikk, samt reduserer vedlikeholdsetterslepet på fylkesveinettet.

Nye prosjekter som får igangsetting i anleggsfase i 2027 er fylkesvei 35/68 Vestfossen i sentrum i Øvre Eiker kommune, oppgradering av bruene fylkesvei 2840 Bjørnetangen bru og Sysle bru og fylkesvei 280 Lien bru i Modum kommune, fylkesvei 287 Nedre Eggedal og Kopseng i Sigdal kommune, samt gang- og sykkelvei mellom Kirkeveien og Jensvollveien langs fylkesvei 2704 Nøsteveien i Lier kommune og fylkesvei 319 Havnegata mellom Rundtom og Hans Tordsensgate i Drammen kommune, som begge samfinansieres med belønningsmidler.

Forutsatt at Lier kommune ferdigstiller utbedringstiltaket på fylkesvei 2704 Nøsteveien, vil fylkeskommunen utbetale tilskuddet som avtalt. Til dette benyttes tilbakeførte midler fra investeringsfond.

Fremtidig investeringsnivå på fylkesveiene

Buskerud fylkeskommune står overfor betydelige utfordringer knyttet til investeringer i fylkesveinettet. Vedlikeholdsetterslepet er stort, og investeringsbehovet forventes å øke i årene fremover. Fylkeskommunedirektøren utreder fortsatt ulike løsninger for veiforbindelsen til Hakavik, og det tas sikte på å legge frem en politisk sak for hovedutvalget i nær fremtid. I tillegg har Buskerudbyen fremmet forslag til utredningsprogram, der ett av konseptene, bypakke og byvekstavtale med bompengefinansiering, forutsetter en lokal egenandel.

Buskerudbyen har inngått en ny belønningsavtale med staten for perioden 2026–2029, med en samlet ramme på 499,6 mill. kroner. Av disse midlene er over 108 mill. kr årlig til kollektivtilbudet. Belønningsavtalen forutsetter at det arbeides for å nå nullvekstmålet for personbiltrafikken. I det videre arbeidet med

Buskerudbyen vil det derfor være viktig å sikre forutsigbar statlig finansiering av kollektivtilbudet, samtidig som de økonomiske konsekvensene av eventuelle nye investeringsforpliktelser vurderes. En eventuell byvekstavtale vil erstatte dagens belønningsavtale.

Forholdene knyttet til veiinvesteringer vil medføre behov for økte økonomiske prioriteringer til fylkesveiformål i årene fremover. Samtidig må eventuelle nye investeringer vurderes opp mot fylkeskommunens øvrige tjenester og prioriteringer og det samlede økonomiske handlingsrom. Arbeidet med å styrke driftsresultatet og redusere gjelden har vært viktig for å legge til rette for fremtidige investeringer. Et positivt netto driftsresultat og redusert gjeld har gitt økt gjeldskapasitet og mulighet for egenfinansiering, men selv med en forbedret økonomisk situasjon vil økte investeringer trolig kreve omprioriteringer.

Fylkeskommunedirektøren har foreløpig ikke et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag til å anbefale et konkret fremtidig investeringsnivå. Kostnadsomfanget er fortsatt usikkert og vil blant annet avhenge av politiske beslutninger knyttet til Hakavik og Buskerudbyen. For å synliggjøre mulige økonomiske konsekvenser er det derfor gjennomført forenklede beregninger av hvordan økt lånefinansiering vil påvirke fylkeskommunens driftsbudsjett.

Investeringer i fylkesveier kan lånefinansieres. Som et illustrerende regneeksempel har fylkeskommunedirektøren beregnet hvilke økte rente- og avdragsutgifter et årlig låneopptak på 300 mill. kr i perioden 2027–2030 vil medføre. Beregningen er ment å synliggjøre konsekvensene for det økonomiske handlingsrommet og innebærer ingen anbefaling om fremtidig investeringsnivå.

Beløp i mill. kr

	2027	2028	2029	2030
Låneopptak	300	300	300	300
Renter	8	21	32	44
Avdrag	-	12	23	34
Årlig kostnad	**8**	**33**	**55**	**79**

Summen av økte rente- og avdragskostnader på slikt låneopptak vil da utgjøre totalt over 79 mill. kr hvert år i slutten av en slik periode. Dette er midler som eventuelt må fremskaffes gjennom omprioriteringer.

Samfunn, plan og tannhelse

Tannklinikker – diverse utstyr

Posten går til oppgradering og utskifting av tannteknisk og medisinsk utstyr på alle tannklinikkene.

Egenkapitalinnskudd pensjonskasse

Det er budsjettert innbetaling av egenkapitalinnskudd i Pensjonskassen for fylkene med 15 mill. kr årlig i økonomiplanperioden 2027-2030. Det er et krav om at egenkapitalen i pensjonskassen vokser i takt med økte pensjonsforpliktelser.

Salg av eiendom

I økonomiplan 2026-2029 fikk fylkeskommunedirektøren fullmakt til å selge mindre vesentlige eiendommer som fylkeskommunen ikke har behov for. Fylkeskommunedirektøren har ingen spesifikt planlagte salg i 2027, men vurderer jevnlig eiendomsporteføljen med tanke på mulige avhendinger.

7 Klimabudsjett for egen virksomhet

Haugfossen, Blaafarveværket.
Foto: Lars Kristian Moberget

Klimabudsjettet er et styringsverktøy som skal hjelpe oss å nå fastsatte mål om reduksjon i utslipp av klimagasser. Klimabudsjettet som presenteres her gjelder for Buskerud fylkeskommunes aktiviteter og ikke for fylket som helhet.

Målsetninger for utslippsreduksjon

Fylkeskommunen har som foreslått resultatmål for kommende økonomiplanperiode å redusere klimagassutslippene fra egen virksomhet med 35 prosent innen 2030 sammenlignet med 2024. Betydelige utslippsreduksjoner er allerede oppnådd gjennom elektrifisering av kollektivbussene. Dette tiltaket ble vedtatt og igangsatt i Viken fylkeskommune, og videreført og ferdigstilt i Buskerud fylkeskommune i 2026. Ettersom kollektivtransporten historisk har vært fylkeskommunens største utslippskilde, har dette vært det viktigste enkelttiltaket for å redusere utslippene. For å bygge videre på disse reduksjonene og nå målet innen 2030, vil det være nødvendig å gjennomføre tiltak også i andre deler av virksomheten.

Fylkeskommunens klimaregnskap og klimabudsjett omfatter både direkte og indirekte utslipp. Direkte utslipp stammer fra kilder som fylkeskommunen eier eller kontrollerer, og gjelder hovedsakelig bruk av fossilt drivstoff i egne kjøretøy. Indirekte utslipp oppstår utenfor egen virksomhet som følge av fylkeskommunens energibruk, innkjøp, transport og øvrige aktiviteter. Disse utgjør over 90 prosent av fylkeskommunens samlede klimagassutslipp.

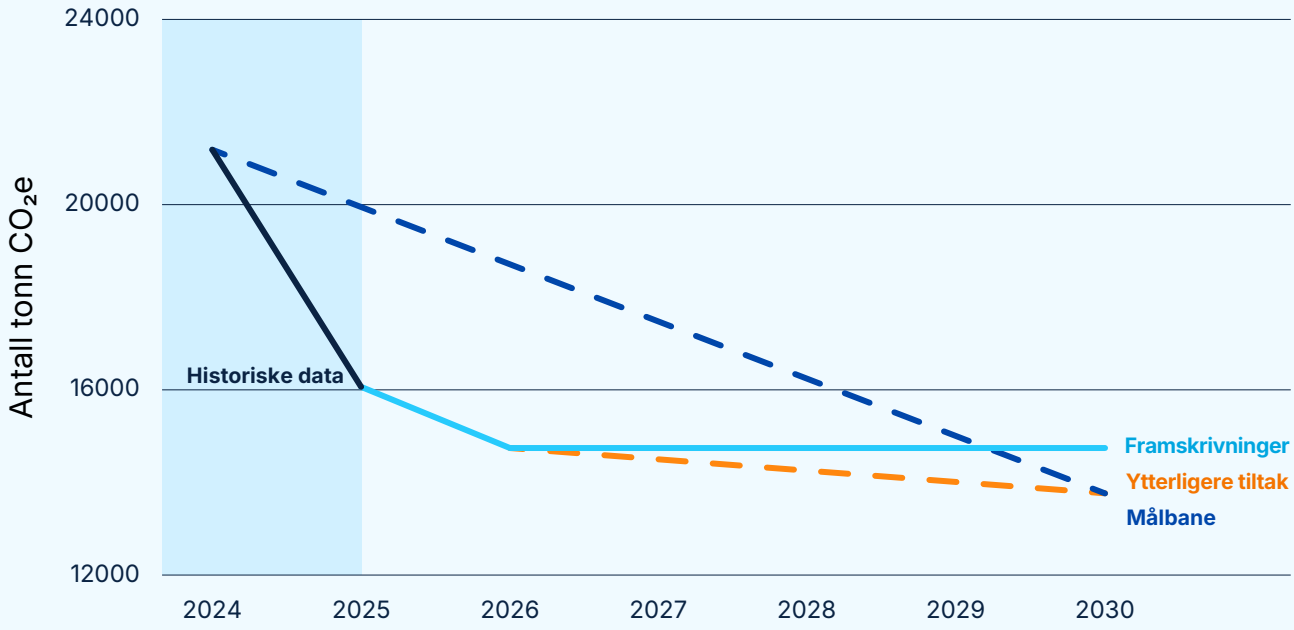
Klimaregnskap for Buskerud fylkeskommune

Buskerud fylkeskommune utarbeidet sitt første klimaregnskap i 2015. Utslippene ble beregnet til om lag 16 600 tonn CO2-ekvivalenter, hvorav over 80 prosent kom fra kollektivtransporten. I forbindelse med oppløsningen av Viken fylkeskommune ble klimaregnskapet for 2022 sjablonmessig fordelt mellom de tre nye fylkeskommunene. Det samlede utslippet for Buskerud fylkeskommune ble beregnet til 11 000 tonn. Det ble anslått at utslipp fra kollektivbussene utgjorde i underkant av 10 600 tonn CO2-ekvivalenter. Klimaregnskapet for 2024 viste samlede utslipp på i overkant av 21 000 tonn, hvorav kollektivtransporten sto for om lag 7 600 tonn. I 2025 var de samlede utslippene på om lag på 16 000 tonn CO2-ekvivalenter, og utslippene fra kollektivbussene var redusert til nær 2 300 tonn.

Det er viktig å påpeke at klimaregnskapene for 2015 og 2022 var mindre omfattende enn klimaregnskapene for 2024 og 2025, og at de samlede utslippene derfor ikke kan sammenlignes direkte. En utfordring ved klimaregnskap er at metodikk og datagrunnlag kan endre seg over tid, noe som gjør sammenligninger mellom år krevende. Ved vurdering av utviklingen i klimagassutslipp må det derfor tas hensyn til dette, slik at endringer i metodikk eller datagrunnlag ikke feiltolkes som reelle økninger eller reduksjoner i utslippene.

Klimabudsjett 2027 - 2030

Figuren viser klimabudsjettet for Buskerud fylkeskommune i perioden 2027-2030. Målbanen (oransje, stiplet linje) viser til det foreslåtte resultatmåletom 35 prosent utslippsreduksjon innen 2030 sammenlignet med 2024. Historiske data (lyseblå linje) viser klimaregnskapene for 2024 og 2025. Framskrivningen (mørkeblå linje) viser ytterligere effekt av elektrifisering av bussflåten i 2026, tilsvarende om lag 700 tonn CO2-ekvivalenter. Uten effekt fra andre tiltak vil utslippsutviklingen ikke følge målbanen. Det er derfor nødvendig med ytterligere tiltak (lilla, stiplet linje) for å oppnå en tilstrekkelig utslippsreduksjon på 980 tonn i økonomiplanperioden. Dette skal vi få til ved å videreføre allerede igangsatte tiltak og ved å supplere med nye tiltak på aktuelle områder.

Buskerud fylkeskommunes klimabudsjett for perioden 2027-2030.

Videre arbeid i økonomiplanperioden

Klimaregnskapet og klimabudsjettet skal videreutvikles og forbedres. Igangsatte utslippsreduserende tiltak skal kartlegges, og områder med potensial for ytterligere utslippsreduksjoner skal identifiseres. Der det er mulig, skal tiltak iverksettes.

Foto: Thore Raaen

8 Fylkeskommunens avdelinger

Foto: Drammen kommune

Politisk område

Beskrivelse av avdelingen

Budsjett til Politisk område omfatter alle kostnader til folkevalgte organer i Buskerud fylkeskommune. Dette inkluderer:

- Fylkesting og fylkesutvalg
- Fylkesordfører
- Alle hovedutvalg
- Samarbeidsutvalget
- Medvirkningsorganer
- Kontrollutvalg med sekretariat og revisjon
- Yrkesopplæringsnemnd, klagenemnd og andre tilsvarende organer
- Støtte til partier i fylkestinget
- Annen deltakelse i politiske organer, som representantskap, andre politiske verv mv.

Kommentarer til driftsbudsjettet

Budsjettet dekker godtgjøring til alle folkevalgte i Buskerud fylkeskommune samt midler til drift og gjennomføring av politiske møter og eksterne verv. Budsjettet skal også dekke kostnader til gjennomføring av fylkestings- og stortingsvalg i de årene det er valg. Budsjettet reduseres fra og med 2028 grunnet vedtak i fylkestingssak 79/2024 om å redusere kostnader til politisk område etter fylkestingsvalget høsten 2027. Det er beregnet tilskudd til 11 fylkestingsgrupper i neste periode.

Budsjett for kontroll og revisjon dekker kostnader til kontrollutvalget, og kjøp av tjenester fra kontrollutvalgssekretariatet og fylkesrevisjonen i henhold til inngåtte avtaler.

Fordeling på enhet (tabell)

Beløp i 1000 kr

	Økonomiplan			
	2027	**2028**	**2029**	**2030**
FYPO Politisk område	44 284	38 901	40 835	38 901
FYPO Kontroll og revisjon	6 372	6 372	6 372	6 372
Sum	**50 657**	**45 273**	**47 207**	**45 273**

Fylkeskommunedirektør

Beskrivelse av avdelingen

Fylkeskommunedirektør har et administrativt hovedansvar for tilrettelegging av folkevalgt styring inkludert samarbeid med politisk ledelse.

Avdelingen har ansvar for følgende hovedoppgaver:

- Kommunikasjon og myndighetskontakt
- Beredskap, personvern og sikkerhet
- Strategisk støtte for politisk og administrativt ledernivå
- Politisk sekretariatstøtte
- Fylkesadvokat
- Strategiske interne og eksterne arrangement inkludert Buskerudkonferansen
- Oppfølging og koordinering av konsernstrategiske satsingsområder

Ansvaret for oppgavene er fordelt på avdeling for kommunikasjon, sikkerhet, myndighetskontakt og politisk sekretariat og fylkeskommunedirektørens nærstab med strategiske rådgivere og lederstøtte. Politisk sekretariat skal sikre profesjonell tilrettelegging for fylkestinget, fylkesutvalget og øvrige folkevalgte organer og bidra til gode prosesser mellom politisk og administrativt nivå. Kommunikasjon og myndighetskontakt skal støtte fylkeskommunens ledelse og fagmiljøer gjennom strategisk kommunikasjon, forvaltning av digitale kanaler og myndighetskontakt, mens sikkerhet og beredskap blant annet ivaretar beredskapsplanverk, krisehåndtering, informasjonssikkerhet og personvern. Nærstaben skal sikre strategisk rådgivning, oppfølging av konsernstrategiske satsingsområder, organisasjonsutvikling, interessepolitisk arbeid og forskning og utvikling.

Fylkesadvokaten i Buskerud er fylkeskommunens eget advokatkontor. Kontoret yter juridisk rådgiving til fylkestinget, fylkesutvalget og andre folkevalgte organ, og bistår i administrativ saksforberedelse og beslutningsprosesser. Fylkesadvokaten forbereder og innstiller i alle saker til klagenemnda.

Kontoret representerer fylkeskommunen i tvister for domstolene, og i forhandlinger både før og etter at søksmål er tatt ut. Fylkesadvokaten leder kontoret, og rapporterer direkte til fylkeskommunedirektøren. For å ivareta reglene om advokaters uavhengighet, er fylkesadvokaten ikke en del av fylkeskommunedirektørens ledergruppe.

Fylkeskommunedirektørens avdeling ble fra primo august 2026 styrket med to seniorrådgivere som, i tillegg til eksisterende strategiske utviklingsrådgiver, samlet utgjør et mindre konsernteam. Formålet er ikke å etablere et nytt ledelsesnivå eller flytte ansvar fra fagavdelingene. Konsernteamet skal først og fremst ha en mobiliserende, koordinerende og oppfølgende rolle. Teamet skal bidra til å få konsernets eksisterende kompetanse og ressurser til å virke bedre sammen rundt prioriterte oppdrag. Konsernteamets merverdi oppstår særlig når en oppgave:

- går på tvers av flere fagavdelinger
- har høy politisk og/eller administrativ strategisk betydning
- krever samordning mellom interne og eksterne aktører
- trenger særskilt framdrift og oppfølging
- krever kunnskap eller kapasitet som ikke naturlig finnes ett sted i organisasjonen
- er særskilt prioritert av fylkeskommunedirektøren og SLG.

Hovedregelen er at ansvar og gjennomføring ligger i linjen.

Avdelingens prioriteringer

Buskerud fylkeskommune går inn i en ny fase etter de første årenes arbeid med å etablere organisasjonen, gjennomføre betydelig økonomisk omstilling, forankre en tydelig utviklingsprofil og bygge et godt samspill mellom politikk og administrasjon. I økonomiplanperioden blir hovedoppgaven å styrke politisk vedtatt

utviklingsprofil. Buskerudplanen gir den overordnede retningen fram mot 2038. Fylkeskommunedirektørens område skal ha et særlig konsernansvar for at politiske mål og prioriteringer omsettes til koordinert handling og resultater. Selve gjennomføringen skjer i fagavdelingene og i samarbeid med kommuner og andre aktører, mens fylkeskommunedirektøren skal sikre helhet, framdrift, sammenheng og nødvendig politisk forankring. Strategisk arbeid med forskning, utvikling og innovasjon (FoUI) skal bidra til utvikling av kunnskapsgrunnlag, arbeidsformer og virkemidler som styrker fylkeskommunens evne til å utvikle framtidens tjenester og møte nye samfunnsutfordringer.

Gjennomføringen av Buskerudplanen skal bygge på prinsippet om «tiltak som virker og oppfølging som varer». Det innebærer å prioritere det viktigste først og brukeeksisterende arenaer. Fylkeskommunen skal komme tidligere inn i komplekse saker og kombinere en felles strategisk retning med lokal tilpasning. Kunnskap skal deles på tvers, og løsninger som virker skal videreutvikles og skaleres. Samtidig skal utviklingen følges systematisk gjennom bruk av data, erfaringer og læring. Fylkeskommunedirektøren skal bidra til at denne arbeidsformen utvikles til en felles gjennomføringslogikk på tvers av organisasjonen.

Et sentralt virkemiddel blir aktiv porteføljestyring. Utviklingsinnsatsen skal prioriteres og fases slik at fylkeskommunen til enhver tid arbeider med de riktige tiltakene, i riktig rekkefølge og innenfor reell økonomisk og organisatorisk gjennomføringsevne. Det økonomiske gjennomføringsfondet skal gi ekstra kraft til å prøve ut, videreutvikle og skalere prioriterte tiltak. Ressursinnsatsen skal kunne økes trinnvis når løsninger modnes og dokumenterer resultater, samtidig som tiltak kan justeres, utsettes eller avsluttes dersom erfaringene tilsier det. Dette skal gjøre sammenhengen mellom politiske vedtak, ressursbruk og faktiske resultater mer synlig og sporbar. Eksisterende ressurser må gradvis vris mot Buskerudplanens satsingsområder, det må tilføres særskilt kraft der det er nødvendig, og innsatsen må skaleres over tid fremfor at alt settes i gang samtidig.

Det interessepolitiske arbeidet skal samtidig styrkes og utvikles som en integrert del av gjennomføringen av Buskerudplanen. Ambisjonen er å utvikle en interessepolitisk plattform i samspill med kommunene og andre sentrale aktører i Buskerud, der de folkevalgte fastsetter hvilke områder og posisjoner det skal arbeides med på kort og lang sikt. Administrasjonens ansvar er å understøtte dette med kunnskapsgrunnlag, analyser, konsekvensvurderinger, prosesskompetanse, kommunikasjon og koordinert oppfølging. Det politiske eierskapet til prioriteringene skal ligge hos de folkevalgte. Arbeidet vil kreve langsiktig administrativ kapasitet og må ses i sammenheng med kunnskapsutvikling, partnerskapsarbeid og den øvrige oppfølgingen av Buskerudplanen, slik at det ikke bygges parallelle systemer.

Fylkeskommunedirektørens område skal også videreføre modenhetsreisen innen sikkerhet, beredskap, informasjonssikkerhet og personvern. Arbeidet skal være langsiktig, risikobasert og omfatte hele organisasjonen. Kravene og risikobildet er i utvikling, og området må ha tilstrekkelig kapasitet, kompetanse og systematikk til både å forebygge hendelser og håndtere dem når de oppstår. Dette samsvarer med budsjettprofilen, hvor personvern og informasjonssikkerhet beskrives som et område som er i positiv utvikling, men hvor både krav og ressurs- og kapasitetsbehov øker.

Et tillitsfullt samspill mellom folkevalgte og administrasjon skal fortsatt være en grunnleggende arbeidsform. Fylkeskommunedirektøren skal sørge for at folkevalgte organer får relevante og kunnskapsbaserte beslutningsgrunnlag, tydelige valgmuligheter og løpende innsikt i gjennomføring og resultater. Buskerudkonferansen og andre etablerte samarbeidsarenaer skal brukes aktivt til strategiske drøftinger, politisk forankring og samarbeid med kommunene og Buskerudsamfunnet. Slik skal fylkeskommunedirektørens område bidra til at Buskerud fylkeskommune opptrer mer samlet internt og samtidig styrker rollen som strategisk utviklingspartner eksternt.

I 2026 inngikk Buskerud fylkeskommune partnerskapsavtale om Samarbeidsarena Brakerøya 2035, etter fylkestingets vedtak 18.juni 2026, i sak «PS 62/2026 Inngåelse

av partnerskapsavtale om Samarbeidsarena Brakerøya 2035». Fylkestinget vedtok tre vedtakspunkter med følgende ordlyd:

1. Buskerud fylkeskommune inngår strategisk partnerskapsavtale for utvikling av et felles helse- og kunnskapsøkosystem, omtalt som Samarbeidsarena Brakerøya 2035, med Universitetet i Sørøst-Norge, Drammen kommune og Vestre Viken helseforetak.
2. Fylkestingetberfylkeskommunedirektørenomå synliggjøre partnerskapsavtalens økonomiske og administrative konsekvenser i forslag til årsbudsjett 2027 og økonomiplan 2027-2030.
3. Fylkestingetstøtteratfylkeskommunedirektøren fortsetter å utrede lokasjonsalternativer for Drammen tannklinikk, og at konsekvensvurderte alternativer tas inn i budsjett og økonomiplan 2027-2030.

Arbeidet med lokasjonsalternativer er inne i et godt spor, og det planlegges en egen sak til fylkesutvalget våren 2027. Økonomiske og administrative konsekvenser vil bli grundig belyst ut fra lokasjonsalternativenes forutsetninger. Pr i dag er utredningsarbeidet for umodent til å kunne redegjøre for disse konsekvensene.

For øvrig ble samarbeidsavtalen underskrevet av fylkesordfører 25. juni i tråd med fylkestingets vedtak 18. juni. Samarbeidsavtalen organiseres i fire hovedområder:1. Forskningspartnerskap – styrke felles forskning og evne til å hente ekstern finansiering 2. Tjenesteutvikling og innovasjon. Utvikle bedre og mer sammenhengende tjenester 3. SIM-Brakerøya – satse på simulering som en felles lærings- og utviklingsarena og 4. Utdanning, praksis og læringsmiljø – sikre bedre sammenheng mellom utdanning og arbeidsliv.

De ulike samarbeidsområdene vil bli ledet på omgang mellom samarbeidspartnerne. Buskerud fylkeskommune har fra høsten 2026 tatt på seg å lede område nr 4 om utdanning, praksis og læringsmiljø, og forplikter seg med inntil 20 prosent lederressurs til dette arbeidet. Videre stiller Buskerud fylkeskommune opp med kompetanse og arbeidskapasitet i alle de fire arbeidsgruppene. For budsjettåret 2027 legger ikke samarbeidsavtalen opp til økonomiske bidrag fra partene utover dette. Eventuell merinnsats med økonomiske konsekvenser i økonomiplanperioden, vil bli håndtert gjennom de ordinære tertial- og budsjettprosessene.

Fylkeskommunedirektørens prioriteringer

Fylkeskommunedirektørens område skal bidra til helhetlig strategisk ledelse, god politisk og administrativ samhandling og økt gjennomføringsevne i Buskerud fylkeskommune. I 2027 vil det være særlig viktig å videreutvikle organisasjonens kapasitet til å omsette politiske prioriteringer til konkrete resultater, styrke samordningen på tvers av fagområdene og understøtte fylkeskommunens rolle som strategisk regional utviklingspartner. Følgende innsatsområder prioriteres i 2027:

- *Et godt samspill mellom politikk og administrasjon.* Videreutvikle et tillitsfullt og profesjonelt samspill med folkevalgte organer, med vekt på gode beslutningsgrunnlag, tydelige ansvarslinjer, åpen kommunikasjon og systematisk oppfølging av politiske vedtak.
- *Gjennomføring og oppfølging av Buskerudplanen.* Bidra til at Buskerudplanens mål og prioriteringer omsettes til samordnet handling og resultater. Særlig vektlegges utviklingen av buskerudporteføljen, gjennomføringsfondet og et mer forpliktende samarbeid med kommunene og andre samfunnsaktører.
- *Strategisk konsernledelse og virksomhetsstyring.* Styrke samordningen av fylkeskommunens samlede prioriteringer, ressurser og utviklingsinnsats. Videreutvikle styringsinformasjon og systematisk oppfølging av mål og resultater i samarbeid med fagdirektørene og avdeling for finans og organisasjon.
- *Oppfølging av arbeidsgiverstrategien og «Buskerudskolen».* Understøtte gjennomføringen av arbeidsgiverstrategien og utviklingen av en mer systematisk og behovsstyrt kompetanseutvikling. Særlig vektlegges lederutvikling, læring i praksis og kompetanse som styrker organisasjonens omstillings- og gjennomføringsevne.

- *Interessepolitisk kunnskaps- og posisjonsarbeid.* Styrke fylkeskommunens kapasitet til å utvikle kunnskapsgrunnlag, analyser og strategiske posisjoner i saker av betydning for Buskeruds utvikling. Arbeidet skal understøtte folkevalgtes interessepolitiske prioriteringer og bidra til større gjennomslag gjennom samarbeid med kommunene og andre aktører.
- *Koordinert og strategisk forsknings-, utviklings- og innovasjonsarbeid (FoUI).* Styrke samordningen av FoUI-innsatsen på tvers av fagområdene og videreutvikle samarbeid med forsknings- og kompetansemiljøer. Innsatsen skal bidra til kunnskapsbasert utvikling, bedre tjenester, innovasjon og økt evne til å ta i bruk og skalere løsninger som virker.
- *Sikkerhet, beredskap, informasjonssikkerhet og personvern.* Videreutvikle et helhetlig, systematisk og risikobasert arbeid med sikkerhet og beredskap i hele organisasjonen. Styrke kompetanse, forebygging, øvelser og evnen til å håndtere hendelser, samtidig som kravene til informasjonssikkerhet og personvern ivaretas.
- *Gjennomføring av kommunestyre- og fylkestingsvalget 2027.* Sikre god administrativ tilrettelegging for en korrekt, effektiv og tillitsvekkende gjennomføring av fylkestingsvalget, samt legge til rette for en god overgang til ny politisk valgperiode og konstituering av folkevalgte organer.

Kommentarer til driftsbudsjettet

Midlene til fylkeskommunedirektør består først og fremst av lønn og mindre driftsmidler, samt lisenser og forvaltningskostnader for fylkeskommunens nettsider, kommune-TV og enkelte andre applikasjoner. I tillegg har avdelingen kostnadsansvaret for KS-kontingenten og historisk sett medlemskapsavgiften til Østlandssamarbeidet. Denne medlemsavgiften er ikke budsjettert for 2027 siden Østlandssamarbeidet formelt oppløses 1. januar 2027.

Fylkeskommunedirektørens stab har hovedansvar for tilrettelegging av folkevalgt styring og samarbeid med politisk ledelse. Avdelingen ivaretar også et overordnet ansvar for fylkeskommunens strategiske utvikling, inkludert et tett og nært samarbeid med fagavdelingene, sikkerhet og beredskap, kommunikasjon, myndighetskontakt, politisk sekretariat, fylkesadvokat og personvernombud. En viktig del av avdelingens arbeid, er å bistå fylkesordfører og politisk ledelse i påvirknings- og utviklingsarbeid overfor nasjonale myndigheter. Arbeidet er langsiktig, skjer i tett samarbeid med fylkeskommunens fagavdelinger, og er ofte koordinert med KS.

Avdelingen gir også tilskudd til oppgavefellesskapet Ombudet for barn og unge. Tilskuddet til ombudet utgjør 1,8 mill. kr i 2027.

Fordeling på enhet (tabell)

Beløp i 1000 kr

	Økonomiplan			
	2027	**2028**	**2029**	**2030**
FYKOM Fylkeskommunedirektør	43 754	43 754	43 754	43 754
FYKOM Fylkesadvokat	5 172	5 172	5 172	5 172
FYKOM Tilskudd Ombud for barn og unge	1 842	1 842	1 842	1 842
Sum	**50 767**	**50 767**	**50 767**	**50 767**

Finans og organisasjon

Beskrivelse av avdelingen

Avdelingen har ansvar for fylkeskommunens stabs- og støttetjenester, deriblant følgende oppgaver:

- drift og forvaltning av fylkeskommunens eiendommer
- byggeprosjekter, inkl. skolebygg
- økonomiforvaltning, regnskap og fakturaforvaltning
- anskaffelser
- lønn
- HR, HMS og arbeidsgiverpolitikk
- virksomhetsstyring, internkontroll og kvalitet
- dokumentforvaltning og arkiv
- eierstyring av den fylkeskommunale eierporteføljen
- arrangementsstøtte, resepsjon og kantine
- vaktmester- og renholdstjenester
- helhetlig og strategisk forvaltning av systemportefølje og digitalisering

Ansvaret for oppgavene er fordelt på fire seksjoner:

Økonomiseksjonen er en viktig strategisk partner for alle avdelingene og skal bidra til kvalitet i avdelingenes beslutninger som har økonomiske konsekvenser. Fra 2027 får seksjonen en ny enhet som skal ivareta anskaffelser for fylkeskommunen som følge av at oppgavefelleskapet for anskaffelser er vedtatt oppløst. Seksjonen har i tillegg ansvar for økonomistyring, prosessansvar for økonomiplan og økonomirapportering, forvaltning av gjeldsporteføljen og plassering av likviditet. Seksjonen skal bidra til en langsiktig, helhetlig og trygg økonomiforvaltning. Seksjonen ivaretar også ansvar for regnskap, fakturering, moms, skatt, KOSTRA, kunderegister, leverandørregister og ehandel.

Seksjon for mennesker og organisasjon bidrar til organisasjonsutvikling, gode prosesser med tillitsvalgte og kartlegging og utvikling av strategisk kompetanse. Seksjonen har ansvar for forhandlinger, rekruttering, HMS, arbeidsgiverpolitikk, systemer knyttet til tradisjonelle HR-aktiviteter, leder- og ansattutvikling, lønn, forvaltning av systemdata og arkiv og dokumentforvaltning.

Seksjon for virksomhetsstyring og bærekraft er fylkeskommunens kompetansemiljø for virksomhetsstyring og utvikling av felles styringssystemer. Seksjonen har systemansvar for virksomhetsstyring, kvalitetssystemer og forvaltning av fylkeskommunens eierinteresser. Seksjonen forvalter digitaliseringsporteføljen med ansvar for innovasjon og digitalisering, og har styringsfunksjonen mot det felleseide selskapet FRID IKS. Seksjonen har utviklingsansvar for bruk av FNs 17 bærekraftsmål i organisasjonen. Personvernombudet er administrativt tilknyttet seksjonen.

Seksjon for eiendom og fellestjenester har ansvar for fylkeskommunens eiendommer, inkludert forvaltning, drift, vedlikehold og investeringer. Seksjonen håndterer byggeprosjekter og leverer fellestjenester som resepsjon, kantine, renhold og service ved fylkeshuset.

Avdelingens prioriteringer

Finans og organisasjon er en sentral stabs- og støtteorganisasjon, som har en viktig rolle i å legge til rette for at øvrige avdelinger lykkes med sine mål og tiltak.

Avdelingens prioritering har til nå vært å etablere Buskerud fylkeskommune, styringssystemer og gjennomføre den økonomiske omstillingen. Det er fortsatt mye som gjenstår og som vil kreve ressurser fra avdelingen, spesielt knyttet til IT-porteføljen og kvalitet i styringen, men avdelingens fokus vil også vris til å jobbe mer utviklingsorientert med Buskerudplanen.

Buskerudplanen gir den overordnede retningen fram mot 2038 og avdelingen vil ha et særlig fokus på systematisk kompetanseutvikling av ansatte og ledere, gode arbeidsgiverprosesser og det å

sikre et inkluderende arbeidsmiljø i organisasjonen. Dette vil gi ansatte og ledere bedre forutsetninger for å møte kravene i Buskerudplanen og framtidige behov med gode løsninger. For å realisere Buskerudplanen betyr dette at vi må ha en godt forankret arbeidsgiverstrategi som brukes i hele organisasjonen. Ansatte og ledere er fylkeskommunens viktigste ressurs, og arbeidsgiverstrategien skal gi oss verktøyene organisasjonen trenger for å tiltrekke, utvikle, engasjere og beholde kompetente medarbeidere og ledere. Avdelingen vil etablere et målrettet system for kontinuerlig kompetanseutvikling av ansatte og ledere som møter fylkeskommunens behov, både nå og i fremtiden, for å styrke fylkeskommunens kapasitet og gjennomføringsevne.

Finans og organisasjon skal være et strategisk verktøy for fylkeskommunens ledelse. Gjennom profesjonell styring, analyse og utviklingsarbeid bidrar avdelingen til beslutningsgrunnlag, kvalitet og effektiv drift i hele organisasjonen. Arbeidet med virksomhetsstyring og kvalitetsledelse skal sikre at organisasjonen kontinuerlig forbedres og at ressursene brukes målrettet og forsvarlig. Avdelingen skal legge til rette for gode arbeidsforhold og videreutvikle et inkluderende arbeidsliv. Videre skal vi fremme innovasjon i egen organisasjon for å utvikle bedre tjenester og løsninger gjennom samarbeid, nytenkning og digital utvikling. Slik bidrar avdelingen til at Buskerud fylkeskommune står bedre rustet til å levere på samfunnsoppdraget.

Kommentarer til driftsbudsjettet

I en tid der rammebetingelsene blir stadig trangere og behovet for omstilling og kutt øker, er det desto viktigere å utvikle ledere og ansattes kompetanse slik at organisasjonen er i stand til å møte framtidige behov med styrket kapasitet og gjennomføringsevne. Driftsbudsjettet til avdelingen er tilpasset vedtatte omstillingstiltak fra tidligere økonomiplaner, men med skjerpet fokus på Buskerudsplanens prioriteringer. Ambisjonene knyttet til Buskerudplanen balanseres mot avdelingens økonomiske handlingsrom. Arbeid med å effektivisere driften og ta i bruk nye løsninger som kan skape økonomiske og samfunnsmessige gevinster for fylkeskommunen, prioriteres i kommende økonomiplanperiode. Det er satt av egne midler årlig til systematisk kompetanseutvikling for ansatte gjennom etableringen av "Buskerudskolen". Satsingen på mangfold og inkludering gjennom å få flere inn i utdanning og arbeidsliv illustreres gjennom avdelingens tiltak for lærlinger, der målet er å ha minst 30 lærlinger innen 2028.

Avdelingens samlede driftsbudsjett kan deles opp i utgifter til administrasjon og forvaltning av eiendomsmassen. I tillegg er en stor andel av driftsbudsjettet knyttet til digitalisering som blant annet inneholder fylkeskommunes tilskudd til det interfylkeskommunale selskapet FRID IKS. Budsjettrammen til avdelingen styrkes med 47 mill. kr i 2027 for å dekke helt nødvendige behov og økte kostnader innenfor IKT, herunder elev PC ordningen, sikkerhet, digitalisering og lovpålagt langtidsbevaring. Avdelingen forvalter her ressurser på vegne av de øvrige avdelingene og midlene går ikke til administrasjon i egen avdeling. Det er lagt inn 5 mill. kr i 2027 til økt vedlikehold av eiendom, herunder skolebygg.

Administrasjon dekker driftsbudsjettet til avdelingsleder og fellesoppgaver, økonomiseksjonen, seksjon for virksomhetsstyring og bærekraft, seksjon for mennesker og organisasjon, samt de underliggende enhetene lønn, arkiv og dokumentforvaltning, budsjett, regnskap og anskaffelser. Samlet ramme utgjør 109 mill. kr i 2027. Avdelingen forvalter alle fellestjenestene for organisasjonen. I budsjettet inngår også lønn og driftsutgifter til personvernombud, hovedtillitsvalgt, verneombud, lærlinger og bedriftshelsetjenesten. Økningen i budsjettrammen fra 2026 skyldes en teknisk overføring av ny enhet for anskaffelser, etter at ANSKA ble besluttet nedlagt, som nå er innlemmet i økonomiseksjonen etter vedtak om oppløsning av det tidligere oppgavefellesskapet.

Eiendom og service sitt budsjett omfatter lønn og kostnader til forvaltning, drift og vedlikehold av fylkeskommunens bygningsmasse, herunder oppfølging og dokumentasjon av lovpålagte krav innen HMS, som radon, asbest, miljøfarlige

stoffer og funksjonaliteten til varme- og ventilasjonsanlegg. Den underliggende enheten service er også inkludert og dekker alle tjenester som resepsjon, kantine og andre fellesfunksjoner på fylkeshuset. Driftsbudsjettet for eiendomsavdelingen i 2027 er på 159 mill. kr. Buskerud fylkeskommune eier og forvalter en bygningsmasse med et bruttoareal på ca. 222.600 m². Bygningsmassen har stort sprik i alder og kompleksitet, og dette har stor innvirkning på bruken av byggene. Størstedelen av bygningsmassen er skolebygg og utgjør mesteparten av budsjettmidlene.

Digitalisering omfatter blant annet fylkeskommunens eierbidrag til FRID IKS, investeringsrammen til FRID IKS, elev-PC-ordningen, kostnader knyttet til lovpålagt langtidsbevaring av arkivet fra Viken, egeninnsats i felles digitaliseringsprosjekter og andre mindre digitaliseringsutgifter. Budsjettet er i tillegg tilført en reserve på 5 mill. kr for å håndtere usikkerheten rundt kostnadsveksten innenfor IKT-sektoren, samt for kontroll og styring av kostnader knyttet til bruk av kunstig intelligens (KI). Avdelingen dekker 6 mill. kr av den administrative delen av tilskuddet til Novari IKS.

Fordeling på fagområde

Beløp i 1000 kr	Økonomiplan			
	2027	**2028**	**2029**	**2030**
Administrasjon	108 889	109 889	109 889	109 889
Eiendom	158 614	153 614	153 614	153 614
Digitalisering	146 040	146 040	146 040	143 020
Sum	**413 523**	**409 523**	**409 523**	**406 523**

Opplæring og kompetanse

Beskrivelse av avdelingen

Avdelingen har ansvar for følgende hovedområder:

- videregående opplæring i skole og bedrift, inkludert voksne med rett til videregående opplæring
- kombinasjonsprogram og forberedende opplæring for minoritetsspråklige
- særskilt språkopplæring
- karriereveiledning for ungdom og voksne
- realkompetansevurdering for videregående nivå
- opplæring for grunnskoleelever i barneverns- og helseinstitusjoner
- opplæring innenfor kriminalomsorgen
- høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleutdanning)
- folkehøyskoletilbud
- oppfølgingstjeneste, pedagogisk psykologisk tjeneste, karriereveiledning og andre pedagogiske støttetjenester
- tilbud til ungdom i målgruppen som er utenfor videregående opplæring
- oppgavefellesskapet Fagskolen i Viken

Avdeling for opplæring og kompetanse er organisert i fem seksjoner:

Seksjon for opplæring og samhandling har ansvar for langsiktig tilbudsstruktur for videregående skoler og skolestruktur, statistikkarbeid, tilstandsvurderingen i videregående opplæring og helsefremmende skole. Videre har seksjonen ansvar for forvaltning av høyere yrkesfaglig utdanning som virkemiddel i den regionale kompetanseutviklingen, og som fungerer som kontaktpunkt inn mot Fagskolen i Viken KO. Seksjonen har overordnet ansvar for samarbeid med NAV Vest-Viken. Seksjonen skal også koordinere oppgaver internt mot andre fagmiljøer, blant annet i økonomiplanarbeidet og tverrfaglig samhandling om regional kompetanseutvikling og regionale planer. Karriere Buskerud er organisatorisk og faglig tilknyttet seksjonen.

Seksjon for fag og yrkesopplæring har ansvar for samtlige oppgaver knyttet til opplæring i bedrift, blant annet rekruttering og oppfølging av lærebedrifter, formidling av lærlinger og lærekandidater, lærekontrakter, tilskuddsforvaltning, fagopplæring i skole, fag- og svenneprøver og dokumentasjon.

Seksjon for skoleforvaltning har ansvar for forsvarlig forvaltning knyttet til elevrettigheter og andre bestemmelser i opplæringslov og forskrift, blant annet skolemiljø og individuell tilrettelegging. Seksjonen har også ansvar for forvaltningen av det skoleadministrative systemet InSchool på skoleeiernivå, nasjonale og regionale kompetanseutviklingstiltak i avdelingens virksomheter, bruk av digitale opplæringsordninger, koordinering av internasjonalt samarbeid gjennom Erasmus+, overordnet ansvar for opplæring innenfor kriminalomsorgen og i barnevern- og helseinstitusjoner samt gjennomføring av skolevalg.

Seksjon for inntak og eksamen har ansvar for inntak og årlig dimensjonering av opplærings-tilbudet, kombinasjonstilbud/forberedende opplæring, videregående opplæring for voksne, og vurdering, eksamen og dokumentasjon.

Leder for virksomhetene har ansvar for oppfølging av 12 videregående skoler, UngInvest AIB, PPOT Buskerud, Lerberg skole- og kompetansesenter og Ringerike Folkehøgskole.

Avdelingens prioriteringer

Avdeling opplæring og kompetanse vil prioritere og bruke ressursene på det som gir størst verdi for mennesker, for arbeidslivet og for utviklingen av Buskerud. Buskerudplanen er avdelingens kompass for prioriteringer i en tid hvor behovene vil være større enn ressursene. Det er særlig tre områder avdelingen prioriterer:

Sterkere læringsløp og bedre overganger mellom grunnskole og videregående opplæring, mellom utdanning og arbeid, og når voksne trenger ny kompetanse for å møte et arbeidsliv i endring.

Voksenopplæring og livslang læring. Arbeidslivet endrer seg. Kompetansebehovene

endrer seg. Derfor må også opplæringen endres. Retten til mer opplæring gir nye muligheter for mennesker som trenger å bygge videre på kompetansen sin eller finne en ny vei inn i arbeid. Dette betyr at vi må utvikle flere fleksible tilbud og styrke samarbeidet med arbeidslivet, slik at opplæringen svarer på de behovene som faktisk finnes i samfunns- og arbeidslivet.

Regionalt kompetanseforum Buskerud der kommuner, utdanningsinstitusjoner, andre offentlige aktører og næringsliv samles for å omsette Buskerudplanens ambisjoner til konkret handling. Sammen kan partene gjøre noe som ingen klarer hver for seg.

Avdelingens oppgaver og virksomhetenes løpende tjenesteproduksjon og arbeid kobles inn mot Buskerudplanens utviklingsområde Mer innenforskap. Sterkere læringsløp og bedre overganger prioriteres der tiltaket felles rammeverk for overganger i Buskerud prioriteres først. Videre prioriteres helsefremmende oppvekst og tiltaket tydeligere ramme for helsefremmende læringsløp. Buskerudplanens tiltak krever på dette området at samarbeid og dialog med kommunene styrkes og videreutvikles. Inkluderende arbeidsliv og videreutvikle arbeidet med tiltakene for kartlegging og metoder for arbeidsinkludering, og bidra til arbeidet med å skape tverrsektorielle inkluderingsfellesskap.

Språkopplæring for innvandrere og flyktninger utvides gradvis for å få flere inn i ulike kvalifiseringsløp for utdanning og arbeid. I Nav-samarbeidet vil avdelingen bidra til å utforske flere ulike kvalifiseringstiltak blant annet prekvalifisering, videre arbeid med Fremtidens skole, og hvordan KI-lab Hallingdal kan videreutvikles.

Avdelingen fortsetter å styrke arbeidet med opplæring for voksne for å igangsette flere tilbud, herunder modulbaserte yrkesfaglige opplæringstilbud i nært samarbeid med offentlig og privat arbeidsliv.

Kommunesamarbeidet videreutvikles og innrettes mot gjennomføringen av tiltakene i Buskerudplanen.

Likeså vil avdelingens oppgaver kobles til utviklingsområdet omstilling og verdiskaping og arbeidet med fremtidens kompetansetilbud for flere i arbeid og på rett sted, der særlig tiltaket styrket karriereveiledning for livslang læring. Dernest å bidra til å skape gode samhandlingsarenaer for regional kompetanseutvikling gjennom blant annet Regionalt kompetanseforum Buskerud.

Arbeidet med fylkestingets vedtak om retningsvalg for å dimensjonere framtidens videregående opplæring i Buskerud mot 2040 planlegges og igangsettes i 2027. Arbeidet skal gi ungdom og voksne gode utdanningsmuligheter med god kvalitet og møte arbeidslivets kompetansebehov i de ulike kommuneregionene i årene som kommer.

Samarbeidsarena Brakerøya 2035 videreføres for de to samarbeidsområdene sim-senter, og utdanning, praksis og læringsmiljø.

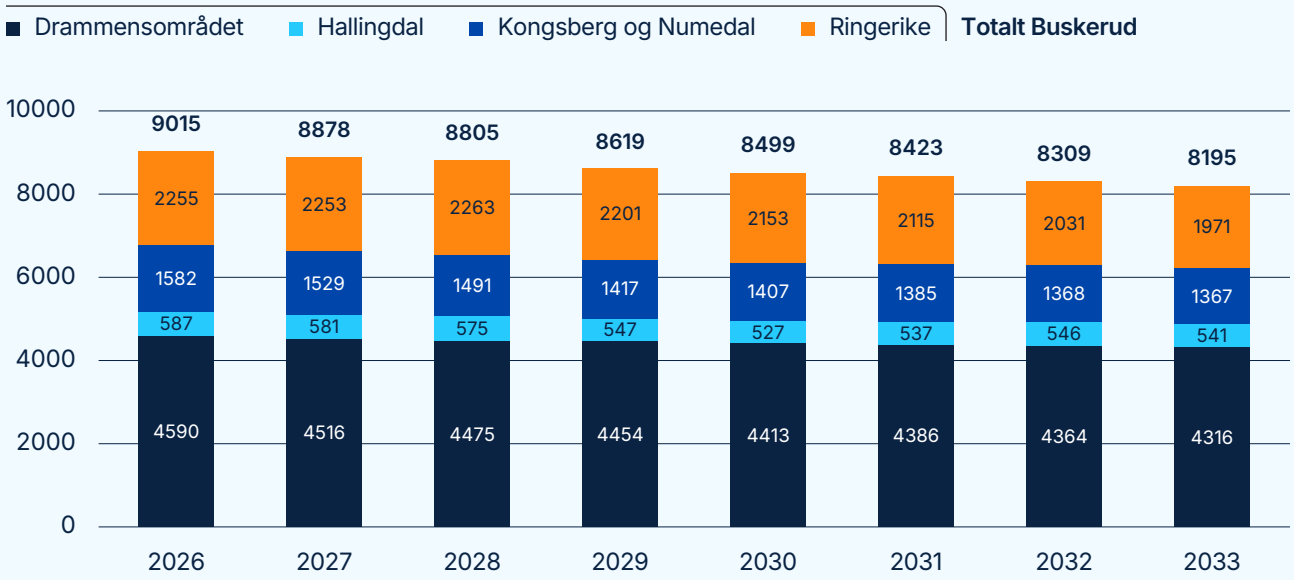
Nøkkeltall

Nye elevplassprognoser med oppdaterte befolkningstall fra SSB pr. 1. januar 2026 for 15-17-åringene viser litt lavere elevplassbehov i prognoseperioden enn i fjor. Selv om antall ungdommer i fylket og antall elever tatt inn ved de videregående skolene har økt litt fra året før, har veksten i elevinntaket vært noe svakere enn veksten i ungdomsbefolkningen. Dette gir et noe lavere beregnet behov for elevplasser.

Områdene Hallingdal, Numedal og Kongsberg har litt høyere elevtall i årets elevplassprognose, mens Drammensområdet har noe lavere, og Ringeriksområdet har nedgang i elevplassprognosen i år sammenlignet med i fjor. For sistnevnte område kan det skyldes at det er åpnet en ny privat skole i området og at det er noen færre elever fra Jevnaker kommune ved årets inntak enn ved tidligere år.

Figuren viser elevplassprognose for perioden 2026-2033

Elevplassprognose

Elever som benytter seg av utvidede rettigheter i opplæringsloven fra 01.08.2024 (fullføringsreformen) er inkludert i årets inntakstall, men antallet kan fremdeles øke ytterligere i de kommende årene. Derfor er det behov for flere år med erfaringstall før elevplasskonsekvensene av utvidede rettigheter vil vises fullt ut i elevplassprognosene. For andre år på rad ser fylkeskommunen en tydelig tendens til at noe over 600 av søkerne til Vg1 er eldre enn 2010-kullet. I tillegg er om lag 900 elever på Vg2 og Vg3 eldre enn det som er vanlig for trinnet. Noen elever har ankommet Norge sent, slik at de har begynt opplæringene senere enn forventet. Noen elever går på påbygg, der det er vanlig at elever varierer mer i alder. Likevel er tallene høye og økende.

17-24 åringer i Vg1

	2025-2026	2026-2027
Studieforberedende utdanningsprogram	126	157
Yrkesforberedende utdanningsprogram	403	466
Totalt	**529**	**623**

Inntatte elever i opplæringstilbudet for ungdom for skoleåret 2026-2027 er 8 548 elever totalt, hvorav 8 349 har ungdomsrett. Det er for denne gruppen totalt 9 015 elevplasser.

Fagopplæring i skole kommer i tillegg. Pr. 24. september er det 51 søkere uten tilbud om læreplass (full kompetanse eller planlagt sluttkompetanse på lavere nivå) som har takket ja til tilbud om Vg3 fagopplæring i skole. Av disse er det 38 søkere til læreplass som lærling for fagbrev og 13 søkere til læreplass som lærekandidat. De 38 søkerne fordeler seg med 33 ved Åssiden videregående skole fordelt på fem ulike lærefag, og 4 ved Kongsberg videregående skole fordelt på to andre lærefag. Av de 38 søkerne har 30 allerede startet i opplæringen. For én søker er det kjøpt plass på Vg3 fagopplæring i skole i et annet fylke, knyttet til et landslinjetilbud. Av de 13 søkerne med planlagt sluttkompetanse på lavere nivå, som er tatt inn ved 4 videregående skoler, får alle opplæringen sin ved avdelingene til Ung Invest. De 13 søkerne har individuelle læreplaner med utgangspunkt i 10 ulike lærefag.

I tillegg kommer 7 kombinasjonsklasser og klasser med forberedende opplæring for flyktninger og nyankomne innvandrere med totalt 175 plasser, hvorav 98 plasser er forbeholdt fylkeskommunen mens de øvrige er avsatt til kommunene. Der kommunene ikke benytter alle sine plasser, kjøper fylkeskommunen plasser for å dekke behovet.

I den videregående opplæringen for voksne er det 1175 elever fordelt med 624 i Drammensregionen ved Åssiden videregående skole, 311 i Kongsberg/Numedal ved Kongsberg videregående skole, 139 i Ringeriksregionen ved Hønefoss videregående skole, og 72 i Hallingdal ved Gol og Ål videregående skole I tillegg er det 29 voksne elever ved andre videregående skoler, hovedsakelig ved Buskerud videregående skole voksenagronom. Det er 812 nye søkere til voksenopplæring. I tillegg er det om lag 835 søknader under behandling, hvorav 458 er i behandling i Drammensregionen. Kapasiteten til videregående opplæring for voksne er fullt utnyttet i regionene med størst søking. Det betyr at søkere må vente på eventuell ledig plass før de kan få tilbud.

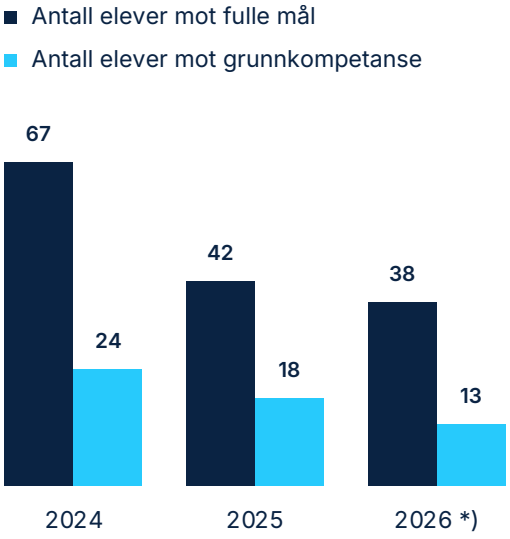
På samme tidspunkt i 2024 gikk 883 elever i videregående opplæring for voksne, og i 2025 1115 elever.

	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027
Voksne elever vgo inntatt (gitt tilbud)	937	1114	1115	1175
Fylkeskommunale plasser i kombinasjons-/ forberedende tilbud	120	83	98	98
Søkere til kombinasjonstilbud/ forberedende tilbud	121	179	155	131

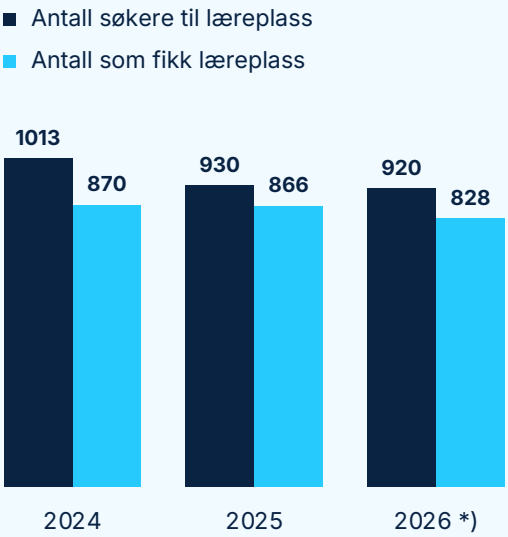
Nøkkeltall opplæring i bedrift

*) pr 24.09.2026

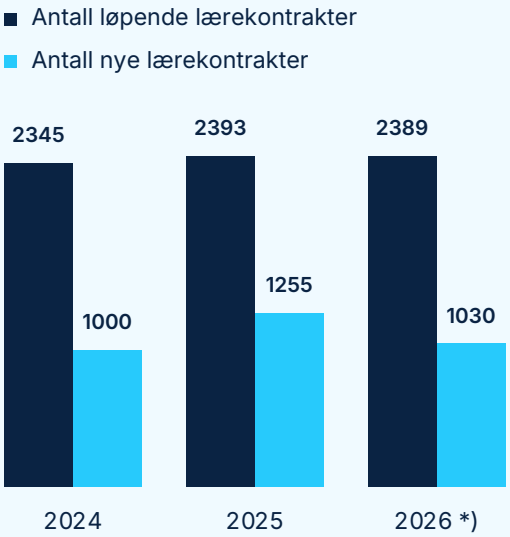
Elever i Vg3 fagopplæring i skole

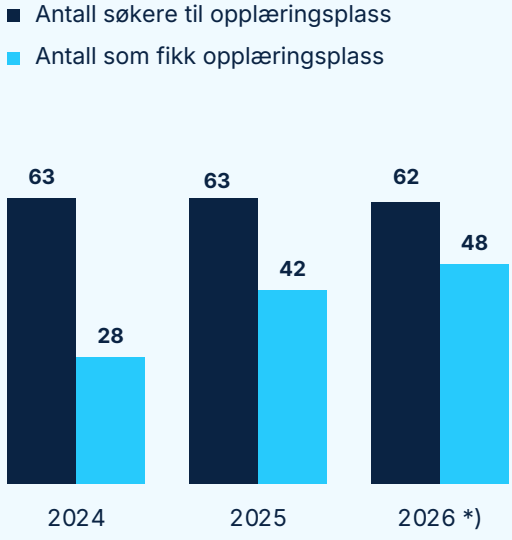
Søkertall læreplass

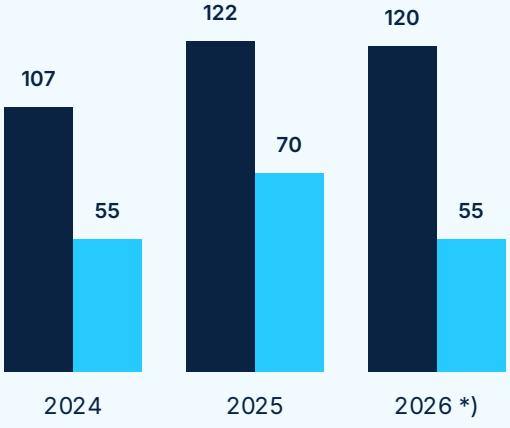
Løpende lærekontrakter

Søkertall opplæringsplass

Løpende opplæringskontrakter

Kommentarer til driftsbudsjettet

Driftsbudsjettet fra og med 2027 er styrket med:

- Tiltaket for fullføring av videregående opplæring, tilskudd til læreplasser med 23,6 mill. kr, og tiltaket for veiledning av nyutdannede lærere med 2,2 mill. kr videreføres og er lagt inn i rammen.
- Rammen er justert for utgifter til Novari IKS og modernisering av Vigo-systemet i perioden etter siste anslag fra Novari IKS.

Det omprioriteres midler fra avdelingens budsjettrammer til virksomhetene og til Fagskolen Viken med om lag 26,8 mill. kr i 2027. De omprioriterte midlene går til.

- Reversering av tidligere innsparingskrav om organisatorisk sammenslåing av videregående skoler.
- Reversering av tidligere innsparingskrav for tjenestetelefon.
- Endringer i opplæringstilbudet som følge av vedtatt og justert opplæringstilbud for skoleåret 2026-2027.
- Styrke budsjettet for utskifting av ansatt PCer for lærerne i de videregående skolene årlig som følge av betydelig kostnadsvekst for PCer.
- Andre nødvendige omprioriteringer.
- Fagskolen Vikens innmeldte behov for økte leiearealer i Krona på Kongsberg som følge av studentvekst og Industrifagskolen med 1,0 mill. kr i 2027 økende til 2,0 mill. kr i 2028 og til 3,0 mill. kr i 2029 og videre.

Fylkeskommunedirektøren jobber videre i 2027 med å se på ytterligere omprioriteringer.

Fagskolen i Viken KO får tilført en netto driftsramme basert på vedtak i tidligere økonomiplan. Nedtrekk i frie midler etter vedtaket i økonomiplan 2025-2028 er videreført til og med 2028.

Fylkeskommunen skal sørge for at det tilbys akkreditert fagskoleutdanning i samsvar med behovet for kompetanse lokalt, regionalt og nasjonalt. Fylkeskommunen mottar statlig driftstilskudd årlig, og tildeler driftstilskudd etter søknad fra fagskolene. Fordeling av midlene til alle fagskolene som mottar driftstilskudd følger fastsatte nasjonale retningslinjer, og prinsipper og kriterier som er vedtatt av fylkestinget. Oppdraget er knyttet til fylkeskommunens kompetansepolitiske rolle.

Fordeling på enhet (tabell)

Beløp i 1000 kr

	Økonomiplan			
	2027	**2028**	**2029**	**2030**
KOMP Opplæring og kompetanse	6 606	6 606	6 606	6 606
KOMP Opplæring og samhandling	76 740	75 266	74 266	70 866
KOMP Fag- og yrkesopplæring	287 248	287 223	287 223	290 623
KOMP Skoleforvaltning	44 858	47 245	47 245	47 245
KOMP Inntak og eksamen	105 002	103 389	103 389	103 389
VGS Leder virksomheter	1 473 822	1 474 675	1 475 121	1 475 121
KOMP Hovedutvalg for opplæring - disposisjonskonto	518	518	518	518
FIV Tilskudd Fagskolen i Viken	23 557	23 516	24 516	24 516
Sum	**2 018 351**	**2 018 438**	**2 018 884**	**2 018 884**

Samferdsel

Beskrivelse av avdelingen

Avdelingen har ansvar for følgende hovedoppgaver:

Fylkesveieier

- Trafikksikkerhet
- Langsiktig planlegging og utvikling
- Detaljplanlegging/reguleringsplanlegging av fylkesveinettet
- Utbygging av tiltak på/langs fylkesveinettet
- Gang- og sykkelveier, sykkelfelt, kollektivfelt, veilys
- Drift og vedlikehold
- Forvaltning av fylkesveiene
- Bompenger
- Fylkesveiferje

Kollektivtransport

- Lokal og regional busstransport
- Skoletransport
- Tilrettelagt transport
- Drosjetjenesten - løyver og enerett

Regional samfunnsutvikler

- Høringsinstans til Nasjonal transportplan
- Samarbeid med statlige transportetater
- Samarbeid med kommuner og næringsliv

Ansvaret for oppgavene er fordelt på fem seksjoner:

Seksjon for vei og trafikk har ansvar for trafikksikkerhetsmiljøet, inkludert fylkeskommunens trafikksikkerhetsutvalg. Videre legges planforvaltning, kartforvaltning og oppfølging av naturmiljø, støy og luftforurensning til denne seksjonen.

Seksjon for strategi og planlegging har ansvar for det langsiktige planarbeidet, strategiarbeid, strategisk kommunesamarbeid, utarbeidelse av handlingsprogram for samferdsel og planleggingstiltak på fylkesveinettet.

Seksjon for utbygging har ansvar for byggeprosjekter på fylkesveinettet, samt oppfølging av tiltak på fylkesvei som bygges av eksterne utbyggere.

Seksjon for drift og vedlikehold har ansvar for drift og vedlikehold av fylkesveier, inkl. bruvedlikehold.

Seksjon for kollektivtransport - Brakar har ansvar for strategisk planlegging, ruteplanlegging og kollektivtransport inkl. kundesenter.

Avdelingens prioriteringer

Samferdsel er en av fylkeskommunens viktigste ansvarsområder og er en forutsetning for vekst, utvikling og trygghet i Buskeruds 18 kommuner. Det handler om alt fra skoleveier og næringslivets transporter, til reiselivets tilgjengelighet og et fungerende kollektivtilbud. God mobilitet er avgjørende for et velfungerende samfunn.

Fylkestinget vedtok i sak (FT-42/2025, 17.06.2025) nytt handlingsprogram for samferdsel for perioden 2026 - 2029.

Handlingsprogram for samferdsel 2026-2029 er styrings- og prioriteringsdokumentet for Buskerud fylkeskommunes oppgaver innen samferdsel. Til grunn ligger føringer fra Regional planstrategi 2024-2027, gjeldende regionale planer og FNs bærekraftsmål.

Gjennom Buskerudplanen og handlingsprogrammet vil samferdsel, i samarbeid med de andre avdelingene, prioritere rollen som regional samordner og vektlegge samarbeid med stat, kommuneregioner og enkeltkommuner. Målet er å utvikle et helhetlig mobilitetstilbud i samarbeid med kommuner og stat. Utfordringene knyttet til samferdsel er store og komplekse. Virkemidlene er fordelt på flere aktører og forvaltningsnivåer, og understreker behovet for tidlig plandialog og involvering.

De samarbeidsarenaene som er etablert brukes og forsterkes. Samarbeid gir bedre resultater innen både regional utvikling, samfunnssikkerhet og beredskap, næringstransport, kollektivtilbud, trafikksikkerhet, byutvikling, innovasjon og finansiering.

Som del av det å utvikle attraktive byer og steder vil samferdselsavdelingen fortsette å utvikle fylkesveiene som allerede finnes, fremfor å bygge nye. Plan- og gjennomføringsstøtte blir praktisk gjennom å samarbeide tett med kommunene om løsninger, men også være tydelige på økonomiske ringvirkninger for fylkesveinettet, og hele veien ha fokus på trafikksikkerhet.

Samferdsel har mange virkemidler for å utvikle gode byer og steder; kollektivtransport, skoletransport, tilrettelegging for gående, syklende, næringstransport og bil, samt tilrettelagt transport og drosje etc. Målet om helhetlig mobilitetstilbud må kombineres med at det samtidig ivaretar de regionale forutsetningene.

Omstillingsplanen følges opp og viser tilpasningene som er lagt til grunn i økonomiplanperioden.

Politiske mål er knyttet til å redusere vedlikeholdsetterslepet på fylkesveiene, legge til rette for effektiv og miljøvennlig bruk av fylkesveiene, samt kollektivtilbud som bidrar til sømløs og brukertilpasset mobilitet.

I handlingsprogrammet er overordnede rammer og føringer fulgt opp gjennom mål og prioriteringer for samferdsel. Prioriteringene innenfor vedlikehold og investering gjennomføres etter en porteføljemetodikk tilpasset årets økonomiske rammer og det enkelte prosjekts framdrift og modenhet.

Utarbeide langsiktig plan for kollektivtransport i fylket med fokus på nivå på ruteproduksjon og modell for finansiering målsettes å komme på plass ila. året. Kollektivtilbudet er i kontinuerlig utvikling og det arbeides for å oppnå økt kundetilfredshet og å få flere reisende i kollektivtransporten.

Etablere samarbeidsstruktur med øvrige veieiere for å revidere nye fartsgrensekriterier i tettbygde strøk med fokus på blant annet skolevei, samt tilpasse til nasjonal utvikling.

Etablere og håndheve rutiner for skiltmyndighet etter at myndigheten blir delegert til fylkeskommunen, forutsatt med virkning fra 01.01.2027.

Gjennom samarbeidet i Buskerudbyen og deltakelse i de ulike samarbeidsorganene fortsetter arbeidet for å utvikle samarbeidet mot en byvekstavtale som vil innebære en forsterket innsats til investeringstiltak og kollektivtransport i byområdet.

Etter rashendelsen og brudd i veiforbindelsen til Hakavik, har det blitt arbeidet med alternative løsninger for nye vei. Det vil i løpet av 2027 bli gjort nødvendige avklaringer knyttet til videre prosess og framdrift. Valgene som fattes vil uavhengig av løsning kunne få relativ stor betydning i økonomiplanperioden, men isolert til driftsåret 2027 er det ikke lagt opp til vesentlige konsekvenser.

Kompetanseutvikling og kompetansebygging er sentralt for at samferdselsavdelingen kan tilby et godt transport- og tjenestetilbud, og det er viktig at avdelingen har god oversikt over hvilke områder det kan være kritisk mangel på kompetanse. Kompetanserisiko og tiltak for å begrense risikoen blir viktig for å bygge et solid fagmiljø. Spesielt vil avdelingen arbeide for å styrke kompetanse innenfor veiteknologi, evaluering av nye kontraktmodeller og oppfølging av seriøsitetskrav i kontraktene.

Nøkkeltall

Buskerud fylkeskommune har ansvar for 1 756 km fylkesvei (herav 27 km grusvei) og 133 km gang- og sykkelveier, samt 1 649 holdeplasser og terminaler. Fylkesveinettet omfatter 542 bruer, hvorav 350 veibruer, 5 tunneler, herunder Bragernestunnelen (3 300 meter) og Geiteryggtunnelen (3 290 meter), samt ferjestrekningen mellom Svelvik i Buskerud og Verket i Akershus. I det samlede kollektivtilbudet er det beregnet om lag 11,5 millioner rutekilometer årlig. Transportarbeidet på fylkesveiene er omfattende, noe som også kan medføre utfordringer knyttet til blant annet trafikkulykker, støy og miljøulemper.

Buskerud fylkeskommune har ansvar for

1 756 km
fylkesvei (27km grusvei)

133 km
gang- og sykkelvei

1 649
holdeplasser og terminaler

542
bruer (350 veibruer)

5
tuneller

11,5 mill. km
Antall årlige rutekilometer beregnet for det samlede kollektivtilbudet

Kommentarer til driftsbudsjettet

Driftsbudsjettet til samferdselsavdelingen omfatter midler til drift av avdelingen, kollektivtransport og drift og vedlikehold av fylkesvei.

I RNB 2026 fikk fylkeskommunen en ekstrabevilgning på 14,55 mill. kr for å sikre det fylkeskommunale kollektivtilbudet og 2,425 mill. kr for å dekke fylkeskommunens utgifter til utvidet bruk av takstsamarbeid med togselskapene. Disse bevilgningene er videreført i 2027. I tillegg ble det i RNB 2026 bevilget 42,6 mil. kr til fylkeskommunen til vedlikehold og mindre investeringer på fylkesveier. Denne bevilgningen videreføres ikke i 2027. Fylkeskommunedirektøren foreslår derimot en ekstra engangsbevilgning på 20 mill. kr i 2027 til vedlikehold av fylkesveier.

Hovedprofil for samferdsel er å legge til rette for deltakelse i samfunnet gjennom gode muligheter til å forflytte seg, enten det gjelder arbeid, fritid eller daglige gjøremål.

Et fylkeskommunalt kollektivtilbud og en ordning med tilrettelagt transport bidrar til økt innenforskap for innbyggere som ikke kan transportere seg selv, som ungdom, eldre, personer med funksjonsnedsettelser, flyktninger og de som ikke disponerer egen bil.

Den økonomiske rammen til fylkesveier gjør at fylkesveiene vil bli driftet på en forsvarlig måte.

Drift av samferdselsavdelingen

Internt driftsbudsjett for samferdsel omfatter personalkostnader og kostnader til drift av avdelingen. I økonomiplanperioden vil avdelingen arbeide med å sikre og utvikle nødvendig kapasitet og kompetanse for å ivareta samferdselsområdet på en god måte, herunder utvidet dialog med kommunene.

Driftskostnader som medgår i arbeidet med investeringsporteføljen, både i planleggings- og byggefase, belastes investeringsbudsjettet. I tråd med god kommunal regnskapsskikk vil disse kostnadene bli belastet det enkelte prosjekt og inngå i prosjektets totalkostnader. Dette er knyttet til prosjektfase, framdrift og kompleksiteten på prosjektene og avhenger av mengden fagressurser som blir benyttet.

Handlingsprogram for samferdsel 2026–2029 viser hvordan avdelingen bidrar til å nå målene i regional planstrategi for 2024-2027, som er videreført i Buskerudplanen.

Innen mars 2027 skal samferdselsavdelingen samlokaliseres i ny lokasjon på Bragernes torg 2A, noe som innebærer en omfattende flytteprosess og avvikling av dagens lokasjoner på Strømsø torg og Portalen.

Kollektivtransport

Kollektivtransport i Buskerud omfatter drift av det fylkeskommunale kollektivtilbudet, skoletransport og tilrettelagt transport for personer med nedsatt funksjonsevne.

Fra 1. juli 2026 er det innført et krav i yrkestransportloven om at alle drosjesentraler og drosjeløyvehavere skal ha et internkontrollsystem. Fylkeskommunen skal være tilsynsmyndighet.

Seksjon Brakar har ansvaret for kollektivtransporten, herunder drift av ferjestrekningen Svelvik-Verket. Kollektivtilbudet sikrer muligheten for å delta i samfunnet og forflytte seg miljøvennlig, enten det er til arbeid, fritid eller daglige gjøremål.

En vesentlig del av tjenestene innen kollektivtransport er den lovpålagte skoleskyssen, både ordinære skoleruter og spesialskyss. Som følge av ordningen med fritt skolevalg i Buskerud og nye utdanningsprogram ved skolene, kan det være utfordrende å forutsi søkeradferden til videregående opplæring og transportbehov i forhold til det.

Det legges til grunn at dagens takstnivå videreføres og justeres i tråd med årets deflator. Fram til 1. april 2027 vil fylkeskommunen motta tilskudd til lavere takster på periodebillett. Det er gitt føringer fra staten om en delvis forlenget kompensasjon i 2027. Bevilgningen i statsbudsjettet for 2026 videreføres i 2027. Den

ekstra takstnedsettelsen som kom av endringen i RNB 2026 videreføres ikke. Det er forventet at det blir en endring i billettbruken, med en dreining fra enkeltbilletter til periodebilletter.

Endringen har gitt en god vekst i antall reisende, og tilbudet vil kunne økes noe som følge av styrking av kollektivtilbudet i RNB 2026. Det blir viktig å følge trafikk- og inntektsutviklingen før det vurderes å iverksette nye tiltak. Ut over dette legges det opp til å bevare dagens tilbud med noen beskjedne endringer. Årlig endring av rutetilbudet bør skje i en planlagt prosess ved oppstart av skolestart i august, dette for å få tid til å justere eksisterende ruteopplegg.

Det skal lages en utredning med prinsipper for finansiering og organisering av transport i områder med lavt trafikkgrunnlag og behov for eldretransport. Utredningen skal avklare om ansvaret for finansiering av eldre- og aktivitetstransport ligger hos kommunen eller fylkeskommunen, og avgrensninger mot tilrettelagt transport og bestillingsskyss.

Tilrettelagt transport for personer med nedsatt funksjonsevne er en del av fylkeskommunens ansvar. Dette er et tilbud for innbyggere som på grunn av varig funksjonsnedsettelse ikke kan reise kollektivt og har behov for en dør-til-dør-transport med drosje. Etter kriterier fastsatt i egen forskrift tildeles brukerne et grunntilskudd. Det er ingen kvoteordning og ingen vurdering av reisebehovet. Dersom søker oppfyller kriteriene for å få TT-kort, tildeles dette. Det har vært en betydelig økning i antall brukere, og det er en økning i utnyttelsesgraden for hver bruker.

Fylkeskommunen har i tillegg anledning til å søke om statstilskudd for brukere med særlige behov, fortrinnsvis rullestolbrukere og blinde/svaksynte. Den statlige tilskuddsordningen er under revidering, og det vil kunne påvirke den fylkeskommunale ordningen.

Strategisk trafikksikkerhet

Fylkeskommunen har en ambisjon om at alle kommuner i Buskerud skal ha gyldige trafikksikkerhetsplaner, være sertifisert som Trafikksikker kommune og at 80 prosent av barn og unge uten rett til skoleskyss skal gå eller sykle til skolen. Strategisk trafikksikkerhet omfatter koordinering av trafikksikkerhet i fylkets holdningsskapende arbeid og andre ikke-fysiske trafikksikkerhetstiltak. Fylkeskommunen har en samarbeidsavtale med Trygg Trafikk, som bidrar til det utadrettede arbeidet mot kommuner og frivilligheten. Det bevilges midler til strategisk trafikksikkerhet i regi av Trygg Trafikk, og disse midlene skal bidra til å oppfylle ambisjonene. Nasjonal tiltaksplan ble gjort gjeldende fra 2026.

Drift og vedlikehold fylkesveier

Driftsbudsjettet for fylkesveiene omfatter både drift og vedlikehold. Drift er de løpende oppgavene som sikrer at veiene er framkommelige og trafikksikre, herunder vinter- og sommerdrift, inspeksjon av tilstand på veinettet og trafikkberedskap. Vedlikehold omfatter tiltak som er nødvendige for å opprettholde standarden og verdien på fylkesveinettet over tid.

Driftskontraktene for vei og elektro er flerårige og omfatter driftsområdene Drammen/Kongsberg, Numedal, Hallingdal og Ringerike, samt elektro/veilys. Kostnadsveksten i de eksisterende kontraktene har over tid vært betydelig, og dette aktualiseres også ved kontraktsfornyelsene. En kontraktstrategi tilpasset nye kontraktsformer, med mer byggherreinvolvering gjennom samarbeidskontrakter, vil bli prioritert.

Prosessen med å få til en dreining fra drift til vedlikehold har så langt gitt positive resultater og videreføres. Tiltakene til vedlikehold vil være forankret i vedlikeholdsplanen for fylkesveier.

Det statlige tilskuddet til vedlikehold av fylkesveiene som ble gitt i RNB 2026 videreføres ikke. Dette fører til at den samlede innsatsen til veivedlikehold blir lavere i 2027.

Vedlikeholdsetterslepet på fylkesveiene er beregnet til 4,7 milliarder kr i 2024-kroner, og reduserte rammer fører til at man tærer på veikapitalen. På sikt kan det gi konsekvenser for trafikksikkerhet og framkommelighet på fylkesveiene, som kan føre til nedklassifisering eller stenging av veistrekninger. Belastningen

på veinettet fra stadig tyngre kjøretøy fører til ytterligere slitasje.

Det er spesielt et økende behov for bruvedlikehold, der forfallsutviklingen er på et nivå som tilsier akutte tiltak der det ikke har blitt gjort utbedringer i tide.

Vedlikeholdsplanen har som formål å prioritere innenfor tiltak til innhenting av vedlikeholdsetterslepet.

Fordeling på fagområde

Beløp i 1000 kr	Økonomiplan			
	2027	**2028**	**2029**	**2030**
Drift av samferdselsavdelingen	124 872	124 872	124 872	124 872
Kollektivtransport	642 175	642 175	642 175	642 175
Drift - og vedlikehold fylkesveier	545 658	525 658	525 658	525 658
Hovedutvalg Samferdsel	1 035	1 035	1 035	1 035
Sum	**1 313 740**	**1 293 740**	**1 293 740**	**1 293 740**

Foto: Trine Sirnes

Samfunn, plan og tannhelse

Beskrivelse av avdelingen

Avdelingen har ansvar for følgende hovedoppgaver:

- Den offentlige tannhelsetjenesten
- Regional planlegging
- Statistikk, analyse og kart/ GIS
- Plandialog, planveiledning og plansaksbehandling kommunale planer
- By- og stedsutvikling
- Miljøoppgaver innenfor vann-, fisk- og viltforvaltning
- Folkehelse
- Integrering og bosetting
- Kommuneregionsamarbeidet og Fjellnettverket
- Internasjonalt arbeid og FoU
- Innbyggermedvirkning
- Oppgavefellesskapet Tannhelsetjenestens kompetansesenter Øst (TkØ)

Ansvaret for oppgavene er fordelt på tre seksjoner:

Seksjon for plan og miljø har ansvar for regional planlegging, regionalt planforum, plandialog og veiledning til kommunenes samfunns- og arealplanlegging, by- og stedsutvikling for attraktive lokalsamfunn, vann-, fisk- og viltforvaltning, rollen som vannregionmyndighet for vannregion Vest-Viken og sekretariatsrollen for Hardangerviddarådet, Nordfjellarådet og Rådet for Norefjell - Reinsjøfjell.

Seksjon for samfunn og folkehelse har ansvar for å samordne folkehelsearbeidet og fremme folkehelsen i fylket, koordinere det regionale mangfolds- og integreringsarbeidet, anbefale bosetting av flyktninger og legge til rette for innbyggermedvirkning. Seksjonen koordinerer samarbeidet med de interkommunale politiske rådene og Fjellnettverket. Internasjonalt arbeid følges opp gjennom Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak, Osloregionens Europakontor og Euromontana.

Seksjon for tannhelse har ansvar for tannhelsetjenesten. Tannhelsetjenestens samfunnsoppdrag er å bidra til god helse og livskvalitet gjennom å forebygge sykdom, fremme god munnhelse og sikre nødvendige tannhelsetjenester til hele befolkningen. Den offentlige tannhelsetjenesten har ansvar for tilbud til barn og unge fra 0 til 18 år, unge voksne mellom 19 og 28 år, psykisk utviklingshemmede i og utenfor institusjon, grupper av eldre, langtidssyke og uføre i institusjon og hjemmesykepleie, personer som på grunn av rusmiddelavhengighet mottar visse tilbud og innsatte i fengsel/ kriminalomsorgen. Tannhelsetjenesten er en del av helseberedskapen i kriser, katastrofer og krig. Voksne pasienter som har vært utsatt for tortur eller overgrep, eller har odontofobi (tannbehandlingsangst), gis et tilbud i ordningen TOO. Samarbeid og samhandling skjer med kommunale helsetjenester, spesialisthelsetjenestene og utdanningsinstitusjoner. Tannhelsetjenestens kompetansesenter Øst (TkØ) utfører spesialistbehandling og bidrar med forskningsstøtte og kompetanseutvikling.

Avdelingen har ansvar for statistikk, analyse og kartsystemer (GIS), i tillegg til Buskerud i tall og Buskerudbarometeret.

Avdelingens prioriteringer

Avdelingen vil prioritere og bruke ressurser på mer innenforskap, natur- og kulturverdier, attraktive byer og steder, samt samarbeidsbasert planlegging. Avdelingen prioriterer særlig følgende områder:

Helsefremmende oppvekst handler om barn og unges helse, motivasjon, læringsresultater og tilhørighet. Arbeid og erfaringer fra

Folkehelseprogrammet videreutvikles for å gi barn og unge like muligheter til mestring, deltakelse og livskvalitet. Innsatsen skal styrke psykisk helse, forebygge utenforskap og redusere sosiale ulikheter gjennom tidlig og målrettet innsats. Arbeidet krever langsiktig samarbeid på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer for a skape trygge og inkluderende oppvekstmiljøer og lokalsamfunn. Utenforskap og manglende tilhørighet oppstår ofte i overgangene og «blindsonene» mellom tjenester. Tannhelsetjenesten er en viktig del av laget rundt barn og unge, i samarbeid med andre helsetjenester, oppvekst- og utdanning og velferdssektoren. Tannhelse vil videreføre arbeid med å utvikle disse samarbeidene. Tannhelse vil arbeide videre for etablere TBI ~ Trygge barn i tannbehandling med mål om mer likeverdig oppfølging barn og unge.

Attraktive byer og steder handler om steder der mennesker ønsker å bo, arbeide, besøke og delta i lokalsamfunnet og treffer etterspørsel fra kommunene om faglig hjelp, men også verktøy, for hvordan de sammen med innbyggere, frivillighet og næringsliv kan videreutvikle sine steder, møteplasser og nærmiljøer som gir trivsel, deltakelse og livskvalitet. Arbeidet videreføres med sosiokulturelle stedsanalyser i samarbeid med kommuner, utvikling av verktøykasse stedsutvikling og boligbehovsanalyse jf. vedtatt Buskerudplan. Som oppfølging av vedtatt regional planstrategi fortsetter kunnskapsarbeidet om hvordan demografiutfordringer kan følge opp i kommunal planlegging.

Natur og kulturverdier. Samarbeidet om forvaltningen av fjellområdene Hardangervidda, Nordfjella, Norefiell - Reinsjøfjell med fjellrådene og med kommunene i Blefjell videreføres for a styrke felles innsats for gode lokalsamfunn, verdiskaping, ivaretakelse av villreinens leveområder. Samarbeidet om vannforvaltningen i vannregionen Vest-Viken videreføres for å bidra til at vannressursene forvaltes i tråd med mål om godt vannmiljø.

Avdelingen vil prioriterer fylkeskommunens rolle som **pådriver for kunnskapsutvikling, tidlig dialog og samarbeid om arealplanleggingen** i Buskerud. Samarbeidsbasert tilnærming, samspill og dialog mellom kommuner, statlige myndigheter og fylkeskommunen kommer ikke av seg selv og må utvikles over tid. Arealplanleggingen er kompleks, den skal være kunnskapsbasert, det er mange tydelige juridiske skranker og det er interesser som brynes mellom nasjonale og lokale interesser. For å lykkes med denne arbeidsformen i Buskerud kreves forståelse, tillit og respekt mellom kommuner, statlige myndigheter og fylkeskommunen. Kommuner og statlige myndigheter inviteres til videreutvikling av strategier og prioriteringer for samordnet areal- og mobilitetsplanlegging.

Avdelingen forsterker arbeidet med veiledning til kommunene om samfunns- og arealplanleggingen i fylket. Det gjøres ved å bygge fag- og veiledningskompetanse, koordinere interne fagmiljøer og utvikle gode rutiner for tverrfaglig samarbeid samtidig som eksisterende plandialogarenaer med kommunene som regionalt planforum, planprat og plantreff videreutvikles for å treffe kommunenes behov.

Tjenesteutvikling i tannhelse.
Tannhelsetjenesten fortsetter arbeidet med å tilpasse tjenestetilbud, klinikkstruktur og arbeidsformer til framtidens økonomiske og demografiske utfordringer gjennom klinikkutbedringer, effektiv ressursutnyttelse, digitalisering og målrettet kompetanseutvikling. Dette skal sikre tilgjengelige, robuste og faglig gode tannhelsetjenester i hele fylket. Pasientsikkerhet, kvalitet i tjenestene og samarbeid med øvrige helsetjenester er en vesentlig del av tjenesteutviklingen. Arbeid for å styrke vår helseberedskap og samordning med øvrige helseberedskapsaktører videreføres. Tannhelsetjenesten viderefører innsats for å være en attraktiv arbeidsplass, en lærende organisasjon som sikrer riktig kompetanse gjennom systematisk kompetanseutvikling, kunnskapsdeling og strategisk kompetanseplanlegging.

Samarbeidsarena Brakerøya 2035 videreføres i alle de fire samarbeidsområdene forskningspartnerskap, tjenesteutvikling og innovasjon, SIM-Brakerøya og utdanning, praksis og læringsmiljø.

Mer innenforskap. Tannhelsetjenesten viderefører innsats for redusert sosial ulikhet i munnhelse og målrettet innsats for utsatte grupper slik at flere innbyggere opplever mestring, tilhørighet og mulighet til å delta i utdanning, arbeid og samfunnsliv. Avdelingen viderefører arbeid for barn og unge og styrket livskvalitet for innbyggere i Buskerud. Arbeidet skjer i nært samarbeid med kommunene. Innsats og prioriteringer bygger på kunnskap fra UngData, Folkehelseundersøkelsen, folkehelseoversikten og utenforskapsanalysen. Avdelingen fortsetter med utviklingen av vår rolle i det regionale integreringsarbeidet, i tråd med kommunens og fylkets behov.

Arbeid med å fremme demokrati, medvirkning og samfunnsdeltakelse fortsetter i et demokratiprosjekt under forutsetning om politisk vedtak ved utgangen av 2026.

Nærhet til kommunene og god innsikt i lokale og regionale samfunnsmessige utfordringer. Avdelingen vil videreføre samarbeidet med kommuneregionene og Fjellnettverket. Mulighetene som ligger i de internasjonale medlemskapene forsterkes ved å utnytte Osloregionens Europakontor som ressurs for program- og partnersøk, samt innsikt i rammebetingelser som følge av beslutninger i EU/ EØS.

Fylkeskommunen skal jobbe kunnskapsbasert og målrettet i tråd med regionale og lokale utfordringer. Avdelingen fortsetter utviklingen av kvalitetssikrede kunnskapskilder, herunder Buskerud i tall, Buskerudbarometeret, arealregnskapet, folkehelseoversikten og samfunnsrelevante analyser som utenforskapsanalyser og regional attraktivitetsanalyse.

Motiverte ansatte. Avdelingen viderefører tiltak for kompetanseutvikling hos egne ansatte og som styrker det tverrfaglige samarbeidet, prioritering av nærværsarbeid og oppfølging av sykefravær.

Nøkkeltall

Nøkkeltallene i dette avsnittet gjelder tannhelsetjenesten.

Antall pasienter pr. oktober 2026 er 87 500.

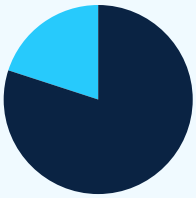
I tannhelsetjenesten tilstrebes å registrere belegg- og slimhinneindeks (BSI) på alle pasienter i gruppe C1 og C2 som blir undersøkt, og minimum 80 prosent av pasientene skal ha en BSI-verdi under 7. BSI er et mål på oralhygienenivå der verdier fra 2 til 4 angir akseptabel status, 5 til 6 ikke akseptabel status og 7 til 8 dårlig oral status.

90 prosent av pasientene i gruppe A2 (3-18 år), skal være undersøkt eller ferdigbehandlet i løpet av de siste to årene. 95 prosent av 3-åringene skal være kariesfrie, og 80 prosent av 5-åringene skal være kariesfrie. Andel 18-åringer med DMFT over 9 skal være under 5 prosent. Minimum 80 prosent av planlagte samarbeidsmøter med kommunene skal være avholdt.

75 prosent av 12-18-åringene skal ha blitt spurt om sine tobakksvaner.

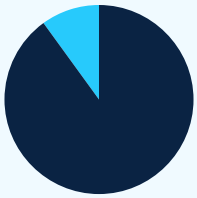
87 500

pasienter pr. oktober 2026

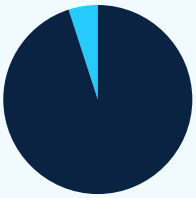
≥80%

av C1 og C2 pasientene skal ha en BSI-verdi under 7

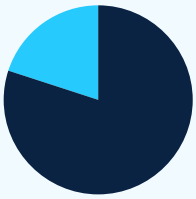
90%

av A2 pasientene skal være undersøkt/ferdigbehandlet i løpet av de siste de siste to årene

95%

av 3-åringene skal være kariesfrie

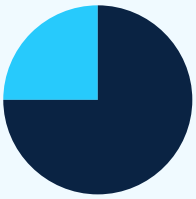
80%

av 5-åringene skal være kariesfrie

<5%

av 18-åringene skal være med DMFT over 9

75%

av 12-18 åringene skal ha bli spurt om deres tobakksvaner

Kommentarer til driftsbudsjettet

Driftsbudsjettet omfatter midler til drift av avdelingen og virksomheten i tannklinikkene, innsats for gjennomføring av Buskerudplanen, lovpålagte tjenester og oppgaver, oppfølging av regionale fjellplaner og sekretariatet for fjellrådene, kunnskapsutvikling, plandialog og regionalt planarbeid. Eierbidrag til Tannhelsetjenestens kompetansesenter (TkØ) følger av vedtatt samarbeidsavtale. Avdelingen mottar statlige øremerkede midler til vannforvaltning og viltforvaltning hvor midlene ikke kan brukes til fylkeskommunens drift.

Inkludert i budsjettrammene er videreføring av tiltakene ABC-kampanje for god psykisk helse, program for folkehelsearbeid i kommunene og ekstrabevilgning i RNB 2026 for å gi et bedre tannhelsetilbud. I tillegg er det tilført midler til oppstart og drift av DigiDot, et nasjonalt digitaliseringsprosjekt hvor alle fylkeskommunene samarbeider om å modernisere den offentlige tannhelsetjenesten. Det er trukket ut årlige 4,0 mill. kr som er overført til avsatte sentrale midler på 20,0 mill. kr til aktiviteter i forbindelse med Buskerudplanen.

Foto: Morten Brakestad

Avdelingen følger opp de vedtatte økonomiske omstillingstiltakene og vil i 2027 fortsette arbeidet med tilpasning av tjenestene og økt innsats i tråd med Buskerudplanens prioriteringer. Samarbeidet med kommuner, statlige aktører og andre innen avdelingens ansvarsområder skal videreføres og styrkes. Samarbeidsbasert tilnærming og tidlig dialog med kommuner, statlige myndigheter og andre samarbeidsaktører innen helse og akademia er ressurskrevende, og avdelingen må gjøre nødvendige prioriteringer av ressurser og innsats.

Medlemskap i de internasjonale samarbeidene Osloregionens Europakontor og Euromontana dekkes av avdelingen. Det samme gjelder medlemskapet i Fjellnettverket, samt ressurser til administrativ deltakelse og intern koordinering av samarbeidet med de interkommunale politiske rådene.

Utviklingen av Buskerud i tall fortsetter, og Buskerudbarometeret videreutvikles i 2027. Ved oppstart av ny valgperiode skal regional planstrategi revideres innen utgangen av første år i valgperioden, og arbeidet gjennomføres i tråd med fylkestingets vedtatte struktur for planstrategien og Buskerudplanen.

Særlig om tannhelse

Det tar tid å bygge kapasitet i tråd med vedtatte nasjonale endringer i ansvaret for den offentlige tannhelsetjenesten. De demografiske endringene med færre barn og unge i alderen 0-18 år og en økning i antall eldre, vil også påvirke tjenesten. Avdelingen vil fortsette arbeidet med analyser av konsekvensene av demografiendringer. Det legges til grunn en opptrapping av ressursinnsatsen i økonomiplanperioden i tannhelsetjenestens utviklings- og omstillingsarbeid for å styrke kapasiteten i tjenestene. I budsjettperioden legges det til grunn en økning i tannhelsetjenestens ramme basert på økte tilskudd i rammebevilgningen. Helse- og omsorgsdepartementet har varslet høring av en tannhelsereform høsten 2026, med mulig innføring fra 2027. Konsekvensene for fylkeskommunens rolle, ansvar og oppgaver er ikke kjent når årsbudsjettet og økonomiplanen legges fram.

I 2027 fullføres gjennomføringen av fylkestingets vedtak om endret klinikkstruktur gjennom åpningen av Midtfylket tannklinikk. Fra 2027 planlegges en trinnvis etablering av DigiDOT. DigiDOT skal bidra til bedre pasientsikkerhet, tilgang til relevante helseopplysninger, bedre beslutningsstøtte, mer effektiv drift og bedre data for styring, forskning og kvalitetsutvikling. Novari IKS har ansvar for å lede prosjektet og framdrift i anskaffelsen, med deltakelse fra fylkeskommunene. Tannhelse øker ressursbruken til arbeidet med DigiDOT i 2027 og 2028 for å sikre implementering, opplæring og gevinstrealisering.

I løpet av økonomiplanperioden prioriteres ressurser til spesialistutdanning innen oralkirurgi, pedodonti og endodonti.

Fordeling på enhet (tabell)

Beløp i 1000 kr

	Økonomiplan			
	2027	**2028**	**2029**	**2030**
PLAN Samfunn, plan og tannhelse	7 528	7 528	7 528	7 528
PLAN Plan og miljø	22 484	22 484	22 484	22 484
PLAN Samfunn og folkehelse	26 192	26 192	26 192	26 192
TANN Tannhelse	199 698	200 698	198 575	198 575
TANN Tilskudd Tannhelsetj. komp.senter (TKØ)	1 234	1 234	1 234	1 234
Sum	**257 138**	**258 138**	**256 015**	**256 015**

Kultur, næring og klima

Beskrivelse av avdelingen

Avdelingen har ansvar for
følgende hovedoppgaver:

- Næringsutvikling i distriktskommuner og kommuneregioner
- Forskning, utvikling og innovasjon i næringslivet
- Kompetanse i næringslivet, kvalifisering av innvandrere
- Entreprenørskap, gründere, etablererveiledning
- Landbruk og reiseliv
- Det grønne skiftet, bioøkonomi, sirkulærøkonomi
- Klima
- Akvakultur
- Bredbånd
- Kulturminner
- Museum, arkiv og formidling av kulturarven
- Idrett, forvaltning spillemidler
- Friluftsliv
- Kunst- og kulturutvikling
- Den kulturelle skolesekken
- Den kulturelle spaserstokken
- Frivillighet i idrett og kultur
- Fylkesbibliotek

Avdelingen er administrativt vertskap for ansatte i Fjellnettverket og Grønt fagsenter.

Avdelingen er organisert i tre seksjoner og ett oppgavefellesskap:

Seksjon næring og klima har ansvar for næringsutvikling, entreprenørskap, FoU, kompetanseutvikling, klima, energi og grønn omstilling, samt forvaltningsoppgaver innen bredbånd og akvakultur. Klimaarbeidet retter seg både mot å redusere utslipp gjennom samarbeid med kommuner og næringsliv, og å stimulere til utvikling av grønne løsninger, bærekraftig næringsutvikling og nye arbeidsplasser basert på fornybare ressurser og innovasjon.

Seksjon kultur, idrett og friluftsliv har ansvar for kunst og kultur, DKS, Den kulturelle spaserstokken, idrett, friluftsliv, frivillighet og integrering. Seksjonen forvalter spillemidler, statlige tilskudd til friluftsliv, statlig sikrede friluftsområder og skjærgårdstjenesten, og arbeider med utvikling av anlegg, ferdselsårer og friluftsområder.

Seksjon kulturarv er regional kulturminnemyndighet etter kulturminneloven og plan- og bygningsloven. Seksjonen forvalter kulturarv som en del av samfunnsutviklingen, har ansvar for museumsområdet, samt bestillinger til vertskommunesamarbeidet for fartøyvern og industrielle kulturminner.

Fylkesbiblioteket ivaretar regionale bibliotekoppgaver og bibliotekutvikling som del av det nasjonale biblioteksystemet. Disse oppgavene utføres i samarbeid gjennom Fylkesbiblioteket i Akershus, Buskerud og Østfold.

Foto: Drammen kommune

Avdelingens prioriteringer

Politisk retning på prioriteringer og satsinger for fagområdene i avdelingen vedtas i Økonomiplanen. Resultatmål og oppdrag er knyttet både til Buskerudplanens resultatmål og innsatsområder, og driftsforbedrende tiltak

Buskerudplanen legger mange føringer for avdelingens prioritering og innsats vris og farges slik at Buskerudplanen har konsekvens for alt avdelingen gjør. Dette gjelder tilskuddsordninger, utviklingsarbeid og driftsmessige prioriteringer.

Kultur, natur og identitet som fortrinn

KNK tar ansvar for å:

- Videreutvikle Buskerud som besøksattraktiv region i samarbeid med kommuner, destinasjonsselskaper og næringsliv.
- Styrke kulturarv som ressurs og fortrinn gjennom tverrfaglig utviklingsarbeid og partnerskap.
- Videreutvikle tiltaket Kulturminner i kommunene (KIK) som verktøy for lokal samfunnsutvikling og verdiskaping.
- Gjennomføre skisseprosjekt for regionalt museumsmagasin for å sikre og tilgjengeliggjøre Buskeruds kulturarv og forberede finansieringsvurdering i økonomiplanprosessen for 2028.
- Utvikle felles fortellinger om Buskerud og et tydeligere Buskerud-DNA.
- Styrke kultur, håndverk og matkultur som bærere av identitet, attraktivitet og verdiskaping.
- Videreutvikle samarbeidet om en sterkere kulturell grunnmur i hele fylket.

Omstilling og verdiskaping

KNK tar ansvar for å:

- Bidra til gjennomføring av regionale kompetansetiltak under satsingen Fremtidens kompetansetilbud for flere i arbeid på rett sted.
- Videreutvikle regionale samhandlingsarenaer for kompetanseutvikling mellom arbeidsliv, utdanning og offentlige aktører.
- Videreutvikle Hele Buskerud øver med særlig vekt på digital omstilling og beredskap i næringslivet.
- Styrke innovasjon og tjenesteutvikling i biblioteksektoren gjennom kompetansedeling, nettverk og utprøving av nye arbeidsformer.
- Etablere og videreutvikle regionale og lokale samhandlingsarenaer for kompetanseutvikling.

Attraktive byer og lokalsamfunn

KNK tar ansvar for å:

- Bidra inn i satsingen Attraktive byer og steder med kompetanse fra kultur, kulturarv, idrett, friluftsliv og næringsutvikling.
- Forvalte og videreutvikle driftstilskudd til kulturaktører som fremmer inkludering, deltakelse og innenforskap.
- Styrke den kulturelle grunnmuren gjennom samarbeid med kommuner, frivillighet og kulturaktører.

Robust fellesskap, demokrati og deltakelse

KNK tar ansvar for å:

- Bidra til satsinger som styrker demokrati, ytringsfrihet og deltakelse, med fylkesbiblioteket som sentral aktør.
- Gjennomføre Demokratiløftet for å styrke bibliotekene som arenaer for offentlig samtale, demokrati og deltakelse.

Sterkere læringsløp og bedre overganger

KNK tar ansvar for å:

- Videreføre og videreutvikle BokLek, LeseLyst og øvrige lesefremmende tiltak i samarbeid med bibliotek, barnehager og skoler.

- Styrke skolebibliotekenes rolle som læringsarena i videregående opplæring.
- Bidra til regionale tverrfaglige kompetanse- og overgangsteam som styrker barns og unges læringsløp med fylkesbibliotekets innsats.

Forutsetninger

KNK viderefører omstilling av tilskuddsordninger, planarbeid og saksbehandling i tråd med Buskerudplanen innenfor ordinær drift.

Tiltakene over beskriver avdelingens særskilte utviklingsbidrag utover løpende virksomhet.

For å kunne ta et tydelig ansvar for satsingene knyttet til Buskerud 2030, Buskerud-DNA, kulturell grunnmur og regionale samhandlingsarenaer for kompetanseutvikling, må avdelingen tilføres prosjektmidler fra overordnet styring av Buskerudplanen. Dette er satsinger som i begrenset grad kan gjennomføres innenfor avdelingens ramme.

Foto: Operalåven i Hallingdal

Nøkkeltall

Den kulturelle skolesekken gir årlig profesjonelle kunst- og kulturopplevelser til om lag 40 000 barn og unge i Buskerud gjennom rundt 2 000 arrangementer over hele fylket.

Kulturarv behandler om lag 250 dispensasjonssøknader fra kommunale planer årlig, samt uttaler seg om om lag 700 saker på mindre private tiltak, plansaker og konsesjoner med arkeologi som tema.

Det registreres om lag 50 arkeologiske registreringer i året, men antall og størrelse av hver registreringsjobb varierer fra år til år.

Fylkesbiblioteket bidrar til leselyst, demokrati og livslang læring gjennom utvikling av bibliotek i tre fylker, med over 4 000 deltakere på kompetansetiltak, over 100 arrangement i året, og mer enn 16 000 utlån av klassesett til skoler.

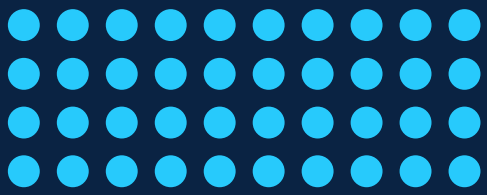
Den kulturelle skolesekken

2 000

arrangementer

40 000

årlige kunst- og kulturopplevelser

Kulturarv

250

årlig behandlede dispensasjons-søknader

700

uttalelser om saker, plansaker og konsesjoner

50

årlige arkeologiske registreringer

Fylkesbiblioteket

4 000

deltakere på kompetansetiltak

>100

årlige arrangementer

>16 000

utlånte klassesett

Kommentarer til driftsbudsjettet

Avdelingen gjennomgikk tilpasning i økonomi og aktivitet til nye Buskeruds muligheter i 2024 og 2025. Fortsatt jobbes det med omstillings- og tilpasningstiltak innenfor avdelingens portefølje med mål om å øke effekt på Buskerudplanens prioriteringer. Avdelingen har knapp økonomi sett opp mot oppgaveomfang og ansvar, og begrenset handlingsrom til å implementere nye oppgaver i Buskerudplanen. Dette vil fortsatt påvirke virksomhetens tjenestenivå og aktivitetsomfang. Politiske beslutninger tas i hovedutvalgene med ansvar for porteføljen i avdelingen.

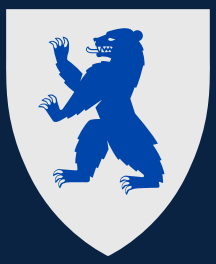
Fordeling på enhet (tabell)

Beløp i 1000 kr

	Økonomiplan			
	2027	**2028**	**2029**	**2030**
KNK Kultur, næring og klima	3 122	3 122	3 122	3 122
NARING Næring og klima	34 603	34 603	34 603	34 603
KULTUR Kultur, idrett og friluftsliv	63 292	63 292	63 292	63 292
KULTUR Kulturarv	48 769	48 769	48 769	48 769
KNK HU for næring, innovasjon og kultur,idrett,folkehelse	1 035	1 035	1 035	1 035
Tilskudd Fylkesbibl/forsk.fond	11 733	11 733	11 733	11 733
Sum	**162 554**	**162 554**	**162 554**	**162 554**

Foto: Paul Lockhart

Buskerud fylkeskommune
Postboks 3563, 3007 Drammen

Besøksadresse
Hauges gate 89, 3019 Drammen

Telefon
32 80 85 00

E-post
post@bfk.no

bfk.no